

San Juan

Ju'hmëë' kih' Jesús he- ga'sii' Jwaa'

Juu' kih' Dio ga'läëy' dsa-

¹ Lä⁺ ma' to⁻në' ma' chaay⁻ ba', laay⁺ Juu'. Juu' ja⁻ ma' laa⁺ kyaah' Dio. Ja⁻ba' Juu' ja⁻ ma' laa⁺ hñii' Dio.

² Hi⁻ na⁻ ma' laa⁺ lä⁺ ma' to⁻në' kyaah' Dio.

³ Hñiiy' ga⁻jmeey' lä⁺jë⁺ he⁻ cha⁻, ni⁺ miih⁻ sa⁺ cha⁻ he⁻ ma⁻na⁻la⁻ kih' hñii' he⁻ sa⁺ ga⁻jmeey' hñiiy'.

⁴ Kih' hñii' bih' na'jiih⁺. Heh' he⁻ na'jiih⁺ ja⁻, la⁺ lä⁻ko^o⁻ wa⁻je⁻ he⁻ choo⁺ kih' lä⁺jë⁺ dsa⁻.

⁵ Ga⁻lä⁺jnä⁺ wa⁻je⁻ ja⁻ jee⁺ ma' tääh' hi⁻ jmee⁺ he⁻ hliih'. Pero dsa⁻ hi⁻ ma' tääh' jmee⁺ he⁻ hliih', sa⁺ ga⁻liyh⁺ kyaah'.

⁶ Hi⁺ ma' chaa⁻ jaa⁻ dsa⁻ñuu^h⁻ ma' chee⁻ Jwaa⁻ hi⁻ ga⁻chee⁺ Dio.

⁷ Hi⁻ he⁺ ja⁺ kye⁻ ju'dsoo', mah' kway' ju'dsoo' kih' wa⁻je⁻, mah' lä⁺ja⁻ lä⁺jë⁺ dsa⁻ lä⁻dsoo' dsë⁺ kih' wa⁻je⁻ ja⁻ kyaah' juu' he⁻ ga⁻kway'.

⁸ Ja⁺ hi⁻ he⁺ ma' laa⁺ lä⁻ko^o⁻ wa⁻je⁻ ja⁻, jay' mah' kway' ju'dsoo' kih' hi⁻ laa⁺ lä⁻ko^o⁻ wa⁻je⁻ ja⁻ba'.

⁹ Ma⁻ngoo' ya⁺jäh⁺ jä⁺ hi⁻ laa⁺ lä⁻ko^o⁻ wa⁻je⁻ he⁻ la⁺ ju'dsoo', he⁻ choo⁺ kih' lä⁺jë⁺ dsa⁻.

¹⁰ Ja⁻ba' jmi⁻gyuu⁺ la⁻ ma⁻chaay⁻, hi⁺ ga⁻jmee' Dio jmi⁻gyuu⁺ la⁻ ta⁺la⁺ kiyh'. Pero dsa⁻ chaa⁻ jmi⁻gyuu⁺ la⁻ sa⁺ ga⁻lä⁺kyuuy⁺.

11 Jay¹ ja⁻ba' jmi⁻gyuu⁺ kiyh¹, pero hi⁻ chaa⁻ kyaay¹ sa⁻ ga⁻heeyh⁻.

12 Perolä⁻jëë⁻ hi⁻ ga⁻heeyh⁻, hi⁻ jmee⁻ dsoo' dsë¹ kiyh¹, ga⁻kway' jwë¹ leey' joo' Dio.

13 He⁻ laay¹ joo' Dio, ja⁻ kih¹ he⁻ ga⁻lä⁻chaay⁻ lä⁻koo⁻ lle⁻ kih¹ dsa⁻lä⁻chaa⁻ dsa⁻ jmi⁻gyuu⁺, ni⁺ ja⁻ kih¹ he⁻ ga⁻lä⁻hyoh⁺ dsë¹ cho'jmiiy⁻ he⁻ ga⁻lä⁻chaay⁻ he⁻ laay¹ joo' Dio, ni⁺ ja⁻ kih¹ he⁻ ga⁻jmeë' cho'jmiiy⁻ huu⁺dsë⁻ he⁻ ga⁻lä⁻chaay⁻. He⁻ ga⁻lä⁻chaay⁻ lä⁻ hnøø¹ hñii' Dio ba' ja⁻.

14 Hih¹ hi⁻ laa¹ Juu¹ ja⁻, ga⁻lëëy¹ dsa⁻ mah¹ ga⁻gyay⁻ jee' jnän⁻, hi⁺ jnääh¹ discípulo kyaay¹ ga⁻jëë' jnih¹ he⁻ laay¹ jøøyh¹. Laay¹ jøøyh¹ kih¹ he⁻ laay¹ gyuu⁻ koo⁻ mëë¹ kyaa¹ Tää⁻. Ha⁻ koh¹ sa⁻ llu¹ dsëy¹ hi⁺ kyey⁻ ju'dsoo' jmah¹ ba¹.

15 Ga⁻kwa' Jwaa⁻ ju'dsoo' kiyh¹, ma' jäh¹:

—Hi⁻ la⁻ he¹ hi⁻ ma' jwahn⁺ kih¹: “Hi⁻ jä⁻ këë⁻ ga' kin⁺, hi⁻ la⁻ jøøh¹ ga' lä⁻koo⁻ jnä¹, jëeh¹ ko⁻ja⁻ ma⁻chaa⁻ bih¹ jää¹ ki⁺ jnä¹.”

16 Ha⁻ koh¹ sa⁻ cha⁻miih⁻ he⁻ cha⁻ kiyh¹, hi⁺ jee' ga⁻lä⁻jëë⁻ jne' joh¹ he⁻ sa⁻ ma⁻hñah⁻ jne¹. Ja⁻ koo⁻ hä¹ ma⁻mi⁻jääy¹ jne¹.

17 Heh¹ ley, ta⁻lä⁻ kih¹ Moisé ba' ja¹. Pero lä⁻jë⁻ he⁻ la⁻ kwa⁻ Dio, kyaah¹ lä⁻jë⁻ ju'dsoo', ta⁻lä⁻ kih¹ Jesucristo ba' ga⁻hñah¹ jne¹.

18 Jih¹ koh¹ jih¹lih¹, ni⁻ jaa⁻ sa⁻ ma⁻jëë⁻ Dio. Jooy¹ hi⁻ laa¹ gyuu⁻ koo⁻ mëë¹ ba¹, hi⁻ gya⁻ko⁻jøh¹ kyaah¹ Tää⁻, hi⁻ he¹ ba⁻ ma⁻mi⁻jnääy⁻ jnän⁻ ha⁻ lä⁻ laay¹.

*Ga⁻jmeë' Jwaa⁻ ju'dsoo' kih¹ Jesús
(Mt. 3:11-12; Mr. 1:7-8; Lc. 3:15-17)*

19 Dsa-ta' judiu hi- chaa- Jerusalén ga-cheey' jmi-dsa- kyaah' dsa- levita kih' Jwaa- mah' na'ngiiy' juu' kiyh' hi- laa' Jwaa-.

20 He-ja- ga-heeh- ba' Jwaa- he- jmeeyh' juu', sa- ga-hmäy':

—Ja- he' jnä' laan' Cristo —ga-jäh' Jwaa- siiyh'.

21 —¿Hii- ba' laah' hne- ja-? ¿Che' hne- he' Elía? —ga-siiyh' Jwaa-.

—Ja- he' jnä' —ga-jäyh'.

—¿O che' hne- he' laah' dsa- hi- ngëe~ juu' kih' Dio hi- nøø' juu' jä' jmi-gyuu' la-? —ga-jäh' dsa- he'.

Koo- ka-läh' ga-jeeh- Jwaa- juu' kiyh':

—Jah-ha'.

22 —¿Hii- ba' laah' hne- ja-? Mah' ngëe' jnääh' juu' kwee- kih' hi- ma-chee' jnääh'. ¿Ha- lä' jwah' hñaah'? —ga-jäh' dsa- he' siiyh' Jwaa-.

23 He-ja- ga-jäh' Jwaa- siiyh':

—Jnä' laan' hi- kwa- juu' jee' la' hwa' kii- jee' sa- kwa- ni- miih-: “Mi-lluü` hnäh' hñaah' mah' jä' Dsa-jøøh' jnan` koo-dsoo' jwë'” —lä-koo- ga-jäh' Isaía hi- ga-ngëe' juu' kih' Dio.

24 Lä-jëe' dsa- hi- ga-chee' dsa- judiu he' ma-laa' fariseo.

25 Ga-ngiiy' juu' kiyh' ka-läh' ga-siiyh':

—¿He-la' ja- chaa' dsa- jmi-, cher'mah' sa- laah' Cristo, ni- sa- laah' Elía, ni- hii- ga-jäh' dsa- hi- ma-ngëe~ juu' kih' Dio? —ga-jäh' dsa- he' siiyh'.

26 —Jnä' chaan' dsa- jmi- kyaah' jmi- ba', pero jee' kyah' hnäh' chaa- jaa- hi- sa- kyuu- hnäh'.

27 Hī⁻ he^ʔ jā⁻ kēē⁻ ga^ʔ ki⁻ jnā^ʔ. Hī⁻ ni⁻ sa⁻ tē⁻dsēēn⁻ chihh⁻ mah⁻ llen⁻ loo⁻ he⁻ hā⁻ tiiy⁻ —ga⁻ jāh^ʔ Jwaa⁻ siiyh⁻.

28 Lā⁻ jē⁻ he⁻ la⁻ ga⁻ la⁻ jee⁻ jwii⁻ he⁻ chee⁻ Beta-
nia, ta⁻ hngaah⁻ ko⁻ taa⁻ kih⁻ jmi⁻ Jordán, ta⁻ jee⁻
ma⁻ choo⁻ Jwaa⁻ jmi⁻.

Jesús laa⁻ Borrego mäh⁻ kyaa⁻ Dio

29 Ma⁻ ga⁻ jnā⁻ jyoh⁻ jmi⁻, ga⁻ jēē⁻ Jwaa⁻ Jesús ja⁻ ta⁻
jee⁻ ma⁻ cheyh⁻, mah⁻ ga⁻ jāyh⁻:

—Jēē⁻ da⁻, hī⁻ na⁻ he⁻ Borrego mäh⁻ kyaa⁻ Dio hī⁻
jñuuh⁻ dso⁻ kye⁻ kih⁻ dsa⁻ jmi⁻ gyuu⁻.

30 Hī⁻ na⁻ na⁻ hī⁻ ma⁻ jwahn⁻ kih⁻: “Kēē⁻ ga⁻ kin⁻,
jā⁻ jaa⁻ dsa⁻ ñuu⁻ hī⁻ jøøh⁻ ga⁻ lä⁻ ko⁻ jnā⁻, jēēh⁻
ko⁻ jā⁻ ma⁻ chaa⁻ bih⁻ jā⁻ ki⁻ jnā⁻.”

31 Jnā⁻ sa⁻ ma⁻ kyuu⁻ jnih⁻. Ma⁻ jan⁻ mah⁻ chaan⁻
dsa⁻ jmi⁻ ba⁻ mah⁻ lä⁻ jā⁻, lä⁻ jnääy⁻ kih⁻ dsa⁻ Israel.

32 Ga⁻ mi⁻ jnää⁻ ga⁻ Jwaa⁻ juu⁻, ga⁻ jāyh⁻:

—Ga⁻ jēēn⁻ Jmi⁻ lle⁻ Na⁻ jngii⁻ kih⁻ Dio ga⁻ jyoo⁻
gyuu⁻ hī⁻ jmi⁻ gyuu⁻, laay⁻ lä⁻ ko⁻ jā⁻ juu⁻, hī⁻ ga⁻ jā⁻
ko⁻ hwēē⁻ nē⁻ kiyh⁻.

33 Jnā⁻ sa⁻ ma⁻ man⁻ hii⁻ he⁻. Pero hī⁻ ga⁻ chee⁻
jnā⁻ he⁻ chaan⁻ dsa⁻ jmi⁻ kyaah⁻ jmi⁻, ga⁻ siiyh⁻
jnā⁻: “Hī⁻ jēēh⁻ jyoo⁻ Jmi⁻ lle⁻ mah⁻ jā⁻ ko⁻ hwēē⁻ nē⁻
kiyh⁻, hī⁻ he⁻ he⁻ hī⁻ chaa⁻ dsa⁻ jmi⁻ kyaah⁻ Jmi⁻ lle⁻
Na⁻ jngii⁻ kih⁻ Dio.”

34 Lā⁻ jā⁻ ga⁻ jēēn⁻ hī⁻ jmeen⁻ ju⁻ dsoo⁻ kiyh⁻, hī⁻
he⁻ he⁻ Jo⁻ Dio —ga⁻ jāh^ʔ Jwaa⁻.

To⁻ nē⁻ discípulo kyaa⁻ Jesús

35 Ma⁻ ga⁻ jnā⁻ jyoh⁻ jmi⁻, ko⁻ ka⁻ läh⁻ ma⁻ cheh⁻
Jwaa⁻ kyaah⁻ uu⁻ hī⁻ ma⁻ jmee⁻ ko⁻ jøh⁻ kyaayh⁻.

36 Ma' ga'jēy' Jesús ma' ngēy' jee' ja-, mah' ga'jäyh':

—Jēe' da', hi- na- he' Borrego mäh' kyaa' Dio.

37 Ma' ga'nuu' lä'uu' hi- ma' ga'nää' ko-jøh' kyaah' Jwaa- he- ga'hleeyh' lä'ja-, ga'näy' kyaah' Jesús ba'.

38 Ma' ga'jeeh- Jesús hñii', ga'jēy' chaa' hi- he' kaah' kiyh', mah' ga'siiyh':

—¿Hee- na- hnooh' hnäh'?

Mah' ga'jäh' dsa- he':

—¿Ha- ñeh' hne- Rabí, he- la- hnøø' jäh' Ta-jwoh'?

39 —Ya- näy' hnäh' ja- mah' ya-jēe- —ga'jäh' Jesús siiyh'.

Ga'näy' mah' na'jēy- ha- ma' gay'. Jee' ja- ga'jäy' kyaayh' jmi' ja-. Hor- ja-, ma-tē' ko-hi' gya'.

40 Jaa- jee' lä'uu', hi- ga'nuu' kih' Jwaa- hih' ga'jmeē' ko-jøh' kyaah' Jesús, chee- André' øøh- Simón Pee'.

41 He- ga'jmeey' to-nē', na'hnäy- øøyh- Simón mah' ga'siiyh':

—Ma-jee' jnääh' Mesía —he- hnøø' jäh' Cristo.

42 Lä'-chah' ja- na'jäy- Simón cha'nē' Jesús. Ma' ga'jēe' Jesús hi- he', ga'jäyh':

—Hne- he' Simón, joø' Joná. Hne- lä'-cheeh- Cefa —he- hnøø' jäh' Pee'.

Jesús ga'tēeh' Felipe kyaah' Natanael

43 Ma' ga'jnä' jyoh' jmi', ngaah' Jesús ta- Galilea. Jee' ja- ga'jēy' Felipe mah' ga'siiyh':

—Ña- kyaah' jnä'.

44 Felipe he' ma' chaa- Betsaida, dsa-goo' Andre' kyaah' Pee' ka-läh'.

45 Ma' ga-jee' Felipe Natanael mah' ga-siiyh':

—Ma-jee' jnääh' hih' dsa- hi- ga-sii' Moisé kih' né' ley, hi- lä-jëë- hi- ga-ngëë' juu' kih' Dio ga-sii' kiyh' ka-läh'. Hi- he' he' Jesús, joo' José hi- chaa- Nazaret.

46 Mah' ga-jäh' Natanael:

—¿Ha- lä' la' juu' he- ya-hëë' jaa- hi- lluu' jee' jwii- Nazaret?

—Ña- mah' jëë' da' —ga-jäh' Felipe siiyh'.

47 Ma' ga-jëë' Jesús ngoo' ya-jäh' Natanael, ga-hlëeyh' kiyh':

—Hi- ja' na-, hi- na- ba' he' dsa- Israel, hi- sa- cha- ni- miih- juu' ta-juu' tuh-dsë'.

48 —¿Ha- lä' na- he- ma-lä-kyuuh' jnä'? —ga-jäh' Natanael siiyh'.

—Jää' ja-ga' hlëëh' Felipe hne-, ga-jëën- hne- ma-cheh' koo' kih' chaah' higo —ga-jäh' Jesús siiyh'.

49 —Ta-jwoh', hne- he' laah' Joo' Dio, hne- laah' Rey kyaä' dsa-goo~ jne' —ga-jäh' Natanael siiyh'.

50 Mah' ga-jäh' Jesús ka-läh':

—Ma-lä-dsoo' hoh' jnä', kih' he- ma-jwëëhn' hne- ga-jëën- hne- koo' chaah' higo. Pero cha-ga-miih- he- juh-gaa- jëeh' na' ta- cha'në'.

51 Hi- ga-jäyh' ka-läh':

—Ma-ra' ju'dsoo' jwëëhn~ hnäh', na' ta- cha'në' jëeh' hnäh' gyuuh' jmi-gyuuh- na-na', jëëh' hnäh' ángele kyaä' Dio hi- wii- hi- jñaa- né' kih' Hi-ga-lëë'ngo' la- —ga-jäh' Jesús siiyh'.

2

Lä-la- ga-la' lä ma' ga'jee' goo- ja- dsa- jee' jwii- Caná

¹ Jee' ga-të' hnë- jmií, ga'jee' goo- ja- dsa- jee' jwii- Caná, he- na-hee- hwa' Galilea. Jee' ja- ma' hää' choo' Jesús.

² Jesús hi- jnääh' discípulo kyaay' ga-tëeyh' jnääh' jee' të- jmií ka-läh'.

³ Ma'sa- ga-lëë' jmiíh' mi'jeh' ma-ä- he- ma' hih- dsa-, ga-jäh' choo' Jesús siyh':

—Ma-dsa' go-te- jmiíh' mi'jeh' kih' dsa'.

⁴ Mah' ga'jeeh- Jesús juu' kiyh':

—¿He-la' jwiih' jnä' lä-na-? Sa- ga- ma-të' hor- kin'.

⁵ Mah' ga-jäh' chooy' siyh' hi- ma-tääh' kwa- be' jee' ja-:

—Jmee' hnäh' lä-jë- he- siyh' hnäh'.

⁶ Ma' tøø' jee' ja-, jñii' mi'hya- kaah' he- ma' la' kyaah' kuu' jee' ma' chih- dsa- judiu jmií- he- ma' jmee- jäy- na-jngëey' cha'në Dio. Lä-ko- mi'hya- ja-, ma' hiih- ko- hña-loo' hih' jmií-.

⁷ Mah' ga-jäh' Jesús siih- dsa- hi- ma-tääh' kwa- be' jee' ja-:

—Kaah' jmií- neh- lä-jë- mi'hya- na-.

Mah' ga-jmeey' na-ka' na-dsëh- lä-jë- mi'hya- ja-.

⁸ Ja-ga' ga-jäh' Jesús siih- dsa- he':

—Na' na', kye- miih- mah' go-kwëeh- dsa-jmü' jmií.

Hi- lä-ja- ga-jmeey'.

⁹ Hih' dsa-jmü' jmií- he', ga-jëey' che'llu' jmií- he- ma-la' jmiíh' mi'jeh'. Ni- sa- ñey- ha- ta- ja' he- ja-,

ma⁻la⁺ hi⁻ ma' kwa⁺ be' hi⁻ ga⁻hwëë⁺ jmii⁻ ja⁻ba⁻
 ñe⁻. Mah⁺ ga⁻tëë⁺ j^{uu} jmii⁺ kih⁺ hi⁻ dsa⁻jee⁺ goo⁻,
 10 mah⁺ ga⁻siyh⁺:

—Ga⁻lä⁻jëë⁺ dsa⁻ kwëëh[~] to⁻në⁺ jmih⁺ mi⁺jëh⁺
 llu⁺. Ma⁻la⁺ ma⁻hiyh⁺ cha⁻miih⁻, ja⁻ga⁺ kwëëyh⁻
 ' jmih⁺ mi⁺jëh⁺ he⁻ hwaä⁺ ga⁺ miih⁻. Pero hne⁻
 ma⁻na⁻høøh⁻ jmih⁺ mi⁺jëh⁺ llu⁺ mah⁺ kwëëyh⁺ jee⁺
 llaä⁺ ga⁺.

11 Jee⁺ jwii⁻ Caná he⁻ na⁻hee⁻ hwa⁺ Galilea ba⁻
 ga⁻jmeë⁺ Jesús to⁻në⁺ he⁻ juh⁻gaa⁻ ja⁻. Jee⁺ lä⁻ja⁻
 ga⁻mi⁺jnäy⁻ hñiiy⁺ ha⁻ koo⁻ jøøh⁻ laay⁺, hi⁻ lä⁻jëë⁺
 jnääh⁺ discípulo kyaay⁺, cha⁻ga⁺miih⁻ ga⁻lä⁻dsoo⁻
 dsë⁻ jnääh⁺ kiyh⁺.

12 Ma⁻ngëë⁺ he⁻ ja⁻, ngaayh⁺ ta⁺ Capernaum,
 kyaah⁺ chooy⁺ kyaah⁺ øøyh⁻ hi⁻ jnääh⁺ discípulo
 kyaay⁺. Jee⁺ ja⁻ ga⁻tooh⁻ jnääh⁺ cha⁻miih⁻ jmii⁺.

*Jesús ga⁻hwëë⁺ dsa⁻ hi⁻ ma⁺ tääh⁺ hñii⁺ jee⁺ ma⁺
 chih⁺ gwah⁺*

(Mt. 21:12-13; Mr. 11:15-18; Lc. 19:45-46)

13 Ma⁻ngoo⁺ ma⁻ya⁻jäh⁺ jmii⁺ he⁻ kuh⁻ dsa⁻
 judiu borrego mäh⁺, he⁻ja⁻ ngoo⁺ Jesús ta⁺
 Jerusalén.

14 Jee⁺ chih⁺ gwah⁺ j^{uu}h⁺, jee⁺ ja⁻ ga⁻jëëy⁺ dsa⁻
 hi⁻ ma⁺ hnëë⁺ kya⁺, hi⁻ ma⁺ hnëë⁺ borrego, hi⁻ ma⁺
 hnëë⁺ juu⁻, kyaah⁺ hi⁻ ma⁺ tääh⁺ mi⁻si⁺ kuu⁺ kih⁺
 dsa⁺.

15 Ga⁻jmeey⁺ koo⁻ sí⁺hñii⁻. Kyaah⁺ he⁻ ja⁻,
 ga⁻hëëy⁺ kih⁺ lä⁻jëë⁺ hi⁻ ma⁺ tääh⁺ jee⁺ chih⁺ gwah⁺
 ja⁻, hi⁻ ga⁻ borrego, hi⁻ ga⁻ kya⁺, hi⁻ ga⁻ hi⁻ mi⁻si⁺
 kuu⁺. Ga⁻këyh⁺ ga⁻lä⁻jë⁺ na⁺mes[~], ga⁻saa⁺ ga⁻jaay⁺
 kuu⁺ kih⁺ hi⁻ he⁺.

16 Hi- ma' tääh' hnëë~ juu- he' ga'siiyh':

—Hwëë lä'jê' he- na- jee' la-. Ta' jmee- hnäh' je'hmooh' hne' kih' Tää' kyaan'.

17 Ja-ga' ga'lä-dsooh~ dsë- jnääh' | discípulo kyaay' lä'koo- na-sii- juu' kih' Dio: “Ngoo' dsa-llaan' kih' he- kyen' cha-miuh- huu'dsë- kih' hne' kyah'.”

18 Dsa- hi- tääh' nē' kih' judiu ga'ngii' juu' kih' Jesús:

—¿Hee- koo- lii~ jmeeh', mah' jëë jnääh' he- na-ngëh' jwë' he- jmeeh- lä'jê' he- na-? —ga'jäyh' siiyh- Jesús.

19 —Hla' hnäh' gwah' la- mah' kyaah' hnë- jmii' ba' choohn' —ga'jäh' Jesús siiyh'.

20 Lä'chah' ja- ga'jäh' dsa- hi- tääh' nē' he' siiyh':

—Kyaah' to'loo' jñii' ji-ñe- ga'jmeë' dsa- gwah' la-. ¿Ha- lä'ja- jwah' hne-, kyaah' hnë- jmii' ba' choohn'?

21 Pero ja' kih' gwah' he- ga'hlëeyh' lä'ja-, he- ma' hlëeyh' kih' jmi-ngo' kiyh' ba' ja-.

22 He-ja- ma-ngëë' ma-lä'jiih' Jesús, ga'lä-dsooh~ dsë- jnääh' | discípulo kyaay' he- ga'hlëeyh' ja-, hi- cha-ga'miuh- ga'lä-dsoo' dsë- jnääh' lä'koo- na-sii- juu' kih' Dio, hi- ga'lä-dsoo' dsë- jnääh' lä'koo- ga'hlëeh' Jesús ka-läh'.

Lä'jê' huu'dsë- he- ma' jmeë' dsa- ma' kyuuu' ba' Jesús

23 Ta'ko-jiih' ma' tē- jmii' he- kuh- dsa- borrego mah' jee' jwii- Jerusalén, jwëë' dsa- ga'heeh- juu'

kih' Jesús ma' ga'jēy' lä'jē' he- juh-gaa- he- ma' jmeey'.

24 Pero hñii' Jesús, sa' ga-lä'cha' o-jøh' dsē- kiyh' kyaah' dsa- he', jēeh' ma' kyuū' bih' ga-lä'jēē' dsa-.

25 Sa' ma' jmee' bii' kiyh', he- ma' jmeeh' dsa- juu' ha- lä' la' kih' dsa-kyaayh', jēeh' ñey- ba' ha- lä' la' tuh-dsē' lä'jaa- lä'jaa- dsa-.

3

Ta-la' hwē' ba' ñee' Nicodemo na'jēy- Jesús

1 Ma' chaa- jaa- dsa-ñuuh- jee' kih' fariseo hi- ma' chee- Nicodemo, ma' laa' jaa- dsa- hi- kye- nē' kih' dsa- judiu.

2 Ta-la' hwē' ba' ñee' dsa-ñuuh- he' na'jēy- Jesús mah' ga'siiyh':

—Ta-jwoh', ñe' jnääh', ga'chee' Dio hne-, laah' jaa- ta-jwoh'. Jēeh' ni' jaa- sa' lih' jmee' lä'jē' he- juh-gaa- he- jmeeh- hne- wa'ra- jäh' kih' sa' kyaah' Dio hne- —ga'jäh' Nicodemo siiyh'.

3 —Ma'ra' ju'dsoo' jwēēhn~ hne-, hi- sa' lä'chaa- ka-läh' lä'hmēē', sa' tēy' jēy' jee' jmee' Dio hih' —ga'jäh' Jesús siiyh'.

4 —¿Ha- lä'ja- lä'chaa- ka-läh' jaa- dsa- ga' ma-gyuh-? ¿Che' le' dsa-heey' jee' ma' hääy' mah' lä'chaay- lä'hmēē'? —ga'jäh' Nicodemo siiyh'.

5 Koō- ka-läh' ga'jäh' Jesús:

—Ma'ra' ju'dsoo' jwēēhn~ hne-, hi- sa' lä'chaa- kyaah' jmi- hi' kyaah' jmi-lle', sa' tēy' dsa-hey' jee' jmee' Dio hih'.

6 Hih¹ dsa⁻lä⁻chaa⁻ kih¹ ngo¹, ngo¹ ba¹ laay¹. Hi⁻ hih¹ dsa⁻lä⁻chaa⁻ kyaah¹ jmi⁻lle¹, laay¹ jmi⁻lle¹ ba¹.

7 Ta⁻ jmee⁻ dsaa[~] hoh¹ he⁻ ma⁻jwëëhn¹ hne⁻, jmee⁻ bii¹ lä⁻chaa⁻ hnäh¹ ka⁻läh¹ lä⁻hmëë¹.

8 Lle¹ gwa¹ hi⁻ dsoo[~] ha⁻ jee¹ hnøø¹. Ma⁻ke⁻ nuuh⁻ hij¹ lle¹, sa⁻ ñeh¹ ha⁻ ta⁻ gwa¹ ni⁻ ha⁻ ta⁻ dsoo[~]. Lä⁻ja⁻ la¹ kih¹ lä⁻jëë⁻ hi⁻ dsa⁻lä⁻chaa⁻ kyaah¹ Jmi⁻lle¹ kih¹ Dio –ga⁻jäh¹ Jesús siyh⁻.

9 –¿Ha⁻ lä⁻ la¹ juu¹ na⁻? –ga⁻jäh¹ Nicodemo siyh⁻.

10 Mah¹ ga⁻jëeh⁻ Jesús juu¹ kiyh¹, ga⁻siyh⁻:

–¿Ja¹ ta⁻jwoh¹ kyaa¹ dsa⁻ Israel laah¹ mah¹ sa⁻ kyuu^h he⁻ la⁻?

11 Ma⁻ra⁻ ju¹dsoo¹ jwëëhn[~] hne⁻, he⁻ ma⁻kyuu^h jnääh¹, he⁻ ja⁻ ba¹ hlëeh¹ jnääh¹. Hi⁻ he⁻ ma⁻jëë⁻ jnääh¹, he⁻ ja⁻ ba¹ jmee⁻ jnääh¹ dsoo¹. Pero hnäh¹ sa⁻ heeh¹ hnäh¹ he⁻ hlëeh¹ jnääh¹.

12 Wa⁻ra⁻ ga⁻hlëëhn⁻ hnäh¹ lä⁻koo⁻ la¹ he⁻ cha⁻ hwa¹ la⁻, sa⁻ jmeeh⁻ hnäh¹ dsoo¹. Ha⁻ ba¹ lä⁻ jmeeh⁻ hnäh¹ dsoo¹ cher¹ mah¹ ga⁻hlëëhn⁻ hnäh¹ lä⁻koo⁻ la¹ he⁻ cha⁻ gyuu^h jmi⁻gyuu⁻.

13 'Sa⁻ chaa⁻ ga¹ jñah¹ hi⁻ ga⁻wii¹ gyuu^h jmi⁻gyuu⁻, ma⁻la⁻ hi⁻ ga⁻jñaa¹ gyuu^h ba¹. Hi⁻ he¹ he¹ Hi⁻ ga⁻lëë⁻ ngo¹ la⁻ hi⁻ gya¹ gyuu^h jmi⁻gyuu⁻.

14 Ja⁻ ba¹ lä⁻koo⁻ ga⁻chaa¹ Moisé miih⁻ ta⁻ gyuu^h jee¹ ma¹ la¹ hwa¹ kii¹ ja⁻, ja⁻ ba¹ lä⁻ja⁻ jmee⁻ bii¹ chaa¹ dsa⁻ gyuu^h Hi⁻ ga⁻lëë⁻ ngo¹ la⁻.

15 Mah¹ lä⁻ja⁻ lä⁻jëë⁻ hi⁻ jmee⁻ dsoo¹ dsë¹ kiyh¹ sa⁻ heey¹, lä⁻chaa⁻ tää¹ ga⁻lä⁻jë⁻ joh¹ jmi⁻cha⁻ ba¹.

Cha⁻miih⁻ hnää¹ Dio lä⁻jëë⁻ dsa⁻ jmi⁻gyuu⁻

16 'Jëeh' cha-miìh- hnää' Dio lä-jëë' dsa- jmi-gyuu', he-ja- ga-kwaay' gyuu- koo- mée' kyaay', mah' lä-ja- lä-jëë' hi- jmee' dsoo' dsé' kiyh' sa' heey', lä-chaay- ga-lä-jé' joh' jmi' cha-ba'.

17 Jëeh' sa' ga-chee' Dio joo' jmi-gyuu' la- mah' taayh' dsa- dso'jwii'. Ga-cheey' mah' ta-la' kiyh' läay' dsa- jmi-gyuu' ba'.

18 'Hi- jmee' dsoo' dsé' kiyh' sa' cha- ni' miìh- dso'jwii' né' kiyh'. Pero hi- sa' jmee' dsoo' dsé' kiyh' ma-cha- dso'jwii' né' kiyh', jëeh' sa' dsoo' dséy' kih' gyuu- koo- mée' kyaay' Dio.

19 Lä-la- ba' la' he- ja' dso'jwii' né' kih' dsa-. Ja' ba' wa'je- hwa' la- pero ga-lä-hnøø' gyih' jee' na-hoo- lä-koh' ga' wa'je-, jëeh' lä-jé' he- jmeey', he- hliih' jmah' ba'.

20 Jëeh' lä-jëë' hi- jmee' he- hliih' na-høøyh' kih' wa'je-, sa- hnøøy' ya-näay' jee' jnä' wa'je- mah' sa' lä-jnä' he- jmeey'.

21 Pero hi- tääh' jmee' lä- hnøø' ju'dsoo', hi- he' ba' go-nää' jee' jnä' wa'je- mah' lä-ja- lä-jnä' la' kyaah' be' kih' Dio lä-jé' he- jmeey' —ga-jäh' Jesús siyh' Nicodemo.

Koo- ka-läh' ga-løø' Jwaa' hi- ma' choo~ jmi- hlëeh' kih' Jesús

22 Ma-ngëë' he- ja-, ngoo' Jesús ta' hwa' Judea, hi' jnääh' discípulo ga-nøø' jnääh' kyaayh'. Jee' ja- ga-jä' jnääh' kyaayh' miìh- jmi' hi' ma' chaay- dsa- jmi'.

23 Jwaa' ka-läh' ma' chaa~ dsa- jmi- jee' jwii- Enón, koo' Salim, jëeh' jee' ja- cha- cha-miìh-

jmiī. Jee' ja- ma' dsa-nää' dsa- mah' ma' saay- jmiī.

24 Jmii' ja-, sa- ga' ma-taah- dsa- Jwaa- neh-ñe'.

25 He- ja- ko-llaa' discípulo kyaa' Jwaa- ga-taayh- ti-chooy- juu' kyaah' dsa- judiu ha- lä- jmee' dsa- mah' jäy' na-jngëey' cha'né' Dio.

26 Mah' na'näay' jee' cheh' Jwaa- na'chiiyh':

—Ta-jwoh', hi- ma' gya' kyaah' hne- ta- hngaah' ko-taa- kih' jmiī- Jordán, hi- ga-kwah' ju-dsoo' kih' he', na' chaay- dsa- jmiī. Ga-lä-jëë- ba' dsa- dsa-nää' kyaayh'.

27 Mah' ga-jäh' Jwaa- siiyh':

—Sa- le' hyoh- dsa- ni- miih-, wa-ra- jäh' kih' sa- ga-hyoyh' kih' Dio.

28 ¿Ja' he' ba' hnäh' ga-nuuh- hnäh' kin- he- ga-jwahn'? "Ja' he' jnä' laan' Cristo. Laan' jaa- hi- ga-chee' Dio jää' mah' hlëehn' kiyh'."

29 Dsa-më' hi- dsa-jëë' goo- laay' kyaa' dsa-ñuuh- hi- jëë' goo- kyaayh'. Pero ome' kyaa' dsa-ñuuh- he' hi- cheh' koo' kiyh' chaay- llu' kyaah' koo- nuuy' hlëeh' dsa-ñuuh- he'. Lä-ja- la' ki- jnä' ka-läh', ma-jëë' dsen- go-te- na' he- ma-ja- Cristo.

30 Jmee- bii' juuh' ta' kiyh' mah' lä-ja- lä-hwaa' ta' kin-.

Hi- ja' gyuuh' jmi-gyuu- kye- në' kih' jee' lä-jëë-

31 Hi- ja' gyuuh' kye- në' kih' jee' lä-jëë-. Pero hi- chaa- hwa' la-, hwa' la- ba' na-jnäay', hi- hlëeyh- kih' he- cha- hwa' la- ba'. Hi- ja' gyuuh' jmi-gyuu- kye- në' kih' jee' lä-jëë-.

32 He- ma-jëëy⁺ he- ma-nuuy^ʔ, he- ja- ba⁺ hlëëyh⁺, pero ni⁺ jaa- sa⁺ heeh- juu⁺ he- kway⁺.

33 Hi- heeh- juu⁺ he- kway⁺, hi- he^ʔ jmee⁺ bih⁺ dsoo^ʔ juu⁺ kih⁺ Dio.

34 Jëeh^ʔ hi- ga-chee⁺ Dio, hlëëyh⁺ juu⁺ kih⁺ Dio ba⁺. Hi- ja⁺ kyaah^ʔ hih⁺ kwa⁺ Dio jmi⁻lle^ʔ kih⁺.

35 Jëeh^ʔ, Tää⁻ hnääy⁺ ba⁺ Jooy^ʔ. Hi- ga-tooyh- goo⁻ Jooy^ʔ lä⁺ jë⁺ he- ga⁺ cha⁻.

36 Hi- jmee⁺ dsoo^ʔ dsë⁺ kih⁺ Jooy^ʔ Dio lä⁻ ma-chaay⁻ ja⁻ba⁺. Pero hi- sa⁺ jmee⁺ dsoo^ʔ dsë⁺ kih⁺ Jooy^ʔ Dio sa⁺ jëëy⁺ jee⁺ jmee⁺ Dio hih⁺. He- wii⁺ he- na⁺ ga⁺ chee⁺ Dio, he- ja- ba⁺ jä⁻ në⁺ kiyh⁺.

4

Jaa- dsa-më^ʔ hi- chaa- hwa⁺ Samária ga⁺hlëeh⁺ kyaah^ʔ Jesús

1 Ga⁻nuu^ʔ dsa- fariseo hlëëh⁺ dsa- kih⁺ Jesús, ma⁺ jäyh^ʔ jwëë^ʔ ga⁺ dsa- jää⁺ Jesús hi⁺ jwëë^ʔ ga⁺ dsa- chaay[~] jmi⁻ lä⁻ koh^ʔ ga⁺ Jwaa⁺. Hi- ga⁻lä⁻ në⁺ Dsa-jøøh⁺ jnän⁻ he- ga⁻nuu^ʔ dsa- fariseo juu⁺ ja⁻.

2 (Ma⁻ke⁺ ja⁺ he^ʔ hñii^ʔ Jesús hi- ma⁺ choo[~] jmi⁻. Jnääh⁺ discípulo ba⁺ hi- ma⁺ choo[~] jmi⁻.)

3 He-ja⁻ ya⁻hëë⁺ Jesús hwa⁺ Judea ja⁻ mah⁺ ngaayh⁺ ta⁺ Galilea ka⁻läh^ʔ.

4 Ga⁻jmeë^ʔ bii⁺ kiyh⁺ ngooy⁺ ta⁻ hwa⁺ kih⁺ Samária.

5 Ga⁻tëëy^ʔ kooy⁻ jee⁺ jwi⁻ kih⁺ Samária he- ma⁺ chee⁻ Sicar, jäh⁺ kih⁺ hwa⁺ he- ga⁻kwëëh⁺ Jacob jooy^ʔ José.

6 Jee⁺ ja⁻ ma⁺ chih⁺ kooy⁻ jmi⁻too⁻ he- ga⁻jmeë^ʔ Jacob. Ga⁻hwaa^ʔ Jesús jee⁺ hääy^ʔ jwë⁺ mah⁺

ga^ˋgyay⁻ ga^ˋteeyh⁻ dsëy^ˋ koo^ˋ jmi⁻too⁻ ja⁻. Hor⁻
ja⁻ ma⁻ngoo^ˋ ga^ˋtë^ˋ lla^ˋhyoo^ˋ.

⁷ Ja^ˋ jaa⁻ dsa⁻më^ˋ hi⁻ chaa⁻ Samária, ya⁻kyë^ˋ
jmi⁻. Mah^ˋ ga^ˋjäh^ˋ Jesús siiyh^ˋ:

—Kwëeh^ˋ jnä^ˋ miih⁻ jmi⁻ kyah^ˋ huh^ˋ.

⁸ (Jnääh^ˋ discípulo kyaay^ˋ na^ˋnøø^ˋ jnääh^ˋ ta⁻ jee⁻
jwii⁻ na^ˋlä^ˋ jnääh^ˋ he⁻ ga⁻kih^ˋ jnääh^ˋ.)

⁹ Hi⁻ dsa⁻më^ˋ hi⁻ ma^ˋ chaa⁻ Samária he^ˋ ga⁻siiyh^ˋ
Jesús:

—¿Ha⁻ lä^ˋja⁻ hne⁻ hi⁻ laa^ˋ dsa⁻ judiu ngiih^ˋ jmi⁻
kin^ˋ mah^ˋ huh^ˋ, jnä^ˋ hi⁻ laa^ˋ dsa⁻ chaa⁻ Samária?

(Jëeh^ˋ, dsa⁻ judiu sa⁻ jwayh^ˋ kyaah^ˋ dsa⁻ samar-
itano.)

¹⁰ Mah^ˋ ga^ˋjäh^ˋ Jesús siiyh^ˋ:

—Wa^ˋra⁻ jäh^ˋ kih^ˋ ñeh^ˋ hee⁻ na⁻ he⁻ la^ˋ kwa^ˋ Dio,
hi^ˋ hii⁻ na⁻ hi⁻ ngii^ˋ jmi⁻ kyah^ˋ mah^ˋ hiyh^ˋ, hne⁻
ba^ˋ ngiih^ˋ kiyh^ˋ jmi⁻ he⁻ huh^ˋ hi^ˋ hñiyy^ˋ kwëeyh^ˋ
hne⁻ jmi⁻ jiih^ˋ.

¹¹ Mah^ˋ ga^ˋjäh^ˋ dsa⁻më^ˋ he^ˋ ka⁻läh^ˋ:

—¿Ha⁻ lä^ˋ jmeeh^ˋ Dsa⁻jøøh^ˋ kyaan^ˋ? Sa⁻ cha⁻ ni⁻
miih⁻ he⁻ kyeh^ˋ he⁻ kyaah^ˋ chooh^ˋ jmi⁻, hi⁻ juuh⁻
jwërte jmi⁻too⁻ la⁻. ¿Ha⁻ ba^ˋ ta⁻ haa^ˋ jmi⁻ jiih^ˋ ja⁻
he⁻ kwah^ˋ?

¹² ¿Che^ˋ jøøh^ˋ ga^ˋ hne⁻ lä^ˋkoh^ˋ ga^ˋ Jacob dsa⁻
ma⁻gyuh⁻ kyaa^ˋ jnääh^ˋ, hi⁻ ga^ˋkwëeh^ˋ jnääh^ˋ
jmi⁻too⁻ la⁻? Jee^ˋ la⁻ ga^ˋhiyh^ˋ kyaah^ˋ jooy^ˋ hi⁻
kyaah^ˋ lä^ˋjëë^ˋ jah^ˋ kyaay^ˋ ka⁻läh^ˋ.

¹³ Mah^ˋ ga^ˋjëeh⁻ Jesús juu^ˋ kih^ˋ dsa⁻më^ˋ he^ˋ:

—Wa^ˋ hi⁻ cha⁻ hi⁻, hi⁻ hih^ˋ jmi⁻ he⁻ haa^ˋ la⁻,
koo⁻ ka⁻läh^ˋ jä⁻ lä⁻kii⁻ dsëy^ˋ.

¹⁴ Pero hi⁻ hih^ˋ jmi⁻ he⁻ kwa^ˋ jnä^ˋ, jih^ˋkoh^ˋ jih^ˋlih^ˋ
sa⁻ jä⁻ lä⁻kii⁻ dsëy^ˋ. Jmi⁻ he⁻ kwa^ˋ jnä^ˋ, he⁻ ja⁻

hya⁺ lä⁺ ma⁻hya⁻ ja⁻ba['] neh⁺ tuh⁻dsëy['] he⁻ jmee⁺
chaay⁻ tää['].

15 Mah['] ga⁻jäh['] dsa⁻më['] he['] sïyh⁺:

—Kwëeh⁺ jnä['] jmï⁻ ja⁻, Dsa⁻jøøh['] kyaan⁺, mah[']
sa⁺ jä⁺ lä⁻kii⁻ dsën⁺. Lä⁺ja⁻ mo⁺so⁺ jän⁻ jee['] la⁻
ya[']kyen['] jmï⁻ —ga⁻jäh['] dsa⁻më['] he['].

16 Mah['] ga⁻jäh['] Jesús sïyh⁺:

—Gwaah⁻ mah['] go⁻kyaa⁺ dsa⁻ñuu⁻h⁻ kyaah['] ta⁻
la⁺.

17 —Sa⁺ chaa⁻ dsa⁻ñuu⁻h⁻ kyaan⁺ —ga⁻jäh[']
dsa⁻më['] he['] sïyh⁺.

—Ja⁻ba['] dsoo['] he⁻ ma⁻jäh['], sa⁺ chaa⁻ dsa⁻ñuu⁻h⁻
kyaah['].

18 Jëeh['] hñaa['] dsa⁻ñuu⁻h⁻ hi⁻ ma⁻lä⁻kyaah['], hi[']
hi⁻ kyaah['] na['], ja⁺ he['] dsa⁻ñuu⁻h⁻ kyaah['] he[']. He⁻
dsoo['] na⁻ ma⁻jäh['] —ga⁻jäh['] Jesús sïyh⁺.

19 —Dsa⁻jøøh['] kyaan⁺, go⁻ hi⁻ ngëe[~] juu['] kih['] Dio
ba['] hne⁻ laan⁺.

20 Lä⁺jëe⁺ dsa⁻ ma⁻gyuh⁻ kyaa['] jnääh['] dsa⁻
samaritano ga⁻hnaayh⁻ Dio jee['] chih['] moh['] la⁻,
mah['] hnäh['] dsa⁻ judiu jwah['] hnäh['], jwï⁻ Jerusalén
ba['] jee['] hnääh['] Dio —ga⁻jäh['] dsa⁻më['] he['] sïyh⁺.

21 —Dsa⁻më['], jmee['] dsoo['] he⁻ jwahn⁺ la⁻. Lloo⁻
koo⁻ jmï⁻, ni⁺ moh['] la⁻ ni⁺ jwï⁻ Jerusalén sa⁺
hnaah['] hnäh['] Tää⁺.

22 Sa⁺ kyuu⁻h⁻ hnäh['] hij⁻ na⁻ hnaah⁺ hnäh[']. Pero
jnääh['] dsa⁻ judiu, kyuu⁺ ba['] jnääh['], hij⁻ na⁻ hi⁻
hnääh⁺ jnääh['], jëeh['] ta⁻la⁻ kih['] dsa⁻ judiu ba['] ja['] he⁻
dsa⁻lää['] dsa⁻.

23 Jä⁺ koo⁻ hor[~], hi⁺ hor[~] ja⁻ la['] na['] ga⁻juh⁻.
Hi⁻ dsoo['] hnaah⁺ Tää⁺, hnaayh⁻ lä⁺ hnøø['] Jmï⁻lle[']

Na-jngii' hi' kyaah' ju'dsoo' ka-läh'. Jëeh' Täähnääh' dsa- hi- hnaayh- lä-ja-.

24 Jmi-llé' ba' laa' Dio. Lä-jëë' hi- hnaayh-, jmeé' bii' kiyh' hnaayh- kyaah' jmi-llé' hi' kyaah' ju'dsoo' —ga-jäh' Jesús siyh'.

25 —Jnä' man' he- jä- hi- jäyh' Mesía kih', hi- jäh' dsa- chee- Cristo. Wa'ra- jay', hi- he' mi-jnääh' ha-lä- la' lä-jé- juu' la- —ga-jäh' dsa-mé' he' siyh'.

26 Mah' ga-jäh' Jesús:

—Hi- he' he' jnä' hi- hlëéh' kyaah' hne-.

27 Hor- ja- ya-nøø' jnääh' discípulo kyaay'. Peer- ga-lä- dsa- dsé- jnääh' ma' ga-jëé' jnääh' llä- Jesús juu' kyaah' jaa- dsa-mé'. Pero ni' jaa- sa' ga-tuu- dsé' ma' ngii' juu' hee- juu' ja- ma' llay', hi- he-la' ma' hlëeyh- kyaah' dsa-mé' he'.

28 Jee' ja- ga-chih' dsa-mé' mi'dsuu' kiyh' mah' ngaayh' ta' jee' jwii-, na'chiyh' lä-jëé' dsa-:

29 —Ma-nøøñ' ma-jëën' jaa- dsa-nñh- hi- ma-sih' jnä' lä-jé- go-te' he- ma-jmeen'. ¿Che' ja- hi- he' oo' Cristo hi- hii' juu' kih'?

30 Lä-chah' ja- ga-hwëë- dsa- hi- ma' chaa- jee' jwii- ja-, na'nääh' na-jëey-.

31 Ta'ko-jiih' ja- ma' chuü' jnääh' kyaayh':

—Ta-jwoh', kuh-hih'.

32 Mah' ga-siyh' jnääh':

—Cha- ba' he- kuhn' he- sa' kyuuh- hnäh'.

33 He-ja- ga-ngii' jnääh' juu' kih' dsa-kyaah' jnääh':

—¿Che' chaa- jaa- hi- ma-ja- hi- ma-ya-ka- he- kuyh'?

34 Mah' ga-jäh' Jesús siyh' ka-läh':

—He⁻ jmeen[`] lä⁺ hnøø[!] hi⁻ ga⁺chee[!] jnä^ʹ mah[!] mi^hñaan[!] ta[!] kiyh[!], he⁻ ja⁻ ba[!] ma[!] he⁻ jmee⁺ dsa⁻këen[!].

³⁵ ¿Ja[!] jwah^ʹ hnäh^ʹ, hnøø[!] ga[!] kye^ʹ sih⁻ mah[!] chooh[!] dsa⁻ ta[!] kih[!]? Pero jnä^ʹ jwahn⁺, chooh[!] hnäh^ʹ neh[!] mah[!] jëe⁻ da[!] hnäh^ʹ lä⁺kaa⁻ jee[!] tääh[!] dsa⁻ hi⁻ laa[!] lä⁺koo⁻ mi[!]ju⁻ he⁻ ma⁻ää⁻ he⁻ ma⁻le⁺ chooh[!] dsa⁻.

³⁶ Hi⁻ chaah⁻ dsa⁻ liyh⁺ ba[!] jñeey[!]. He⁻ chaayh⁻ dsa⁻ mah[!] chaa⁻ tää^ʹ, la[!] lä⁺koo⁻ he⁻ chooyh[~] mi[!]ju⁻ mah[!] sa⁺ hee^ʹ jih[!]koh^ʹ. Kyaah[!] lä⁺ja⁻, ko⁻joh^ʹ ba[!] lä⁺chaa⁻ llu[!] hi⁻ ga⁺jngëe^ʹ kyaah[!] hi⁻ ga⁺chooh[!] ta[!].

³⁷ Heh[!] lä⁺ jäh^ʹ juu[!] la⁻, la[!] ju[!]dsoo^ʹ: “Jñah^ʹ ba[!] hi⁻ jngëe⁻, hi⁻ jñah^ʹ ba[!] hi⁻ chooh[~] ta[!].”

³⁸ Jnä^ʹ ga⁺cheen⁺ hnäh^ʹ mah[!] chooh[!] hnäh^ʹ ta[!] he⁻ sa⁺ ga⁻jñeeh[!] hnäh^ʹ. Jñah^ʹ ba[!] ga⁻këe^ʹ ta[!] kih[!], mah[!] hnäh^ʹ ga⁺taah[!] hnäh^ʹ jee[!] la[!] ta[!] kiyh[!] mah[!] koo⁻ chooh[!] ba[!] hnäh^ʹ ta[!] ja⁻ —ga⁺jäh^ʹ Jesús siyh⁺.

³⁹ He⁻ ja⁻ jwëe^ʹ samaritano, hi⁻ chaa⁻ jee[!] jwii⁻ ja⁻ ga⁻lä⁺dsoo^ʹ dsë[!] kih[!] Jesús, lä⁺koo⁻ ma[!] ga⁻nuuy^ʹ juu[!] kih[!] dsa⁻më^ʹ hi⁻ ga⁺jäh^ʹ: “Lä⁺jë⁺ ba[!] he⁻ ma⁻jmeen[!] ma⁻siyh⁺ jnä^ʹ.”

⁴⁰ He⁻ ja⁻ ya⁻nää[!] samaritano he^ʹ ya⁻jëe⁺ Jesús mah[!] ga⁺chuuy^ʹ kyaayh[!], ga⁺siyh⁺:

—Jä[!] kyaah[!] jnääh[!] jee[!] la⁻.

He⁻ ja⁻ ga⁺jäy^ʹ to[!] jmii[!] jee[!] ja⁻.

⁴¹ Jwëe^ʹ ga[!] dsa⁻ ga⁻lä⁺dsoo^ʹ dsë[!] ma[!] ga⁻nuuy^ʹ he⁻ ma[!] hlëeyh⁺ ja⁻.

⁴² Lä⁺jëe⁺ hi⁻ he^ʹ ma[!] siih⁺ dsa⁻më^ʹ he^ʹ:

—Ja⁺ ma⁺la⁺ juu[!] kyah[!] hne⁻ jmee⁻ jnääh[!] dsoo^ʹ, hña[!] jnääh[!] ma⁻nau[!] jnääh[!] juu[!] kiyh[!]. Na[!] ba[!] ra^ʹ

si⁻ ma⁻ ñe⁻ jnääh¹ ma⁻ ra⁺ ju⁻ dsoo^ʻ, hi⁻ he^ʻ he^ʻ Cristo,
hi⁻ lää[~] dsa⁻ jmi⁻ gyuu^ˆ.

*Ga⁻mi⁻hlää^ʻ Jesús chih⁻ kyaa¹ jaa⁻ dsa⁻jøøh¹
kyaa¹ rey*

⁴³ Ma⁻ ngëë^ʻ to¹ jmi^ˆ ja⁻, ya⁻ hëë¹ Jesús jee^ʻ ja⁻,
ngaayh¹ ta⁻ Galilea.

⁴⁴ (Hñii^ʻ Jesús ga⁻ jāh^ʻ, jaa⁻ hi⁻ ngëë[~] juu¹ kih¹ Dio
jee^ʻ jwii⁻ gooy¹ sa⁻ hnää¹ dsih^ʻ.)

⁴⁵ Ma^ʻ ga⁻ llaayh¹ hwa¹ Galilea, dsa⁻ hi⁻ ma^ʻ chaa⁻
jee^ʻ ja⁻ ga⁻ heeyh⁻ bih¹ llu¹, kih¹ he⁻ ga⁻ jëëy¹ he⁻
juh⁻ gaa⁻ he⁻ ga⁻ jmee^ʻ Jesús ma^ʻ ga⁻ tē^ʻ jmi^ˆ kuyh⁻
borrego mäh¹ jwii⁻ Jerusalén. Jëeh^ʻ na⁻ nää¹ dsa⁻
he^ʻ ka⁻ läh^ʻ ma^ʻ ga⁻ tē^ʻ jmi^ˆ ja⁻.

⁴⁶ Koo⁻ ka⁻ läh^ʻ ga⁻ llooy¹ jwii⁻ Caná he⁻ na⁻ hee⁻
hwa¹ Galilea, jee^ʻ ga⁻ jmeey^ʻ jmi⁻ dsē⁻ ba^ʻ ga⁻ lii⁻
jmi^ˆ mi^ˆ jēh¹. Jee^ʻ jwii⁻ Capernaum ja⁻, ma^ʻ chaa⁻
jaa⁻ dsa⁻ jøøh¹ kyaa¹ rey hi⁻ ma⁻ dsaah^ʻ jaa⁻ chih⁻
kyaa¹.

⁴⁷ Lä⁻ ma^ʻ ga⁻ nuu^ʻ dsa⁻ jøøh¹ he^ʻ ya⁻ hëë¹ Jesús
hwa¹ Judea jayh¹ ta⁻ hwa¹ Galilea, he⁻ ja⁻ ñeey^ʻ
ga⁻ mi⁻ jëey⁻ mah¹ ga⁻ chuuy^ʻ kyaah^ʻ, ga⁻ siiyh⁻:

—Man⁻ mah¹ mi⁻ hlääh¹ chih⁻ kyaan⁻ hi⁻
ma⁻ kyaa¹ dsa⁻ juu^ʻ.

⁴⁸ He⁻ ja⁻ ga⁻ jāh^ʻ Jesús siiyh⁻:

—Sa⁻ heeh^ʻ hnäh^ʻ wa⁻ ra⁻ jāh^ʻ kih¹ sa⁻ jmeen⁻ he⁻
juh⁻ gaa⁻ he⁻ jëeh¹ hnäh^ʻ.

⁴⁹ —Dsa⁻ jøøh¹ kyaan⁻, ma⁻ nøøñ¹ ga⁻ juh⁻, jää¹ sa⁻
ga⁻ ma⁻ juu⁻ chih⁻ kyaan⁻ —ga⁻ jāh^ʻ dsa⁻ jøøh¹ he^ʻ
siiyh⁻.

⁵⁰ Mah¹ ga⁻ jāh^ʻ Jesús siiyh⁻:

—Gwaah⁻ ba' hne⁻ kyah¹, chaa⁻ ba' chih⁻ kyaah¹.

Dsa⁻jøøh¹ he' ga⁻jmeey' ba' dsoo' dsëy¹ ma' ga⁻jäh' Jesús lä⁻ja⁻, mah¹ ngaayh¹.

⁵¹ Ni⁻ sa⁻ ga' ma⁻llaayh¹ kiyh¹, ya⁻nää¹ dsa⁻ kyaay¹ ga⁻mi⁻jeey⁻, mah¹ ga⁻jmeeyh¹ juu¹, ga⁻jäyh¹:
—Ma⁻jä⁻ ba' kih¹ chih⁻ kyaah¹.

⁵² Mah¹ ga⁻ngii' dsa⁻jøøh¹ he' juu¹ kih¹ dsa⁻ kyaay¹:

—¿Hee⁻ hor[~] ga⁻løø¹ chaay⁻ llu'?

Mah¹ ga⁻jäh' dsa⁻ kyaay¹:

—Lloo', ko⁻hi' gyii¹, ya⁻hii¹ llii' kiyh¹.

⁵³ Mah¹ ga⁻lä⁻dsooh[~] dsë¹ jmii⁻ chih⁻ he', ja⁻ba[~] hor[~] ja⁻ ga⁻jäh' Jesús: “Chaa⁻ ba' chih⁻ kyaah¹.” He⁻ja⁻ cha⁻ga⁻miih⁻ ga⁻lä⁻dsoo' dsëy¹ lä⁻kye⁻ hi⁻ chaa⁻ cha⁻neh⁺ kiyh¹.

⁵⁴ Jee' la⁻ ga⁻të' to¹ he⁻ juh⁻gaa⁻ he⁻ ga⁻jmeey' Jesús, ma' ya⁻hëey¹ hwa¹ Judea ngaayh¹ ta⁻ hwa¹ Galilea.

5

Ga⁻mi⁻hlää' Jesús jaq⁻ hi⁻ sa⁻ liih⁻ goo⁻ tü'

¹ Ma⁻ngëe' he⁻ ja⁻, ngoo¹ Jesús ta⁻ Jerusalén. Ma⁻ja⁻ ma' tääh¹ dsa⁻ judiu¹ jmii¹.

² Jee' jwii⁻ Jerusalén chih¹ koo⁻ na⁻hyah⁻ jee⁻ dsa⁻ha⁻ jmii⁻, jäh⁺ Ho⁻haah¹ kih¹ Oveja. Jee' ja⁻ chee⁻ Betesda kyaah¹ juu¹ hebreo. Ma' cha⁻ lä⁻ku⁻ lä⁻jii¹ kih¹ jmii⁻too⁻ ja⁻ hña¹ jee⁻ kih¹ hoo⁻ na⁻hii⁻.

³ Jee' ja⁻ ma' saa¹ jwëe' hi⁻ dsaah¹, hi⁻ tuu¹, hi⁻ jluuh¹, kyaah¹ hi⁻ sa⁻ le' ngë⁺, ma' jøøy[~] he⁻ hor[~] jeh¹ jmii⁻.

4 Jëeh' ma' lih' koh' ba' ma' jñaa' jaa' ángel jee' haa' jmii' ja-, mah' ma' kah' ma' gwëyh'. Ma-la' ma-kah' ma-gwëh' jmii' ja-, hi' ga-tëë' to-në' dsa-he' neh' jmii' ja-, dsa-jä' go-te' kiyh' wa' he-cha' he-dsoo' he-laay'.

5 Jee' ja' ma' hää' jaa' dsa-ñuuh' hi' ma-hya-gyii' gya' jña' ji-ñe' dsaah'.

6 Ma' ga-jëë' Jesús dsa-he' na-kyaay' jee' ja-, ñe-bih' he' ma-lä-hii' dsaah' dsa-he', mah' ga-siiyh':

—¿Ché hnooh' jä' kyah'? —ga-jäh' Jesús siiyh'.

7 —Sa' chaa' ni' jaa' hi' taah' jnä' cha'jmii' na-wa'ra' ga-kah' ga-gwëh'. Jää' ga' jñah' taah' hñii', ja-ga'lloo' jnä' —ga-jäh' dsa-dsaah' he' siiyh'.

8 —Noo' jee' kyaah' na-, kii' jii' kyah' mah' ngé —ga-jäh' Jesús siiyh'.

9 Lä'chah' ja' ga-jä' kiyh' mah' ga-kooy' jii' kiyh', ngaayh'. Jmii' ja' ma' la' jmii' he-teeh' dsa-dsë'.

10 He-ja' ga-jäh' dsa-ta' judiu siiyh' hi' ga-jä' kih' he':

—Jmii' he-teeh' dsa-dsë' ba' na', sa' cha' jwë' koo' jii' kyah' —ga-jäyh'.

11 —Hi' ma-mi-hlää' jnä', hi' he' ma-siih' jnä': “Kii' jii' kyah' mah' ngé” —ga-jäh' hi' ma' dsaah' he'.

12 —¿Hi' na-, hi' ma-siih' hne-: “Kii' jii' kyah' mah' ngé”? —ga-jäh' dsa-ta' he'.

13 Pero dsa-ñuuh' he', sa' ga-lä'kyuuy' hii' he' hi' ga-mi-hlääy', jëeh' Jesús ga-ääh' go-te' jee' kih' jwëë' dsa' hi' ma-tääh' jee' ja'.

14 Ma-ngëë' he-ja-, ga-jee' Jesús dsa-he' ka-läh' jee' chih' gwah' ja' mah' ga-siiyh':

—Jëe` da', na¹ he⁻ ma⁻jä¹ kyah¹, mo⁻to⁺ jmee⁻ ga⁻ dso'kye⁻, mah¹ sa⁺ jä⁺ he⁻ hliih¹ ga⁺ nē⁺ kyah¹ — ga⁻jäh¹ Jesús siiyh⁺.

15 Ja⁻ga⁺ ngooy¹ na¹jmeeyh⁺ juu¹ kih¹ dsa⁻ta⁺ judiu, na¹chiyyh⁺:

—Jesús ba⁺ he⁺ hi⁻ ga⁻mi⁻hlää¹ jnä¹ —ga⁻jäyh¹.

16 Kih¹ he⁻ja⁻ ba⁺ ja⁻, ma⁺ hnooh⁻ dsa⁻ta⁺ he⁺ ha⁻ lä⁺ jwē⁺ jee⁺ ma⁺ jngēēyh¹ Jesús, jëeh⁺ ma⁺ mi⁻hlää¹y⁺ wa⁺ hi⁻ cha⁻ hi⁻ jmi⁺ he⁻ teeh⁻ dsa⁻ dsē¹.

17 Mah¹ ga⁻jäh¹ Jesús siiyh⁺:

—Tää⁺ kyaan⁺, jmee⁺ ta⁺ lä⁺jiih¹ na¹, hi⁺ ja⁻ba⁺ lä⁻ja⁻ jmee⁺ jnä¹ ka⁻läh¹.

18 He⁻ja⁻ cha⁻ga⁻miih⁻ ma⁺ hnooh⁻ dsa⁻ta⁺ he⁺ ha⁻ lä⁺ jee⁺ ma⁺ jngēēyh¹ Jesús. Ja⁺ ma⁻lä⁺ kih¹ he⁻ sa⁺ ma⁺ høøy⁺ jmi⁺ he⁻ teeh⁻ dsa⁻ dsē¹, lä⁻kye⁻ kih¹ he⁻ ma⁺ jäyh¹: “Dio laa¹ Tää⁺ kyaan⁺,” ma⁺ jmääy⁺ hñiiy⁺ kwee⁻ kyaah⁺ Dio.

Jesús jmee⁻ chaq⁻ dsa⁻ tää⁺

19 Koo⁻ ka⁻läh¹ ga⁻jëeh⁻ Jesús juu¹ kiyh¹, ga⁻siiyh⁺:

—Ma⁻ra⁺ ju⁻dsoo⁺ jwëēhn[~] hnäh¹. Joō⁺ Dio sa⁺ le⁺ jmee¹ ni⁺ miih⁻ jee⁺ tēēy⁻ hñiiy⁺. He⁻ jëēy[~] jmee⁺ Jmiiy⁻, he⁻ ja⁻ ba⁺ jmeey⁺. Lä⁺jē⁺ he⁻ jmee⁺ Tää⁺, ja⁻ba⁺ lä⁻ja⁻ kwee⁻ go⁻te⁺ jmee⁺ Jooy⁺ ka⁻läh¹.

20 Hnää¹ ba⁺ Tää⁺ Joō⁺, hi⁻ mi⁻jnääy⁺ kiyh¹ lä⁻jē⁺ he⁻ jmeey⁺. Pero cha⁻ga⁻miih⁻ he⁻ juh⁻gaa⁻ lä⁻koh⁺ ga⁺ he⁻ jmeey⁺ la⁻, mi⁻jnääy⁺ kih¹ Jooy⁺ ta⁺ cha⁺nē⁺, lä⁺jiih¹ lä⁻dsaa[~] hoh⁺ hnäh¹.

21 Ja⁻ba⁺ lä⁻koo⁻ mi⁻jiih¹ Tää⁺ hi⁻ ma⁻na⁻juu⁺, mah¹ jmeey¹ chaay⁻ ka⁻läh¹, ja⁻ba⁺ lä⁻ja⁻ Jooy⁺ jmeey¹ chaa⁻ lä⁺ jah¹ hi⁻ hnääy¹.

22 Sa⁺ lla⁺ Tää⁺ ta⁺ kih⁺ ni⁺ jaa⁻, ga⁻tooyh⁻ goo⁻ Jooy⁺ ba⁺ mah⁺ llay⁺ ta⁺ kih⁺ lä⁻jëë⁻.

23 Mah⁺ lä⁻ja⁻ lä⁻jëë⁻ dsa⁻ jmee⁺ juuh⁻ kih⁺ Jooy⁺ Dio lä⁻koo⁻ jmeey⁺ juuh⁻ kih⁺ Tää⁺. Hi⁻ sa⁺ jmee⁺ juuh⁻ kih⁺ Jooy⁺, sa⁺ jmeey⁺ juuh⁻ kih⁺ Tää⁺ hi⁻ ga⁻cheey⁺.

24 Ma⁻ra⁺ ju⁺dsoo⁺ jwëëhn[~] hnäh⁺, hi⁻ nuu⁻ juu⁺ kin⁺ hi⁺ jmeey⁺ dsoo⁺ dsëy⁺ kih⁺ hi⁻ ga⁻chee⁺ jnä⁺, chaay⁻ tää⁺ ba⁺. Sa⁻ jä⁻ dso⁺jwäh⁺ né⁺ kiyh⁺. Lla⁻ he⁻ ma⁻juuy⁺, ma⁻tëëyh⁺ jee⁺ chaay⁻ tää⁺.

25 Ma⁻ra⁺ ju⁺dsoo⁺ jwëëhn[~] hnäh⁺. Jä⁻ koo⁻ hor[~], hi⁺ hor[~] ja⁻ la⁺ na⁺. Ma⁻të⁺ jee⁺ nuu⁺ lä⁻jëë⁻ hi⁻ na⁻juu⁺ juu⁺ kih⁺ Jooy⁺ Dio. Hi⁻ lä⁻jëë⁻ hi⁻ nuu⁺ kiyh⁺, mo⁺so⁺ juuy⁺.

26 Jëeh⁺, Tää⁺, kih⁺ hñii⁺ bih⁺ na⁺jiih⁺. Ja⁻ba⁺ lä⁻ja⁻ ga⁻kway⁺ jwë⁺ he⁻ na⁺jiih⁺ kih⁺ hñii⁺ Jooy⁺ ka⁻läh⁺.

27 Hi⁻ ga⁻hñaa⁺y⁺ llay⁺ ta⁺ kih⁺ dsa⁺, lä⁻llu⁺ he⁻ laay⁺ Hi⁻ ga⁻lëë⁺ngo⁺.

28 Ta⁺ jmee⁻ dsaa[~] hoh⁺ hnäh⁺ he⁻ jwahn⁺ la⁻. Jä⁻ koo⁻ hor[~] nuu⁺ lä⁻jëë⁻ hi⁻ tääh⁺ to⁻høø⁻ tëën⁻ kiyh⁺.

29 Hi⁻ lä⁻jëë⁻ hi⁻ ga⁺jmeey⁺ he⁻ llu⁺, lä⁻jiiyh⁺ mah⁺ tëëy⁺ jee⁺ chaay⁻ tää⁺. Hi⁻ lä⁻jëë⁻ hi⁻ ga⁺jmeey⁺ he⁻ hñih⁺, lä⁻jiiyh⁺ mah⁺ dsa⁻näay⁺ kyaah⁺ dso⁺jwäh⁺ ba⁺.

Cha⁻ba⁺ he⁻ jmee⁺ ju⁺dsoo⁺ kih⁺ Jooy⁺ Dio

30 Ni⁻ miih⁻ sa⁻ le⁺ jmeen⁻ jee⁺ tëën⁻ hñiin⁺. Lä⁻koo⁻ te⁺ man⁺ kih⁺ Tää⁺ kyaan⁺, ko⁻ja⁻ ba⁺ te⁺ llan⁺ ta⁺ kih⁺ dsa⁺. Hi⁻ kyaah⁺ ju⁺dsoo⁺ jmah⁺ ba⁺ llan⁺ ta⁺, jëeh⁺ sa⁺ hnoohn⁺ he⁻ hnoon⁺ hñiin⁺. Hnoohn⁺ he⁻ hnøø⁺ Tää⁺ hi⁻ ga⁻chee⁺ jnä⁺ ba⁺.

31 Cher⁺ mah⁺ hñiin⁺ ba⁺ jmeen⁺ ju⁺dsoo⁺ kin⁺, sa⁺ jmää⁺ ju⁺dsoo⁺ kin⁺ lä⁻ja⁻.

32 Chaa⁻ ga' jñah' hī⁻ jmee⁺ ju'dsoo' kin⁺. Jnä' man⁺, ju'dsoo' he⁻ jmeey⁺ kin⁺, la¹ dsoo'.

33 Ga⁻ cheeh⁺ hnäh' dsa⁻ hī⁻ na'ngii' juu' kih¹ Jwaa⁻, hi¹ lä'jē⁺ he⁻ ga'jäyh' ja⁻, la¹ ju'dsoo'.

34 Sa⁻ jmee⁺ bii¹ ki⁺ jnä' ju'dsoo' kih¹ dsa⁺. He⁻ llu¹ kyah¹ hnäh' ba' ja⁻, he⁻ ga'jmeey' Jwaa⁻ ju'dsoo' kin⁺, mah¹ lä'ja⁻ lääh' hnäh'.

35 Hī⁻ he' ma' laa¹ lä'koo⁻ wa'je⁻ he⁻ na⁻hīh⁻ mah¹ ma' kwa⁺ jmēē¹. Hi⁺ ga'lä'chaa⁻ hnäh' llu¹ miih⁻ jmii' kyaah' juu' he⁻ ga'kway' ja⁻.

36 Pero cha⁻ ga' jyoh' he⁻ jmee⁺ ju'dsoo' kin⁺ he⁻ juuh⁻ ga' lä'koh' ga' ju'dsoo' he⁻ ga'jmeey' Jwaa⁻. Lä'jē⁺ ta' he⁻ ga'kwēeh¹ Dio jnä' mah¹ mi'ten', ja⁻ ba' ta' he⁻ jmeen⁺ la⁻, jmee⁺ ju'dsoo' kin⁺, Täa' ba' he' hī⁻ ga'chee¹ jnä'.

37 Hi⁺ Täa' hī⁻ ga'chee¹ jnä', ga'jmeey' ju'dsoo' kin⁺ ka-läh'. Ni⁺ koo⁻ hä' sa⁺ ga'nūh⁻ hnäh' lä' ma' ga'hleēyh', ni¹ lä'ja⁻ sa⁺ ga'jēeh' hnih'.

38 Hi⁺ ni⁺ sa⁺ ga'jä' juu' kiyh¹ neh⁺ tuh⁻hoh' hnäh', kih¹ he⁻ sa⁺ heeh' hnäh' kih¹ hī⁻ ga'cheey¹.

39 Ja⁻ hēh⁻ da' hnäh' kwee⁻ lä'koo⁻ na⁻sii⁻ juu' kih¹ Dio. Jēeh', laah' hnäh' kyaah' juu' na⁻ chaah⁻ hnäh' tää'. Ja⁻ ba' juu' na⁻ jmee⁺ ju'dsoo' kin⁺ ka-läh'.

40 Ni⁺ lä'ja⁻ sa⁺ hnooh⁻ hnäh' juu' kin⁺ mah¹ jmeen' chaa⁻ hnäh' tää'.

41 'Ja⁻ he⁻ hnoon¹ mah¹ leen' jøøh¹ cha'nē' dsa⁻.

42 Jnä' kyuun⁻ hnäh', man⁺ kwee⁻ sa⁺ hnaah⁻ hnäh' Dio.

43 Jnä' ma⁻jan⁻ kyaah' mada⁻ kih¹ Täa', mah¹ hnäh' sa⁺ heeh' jnä'. Pero wa'ra⁻ ja¹ jñah' lä' hyoh⁻

dsëy¹ hñiiy², tää³ sa⁴ tääh⁵ hnäh⁶ jmeeh⁷ he⁸ kih⁹ hi¹⁰ he¹¹.

⁴⁴ Ha⁻ lä⁻ja⁻ lä⁻dsoo^o hoh^h hnäh^h, jëeh^h hnooh^h hnäh^h ha⁻ lä⁻ jee^e leeh^h hnäh^h kaah^h chaⁿne^e dsa⁻kyaah^h hnäh^h hi⁻ sa⁻ hnooh^h hnäh^h mah^h leeh^h hnäh^h kaah^h chaⁿne^e Dio.

⁴⁵ Ta⁻ jmee⁻ hnäh^h h^udsë⁻ jnä^h hnëen⁻ hnäh^h chaⁿne^e Tää^h kyaan^h. Moisé, hi⁻ kyeh^h hnäh^h o⁻joh^h dsë⁻ kih^h, hi⁻ he^h ba^h hnëe⁻ hnäh^h.

⁴⁶ Wa⁻ra⁻ jäh^h kih^h jmeeh⁻ hnäh^h dsoo^o hoh^h he⁻ ga⁻jäh^h Moisé, lä⁻ja⁻ jmeeh⁻ hnäh^h dsoo^o hoh^h juu^h kin^h ka⁻läh^h. Jëeh^h, he⁻ ga⁻siiy^h ja⁻, hlëeh^h kin^h ba^h ja⁻.

⁴⁷ Pero cher^h mah^h sa⁻ jmeeh⁻ hnäh^h dsoo^o hoh^h he⁻ ga⁻siiy^h ja⁻, ha⁻ ba^h lä⁻ja⁻ lä⁻dsoo^o hoh^h hnäh^h juu^h kin^h.

6

Ga⁻ääh⁻ Jesús hñá^h mil dsa⁻ñ^uh⁻

(Mt. 14:13-21; Mr. 6:30-44; Lc. 9:10-17)

¹ Ma⁻ngëe^h he⁻ ja⁻, ngoo^h Jesús ta^h hngaah^h ko⁻taa⁻ jmi^h juuh⁻ he⁻ hla⁻ hwa^h Galilea, ja⁻ba^h he⁻ jäyh^h kih^h Tiberia.

² Jwëe^h dsa⁻ ma^h chaa⁻ kaah^h kiyh^h, kih^h he⁻ ma^h jëey^h lä⁻jë^h he⁻ juh⁻ gaa⁻ he⁻ ma^h jmeey^h lä⁻ko⁻ hä^h ma^h mi⁻hläy^h hi⁻ dsaah^h.

³ Ja⁻ga^h ga⁻wii^h Jesús ta^h jee^e chih^h ko⁻ lle^h koh^h mah^h jee^e ja⁻ ga⁻tooh^h jnääh^h discípulo kyaayh^h.

⁴ Jmii^h ja⁻ ma⁻ya⁻jäh^h tē^h jmi^h he⁻ kuh⁻ dsa⁻ judiu borrego mäh^h.

⁵ Ma^h ga⁻jëe^h Jesús jwëe^h jwërte dsa⁻ hi⁻ ya⁻nää^h mah^h ga⁻siiyh^h Felipe:

—¿Ha ba dsa'nøøn' dsa'län' miih he kuh dsa la?

⁶ Pero he ga-jäyh' lä-ja-, he ma' hnøøy' ma' jëëy' hee-ja- ma' jäh' Felipe. Jëëh' kyuu~ bih' ha- lä-jmeey'.

⁷ Mah' ga-jäh' Felipe:

—Sa lee' to' hña-loo' jmi' ta' he kyaah' län heñi' mah' tëë' lä-jëë' dsa- ma' miih'.

⁸ Mah' ga-jäh' jaa- discípulo kyaay', Andre' øøh' Simón Pee':

⁹ —Jee' la- hää' jaa- chih- hi- kye- hña' heñi' he- na-la' kyaah' cebada, kyaah' uu' hmooh-mäh'. Pero ha- lee' he- oo' kih' lä-jëë' dsa- hi-tääh' na- —ga-jäyh'.

¹⁰ —Chiih' lä-jëë' dsa- na-, wa' dsa-taayh' wa' gyay- hwa' —ga-jäh' Jesús.

Jee' ga-taayh' ja-, ma' cha-cha-mi' nuu-. Kih' lä-jëë' dsa- hi- ga-taah' jee' ja-, ma-la' dsa-ñuu- ma' tee' koo- hña' mil.

¹¹ Ga-ka' Jesús heñi' ja-, ga-kway' ti'hmaah' kih' Dio. Ma-la' ma-kway' ti'hmaah', ga-jmeey' jwi' heñi' ja- mah' ga-kwëëyh' discípulo. Hi- ja-ba' lä-ja- ga-jmee' discípulo kyaah' hi- ma' tääh' hwa'. Hi- ja-ba' lä-ja- ga-jmeey' kih' hmooh-mäh' he', ga-kwëëyh' dsa- ha- koo- jiih' ma' hnøø' lä-jaa- lä-jaay-.

¹² Ma-la' ma-këë' lä-jëë' dsa-, ga-jmee' Jesús mada' kyaa' jnääh' discípulo:

—Juuh' hnäh' lä-jëë' jwi' he- ma-chaa- na- mah' sa' hee'.

13 Ma-la⁺ ma-j^{uuh} lä-jë⁺ jwí he⁻ ga⁺ chaa⁺ ja⁻, ga⁺ kah⁺ gya⁺ to⁺ sa⁺ mih⁻ jwí kih⁺ hña⁺ he⁻ ñih⁻ he⁻ ma⁺ na-la⁻ kyaah⁺ cebada.

14 Ma⁺ ga⁺ jëë⁺ dsa⁻ he⁺, he⁻ juh⁻ gaa⁻ he⁻ ga⁺ jmeë⁺ Jesús jee⁺ ja⁻, ga⁺ jäh⁺:

—Ma⁺ ra⁺ ju⁺ dsoo⁺, hi⁻ na⁻ he⁺ hih⁺ dsa⁻ hi⁻ ngëë⁻ juu⁺ kih⁺ Dio hi⁻ ga⁺ jäh⁺ dsa⁻ kih⁺ jä⁺ jmi⁻ gyuu⁺ la⁻.

15 Pero ma⁻ liih⁻ ba⁺ Jesús, he⁻ hnø⁺ dsa⁻ lä⁺ bii⁺ lä⁺ jaa⁺ ma⁺ tëy⁻ mah⁺ ma⁺ jmäy⁺ rey kyaay⁺, he⁻ ja⁻ koo⁻ ka-läh⁺ ga⁺ wiiy⁺ ta⁻ lle⁺ koh⁺ ja⁻ mah⁺ ga⁺ jäh⁺ hñiiy⁺.

Ga⁺ ngë⁺ Jesús në⁺ jmii⁻

(Mt. 14:22-27; Mr. 6:45-52)

16 Ma⁺ ga⁺ n^{uuh} jmii⁺ ja⁻, ma⁺ la⁺ jnääh⁺ discípulo ba⁺ ga⁺ jñaa⁺ jnääh⁺ ta⁻ cha⁺ hoo⁺ jmi⁻ j^{uuh} ja⁻.

17 Ga⁺ tooh⁺ jnääh⁺ neh⁻ na⁺ moo⁺ mah⁺ ga⁺ nø⁺ jnääh⁺ haa⁺ jnääh⁺ jmi⁻ j^{uuh} ja⁻, ta⁻ hngaah⁻ jee⁺ chee⁻ Capernaum. Ma⁻ na⁻ hoo⁻ go⁻ te⁺ hor⁻ ja⁻ ni⁻ sa⁻ ga⁺ ma⁻ jah⁻ Jesús.

18 Pero ja⁺ koo⁻ lle⁺ tä⁺, lä⁺ jiih⁺ ga⁺ lø⁺ hluh⁺ jmii⁻.

19 Ma⁻ lä⁻ øøy⁺ koo⁻ hña⁺ jñii⁺ kilómetro në⁺ jmii⁻, ma⁺ ga⁺ jëë⁺ jnääh⁺ Jesús ja⁺ ya⁺ jäh⁺ kih⁺ na⁺ moo⁺, ngëy⁺ në⁺ jmii⁻, mah⁺ ga⁺ lä⁺ gah⁺ jnääh⁺.

20 Pero ga⁺ jäh⁺ Jesús siiyh⁺ jnääh⁺:

—Jnä⁺ ba⁺ la⁻, ta⁺ wa⁺ gah⁺ hnäh⁺.

21 Ja⁻ ga⁺ ga⁺ heeh⁺ jnääh⁺ lä⁻ kaa⁻ tuh⁻ dsë⁻ jnääh⁺ neh⁻ na⁺ moo⁺ ja⁻, hi⁻ chah⁺ ba⁺ ga⁺ tëë⁺ jnääh⁺ hwa⁺ jee⁺ ga⁺ nø⁺ jnääh⁺ ja⁻.

Jwëë⁺ dsa⁻ ga⁺ hnaah⁻ Jesús

22 Ma⁺ ga⁺ jnä⁺ jyoh⁺ jmii⁺, dsa⁻ hi⁻ ma⁺ tääh⁺ ta⁺ hngaah⁻ jee⁺ ga⁺ hwëë⁻ jnääh⁺ ja⁻, ga⁺ lä⁺ liih⁻, ma⁺ la⁺

jnääh' discípulo ba' ga'tooh` jnääh' neh' koo- ba' na'moo' he- ma' hii' jee' ja-.

23 Ta'ko-jiih' ja- ga'lloo' jyoh' ga' na'moo' he- ga'hwëe- ta' jee' jwii- Tiberia, ja-ba' koo' jee' ga'taah` hña' mil dsa- hi- ga'kuh- jee' ja-, jee' ga'kwa' Jesús tí'hmaah' kih' Dio.

24 Ma' ga'jëe' dsa-, mo'so- chaa- Jesús ni- discípulo kyaay' jee' ja-, ga'taayh` neh' na'moo' he- ma' hii' jee' ja-, ga'näay' ga'hnäayh- Jesús ta' jee' jwii- Capernaum.

Hñii' Jesús laa' he'ñiih- he- jmee- chaa- dsa-

25 Ma' ga'lla-näay' ta' hngaah' ja-, ga'jnäayh- Jesús mah' ga'siiyh-:

—Ta-jwoh', ¿hee- ba' hor- ma-ñeh' hne-?

26 Mah' ga'jah' Jesús siiyh-:

—Ma-ra- ju'dsoo' jwëehn- hnäh', ma-ya-nääh' hnäh' hnaah- jnä', ja' kih' he- ga'jëeh` hnäh' he- juh-gaa- he- ga'jmeen'. Hnaah- hnäh' jnä' kih' he- ga'kuh' hnäh' lä'jiih' ga'këe' hnäh' ba' ja-.

27 Ta- wa' hee' hoh' hnäh' kih' ma' he- dsa-lla-. Wa' hee' hoh' hnäh' kih' ma' he- sa-lla-, he- jmee' chaa- dsa-tää'. He- la- na- ma' he- kwa- Hi-ga'lëe'ngo' la-. Jëeh', Täa' hi- laa' Dio, ga'hñaay' jnä' kih' he- la-.

28 Mah' ga'ngii' dsa- he' juu' kiyh':

—¿Hee- na- ga'tëe' jnääh' jmeen' mah' jmee' jnääh' lä' hnøø' Dio? —ga'jah' dsa- he'.

29 —He- la- ba' hnøø' Dio jmeeh' hnäh', he- jmeeh' hnäh' dsoo' hoh' kih' hi- ga'cheey' —ga'jah' Jesús siiyh-.

30 —¿Hee⁻ koo⁻ he⁻ juh⁻ gaa⁻ heeh¹ jnääh¹, mah¹ jëé¹ jnääh¹, ja⁻ ga¹ jmee¹ jnääh¹ dsoo¹ dsë⁻ jnääh¹ kyah¹? ¿Ha⁻ lä¹ la¹ he⁻ jmeeh¹ mah¹ jëé¹ jnääh¹?

31 Dsa⁻ ma⁻ gyuh⁻ kyaa¹ jnääh¹ ga⁻ kuyh⁻ maná jee¹ la¹ hwa¹ kui⁻ ja⁻, lä⁻ koo⁻ na⁻ sii⁻ juu¹ kih¹ Dio: “He¹ñiih⁻ he⁻ ja¹ gyuu^h ba¹ ja⁻, ga⁻ kwëeh¹ dsih⁻ mah¹ ga⁻ kuyh⁻” —ga⁻ jäh¹ dsa⁻ siiyh¹.

32 —Ma⁻ ra⁻ ju¹ dsoo¹ jwëehn[~] hnäh¹, ja⁻ he¹ Moisé hi⁻ ga⁻ kwa¹ he¹ñiih⁻ he⁻ ja¹ gyuu^h. Tää⁻ kyaan⁻ ba¹ he¹ hi⁻ kwëeh[~] hnäh¹ ma⁻ ra⁻ he¹ñiih⁻ he⁻ gwa¹ gyuu^h.

33 Jëeh¹ he¹ñiih⁻ he⁻ kwa¹ Dio, hi⁻ he¹ he¹ hi⁻ ga⁻ jña¹ gyuu^h, hi⁻ jmee⁻ chaa⁻ dsa⁻ jmi⁻ gyuu⁻ —ga⁻ jäh¹ Jesús ga⁻ siiyh¹.

34 —Kwëeh¹ jnääh¹ tää⁻ he¹ñiih⁻ ja⁻, Dsa⁻ jøøh¹ kyaan⁻ —ga⁻ jäh¹ dsa⁻ he¹ siiyh¹.

35 Mah¹ ga⁻ jäh¹ Jesús siiyh¹:

—Jnä¹ he¹ laan¹ he¹ñiih⁻ he⁻ jmee⁻ chaa⁻ dsa⁻. Hi⁻ jmee¹ ko⁻ jøøh¹ kyaah¹ jnä¹, jih¹ koh¹ sa⁻ jä⁻ lä⁻ kyoyh¹. Lä⁻ ja⁻, hi⁻ jmee⁻ dsoo¹ dsë¹ kin¹, sa⁻ jä⁻ lä⁻ kui⁻ dsëy¹ jih¹ koh¹ jih¹ lih¹.

36 Pero jwëehn[~] hnäh¹ ka⁻ läh¹ lä⁻ koo⁻ ma⁻ jwëehn¹ hnäh¹ jää¹, ma⁻ ke⁻ ma⁻ jëëh¹ hnäh¹ jnä¹, sa⁻ ma⁻ jmeeh¹ hnäh¹ dsoo¹ hoh¹ hnäh¹ kin¹.

37 Ga⁻ lä⁻ jëë⁻ dsa⁻ hi⁻ taah⁻ Tää⁻ goon⁻, hi⁻ he¹ go⁻ nää¹ kin¹. Hi⁻ lä⁻ jëë⁻ hi⁻ go⁻ nää¹ kin¹, sa⁻ beë⁻ jnih¹.

38 Jëeh¹, sa⁻ ga⁻ jñaan¹ gyuu^h mah¹ jmeen⁻ lä⁻ hnoon¹ hñiin⁻. Ga⁻ jñaan¹ mah¹ jmeen⁻ lä⁻ hnøø¹ hi⁻ ga⁻ chee¹ jnä¹ ba¹.

39 Tää` hi- ga-chee' jnä' hyoh- dsëy' lä-la- ba'. Sa- hnøoy' dsa-hëë' ki- jnä' ni- jaa- hi- ga-taayh- goon- mah' ga-lä-jëë- ba' hi- he' mi'jiihn` wa-ra- ga-të' jee' llaa- jmi-gyuu-.

40 Hi- ga-chee' jnä' hyoh- dsëy' lä-la-. Lä-jëë- hi- go-nää' kih' Jooy' mah' jmee' dsoo' dsë' kiyh', hi- he' ba' jmeey' chaa- tää'. Mah' jnä' ba' mi'jiih` jnih' wa-ra- ga-të' jee' llaa- jmi-gyuu- —ga-jäh' Jesús siih' dsa- he'.

41 He-ja- ga-løø' dsa- judiu he' cha-hääy- hlëeyh- wi' kih' Jesús, kih' he- ma' jäyh', laay' he'ñi- he- ga- jyoo' gyuu-.

42 Lä-la- ga-jäh':

—Ja' he' hi- na- joo' José? Kyuu- ba' jne' cho'jmi- . ¿Ha- lä-ja- he- jäyh', ga-jñaay' gyuu-?

43 Mah' ga-jäh' Jesús siyh- ka-läh':

—Tu' hnäh' he- cha-hääh- jnä'.

44 Ni- jaa- sa- le' jä- kih' hñii' kyaah' jnä' cher' mah' Tää` hi- ga-chee' jnä' sa- ga-taayh- goon-. Mah' jnä' ba' mi'jiih` jnih' wa-ra- ga-të' jee' llaa- jmi-gyuu-.

45 Lä-la- na-si- kooh- ko-llaa' hi- ma' ngëë- juu' kih' Dio llo'joo': "Dio ba' mi-tëë- lä-jëë- dsa-." Lä-ja-, lä-jëë- hi- ga-nuu' hi- ga-lä-tëëy- kih' Tää', ya-näay' kyaah' jnä'.

46 Sa- chaa- hi- ma-jëë- Tää`. Ma-la- hi- ja' jee' gya' Dio ba', hi- he' ba' ma-jëë- Tää`.

47 Ma-ra- ju'dsoo' jwëëhn` hnäh', hi- jmee- dsoo' dsë' kin-, hi- he' ba' chaa- tää'.

48 Jnä' he' laan' he'ñi- he- jmee- chaa- dsa-.

49 Dsa- ma-gyuh- jnän` ga-kuyh- maná jee' la' hwa' kii- ja-, pero ga-juuy'.

50 Pero hi- la- he' he'ñiih- he- ga-⁺gyoo-¹ gyuu^h mah- lä-⁺jëë- hi- ga-⁺kuh- kiyh-¹ mo-⁺so-⁺juuy-¹.

51 Jnä' he' laan-¹ he'ñiih-¹ jiih-⁺ he- ga-⁺gyoo-¹ gyuu^h. Hi- kuh-⁺ kih-¹ he'ñiih-¹ la-, chaay-⁻ tää' ba'. He'ñiih-¹ he- kwa-⁺ jnä', la-¹ ngo-¹ kin-⁺. He- ja-⁻ kwan` mah-¹ lä-⁺ja-⁻ jmee-¹ chaa-⁻ lä-⁺jëë- dsa-⁻ jmi-⁻gyuu⁺ -ga-⁺jäh' Jesús siiyh-⁺.

52 He-⁻ja-⁻ dsa-⁻ judiu he' ga-⁻ti- ga-⁺chooy' juu' kyaah' øøyh-⁻:

-¿Ha-⁻ lä-⁺ja-⁻ kwa-¹ dsa-⁻ na-⁻ ngo-¹ kih-¹ mah-¹ kihn'? -ga-⁺jäyh'.

53 Mah-¹ ga-⁺jäh' Jesús siiyh-⁺:

-Ma-⁺ra-⁺ ju'dsoo' jwëehn-⁻ hnäh', cher'mah-¹ sa-⁺ ga-⁺kuh-¹ hnäh' ngo-¹ kih-¹ Hi-⁻ga-⁻lëë-¹ngo-¹ la-, hi-⁺ sa-⁺ huh-¹ hnäh' jma-⁻ kiyh-¹ ka-⁻läh', sa-⁺ tēeh-¹ hnäh' jee' jmee-¹ chaa^h-⁻ hnäh' tää'.

54 Hi-⁻ kuh-⁺ ngo-¹ kin-⁺ mah-¹ hiiyh-¹ jma-⁻ kin-⁺ ka-⁻läh', chaay-⁻ tää' ba'. Hi-⁺ jnä' mi'jiih` jnih' wa-ra-⁻ ga-⁺tē' jee' llaa-⁺ jmi-⁻gyuu⁺.

55 Jëeh' ngo-¹ kin-⁺, koo-⁻ he-⁻ la-⁻ ba' ma-¹ he-⁻ jmee-¹ chaa-⁻ dsa-, lä-⁺ja-⁻ ka-⁻läh' kih-¹ hi-⁻ hiih-¹ jma-⁻ kin-⁺, koo-⁻ he-⁻ la-⁻ ba' jmee-¹ chaay-⁻.

56 Hi-⁻ kuh-⁻ ngo-¹ kin-⁺ mah-¹ hiiyh-¹ jma-⁻ kin-⁺ jäy' koo-⁻ hweh-⁻ kyaah' jnä' hi-⁺ jnä' jän` kyaayh' ka-⁻läh'.

57 Tää' hi-⁻ na'jiih-⁺ ga-⁻chee-¹ jnä', hi-⁺ jnä' chaan-⁻ ta-⁺lä-⁺ kih-¹ Tää'. Ja-⁻ba' lä-⁺ja-, hi-⁻ kuh-⁺ ki-⁺ jnä', ta-⁺lä-⁺ ki-⁺ jnä' ba' chaay-⁻.

58 He-⁻ la-⁻ ja-, he'ñiih-¹ he-⁻ ga-⁺gyoo-¹ gyuu^h. Sa-⁺ la-¹ lä-⁺ la-¹ maná he-⁻ ga-⁺kuh-⁻ dsa-⁻ ma-⁻gyuh-⁻ jnan` hi-⁺ ma-⁺ra-⁺ he-⁻ ga-⁺juu-¹ bih-¹. Pero hi-⁻ kuh-⁺ he'ñiih-¹

la⁻, chaay⁻ tää^ʔ ga⁻lä⁻jē⁻ joh^ʔ jmi^ʔ cha⁻ ba⁻ —ga⁻jäh^ʔ
Jesús siih⁻ dsa⁻ he^ʔ.

59 Lä⁻jē⁻ juu^ʔ la⁻ ga⁻kwa^ʔ Jesús neh⁻ gwah⁻ mäh⁻
kih^ʔ dsa⁻ judiu jee^ʔ jwi⁻ Capernaum.

Kyaah^ʔ juu^ʔ la⁻ jmee⁻ chaa⁻ dsa⁻ tää^ʔ

60 Lä⁻ ma^ʔ ga⁻nuuy^ʔ juu^ʔ ja⁻, jwëë^ʔ discípulo
kyaay^ʔ ga⁻jäh^ʔ:

—Jwëëh⁻ la^ʔ juu^ʔ na⁻. ¿Hi⁻ ga⁻ mo⁻ tih^ʔ dsé⁻ nuu^ʔ
juu^ʔ na⁻?

61 Ñe⁻ ba^ʔ Jesús he⁻ ma^ʔ tääyh^ʔ ma^ʔ cha⁻ ma^ʔ hääy⁻
kwaat⁻ kih^ʔ juu^ʔ he⁻ ga⁻hlëeyh^ʔ ja⁻, he⁻ ja⁻ ga⁻jäh^ʔ
Jesús siiyh⁻:

—¿Ché⁻ ma⁻ toh^ʔ wi⁻ kyah^ʔ hnäh^ʔ juu^ʔ kin⁻?

62 Ha⁻ ba^ʔ lä⁻ jmeeh^ʔ hnäh^ʔ ja⁻, wa⁻ra⁻ jäh^ʔ kih^ʔ
jëëh^ʔ hnäh^ʔ Hi⁻ ga⁻lëë⁻ngo^ʔ la⁻ wi⁻ ka⁻läh^ʔ jee^ʔ ma^ʔ
gyay^ʔ jää^ʔ.

63 Jmi⁻lle^ʔ ba^ʔ he⁻ jmee⁻ chaa⁻ dsa⁻, pero
jmi⁻ngo^ʔ sa⁻ cha⁻ he⁻ le^ʔ jmee⁻ ni⁻ miih⁻. Lä⁻jē⁻
juu^ʔ he⁻ ma⁻jwëëhn^ʔ hnäh^ʔ, gwa^ʔ kih^ʔ jmi⁻lle^ʔ ba^ʔ
na⁻, hi⁻ lä⁻ ja⁻ jmee⁻ chaa⁻ dsa⁻.

64 Pero chaa⁻ ko⁻llaa^ʔ hnäh^ʔ hi⁻ sa⁻ ma⁻jmeë⁻
dsoo^ʔ dsé⁻ kin⁻ —ga⁻jäh^ʔ Jesús.

Jëëh^ʔ ma⁻kyuu⁻ bih^ʔ jää^ʔ hi⁻ na⁻ hi⁻ sa⁻ lä⁻dsoo^ʔ
dsé⁻ kiyh^ʔ, hi⁻ kyuy⁻ hi⁻ na⁻ hi⁻ ngëëy^ʔ kih^ʔ dsa⁻.

65 Mah^ʔ ga⁻jäyh^ʔ ka⁻läh^ʔ:

—He⁻ ja⁻ ba^ʔ na⁻ ma⁻jwëëhn^ʔ hnäh^ʔ: “Ni⁻ jaa⁻ sa⁻
le^ʔ jä⁻ kih^ʔ hñii⁻ ki⁻ jnä^ʔ cher⁻mah^ʔ sa⁻ ga⁻taah⁻ Tää⁻
goon⁻.”

66 Ma⁻ngëë⁻ ma⁻jäyh^ʔ lä⁻ja⁻, jwëë^ʔ discípulo
kyaay^ʔ ga⁻biyy^ʔ kih^ʔ, mo⁻so⁻ ga⁻jmeey^ʔ ko⁻joh^ʔ
kyaayh^ʔ.

67 Jā-ga' ga' s̄iyh' lā-jēē' gya-tuū' jnāäh' discipulo kyaay':

—¿Che' hnooh- hnäh' go'nāäh' hnäh' ka-läh' lā-na'?

68 He-ja- ga-jäh' Simón Pee':

—Dsa-jøøh' kyaan', hii- ga' na- kih' dsa'nøø' jnāäh'. Jaa- hne- ba' kyeh' juu' he- jmee' chaa- dsa- tää' ga-lā-jēē' joh' jmiī' cha-.

69 Ma-dsoo' ba' dsē- jnāäh' kyah', ma-ñe' ba' jnāäh' hne- he' Cristo, Joō' Dio jiih' —ga-jäh' Pee' s̄iyh'.

70 Mah' ga-jeeh- Jesús juu' kiyh':

—¿Ja' ga-lleehn' lā-jēē' gya-tuū' hnäh' mah' jaa- jee' lā-jēē' hnäh' laa' dsa- kyaā' hi-sa-llu'? — ga-jäh' Jesús s̄iyh'.

71 He- ma' hlēēyh' kih' Juda Iscariote, joō' Simón ba' ja-. Jēeh' Juda he', hi- ga-ngēēy' kēē- ga', ma' laa' jaa- kih' jee' lā-jēē' gya-tuū' jnāäh'.

7

Øøh' Jesús sa' ma' heeh' kiyh'

1 Ma-ngēē' he- ja-, ma' ngē- Jesús hwa' Galilea. Mo-so' ma' hnøøy' ma' ngēēy' ta' Judea, jēeh' dsa- judiu ma' hnooyh- ha- lā' jee' ma' jngēēyh'.

2 Ma-ya-jäh' tē' jmiī' kih' dsa- judiu, he- ma' hiiy- hmiīh- jee' dsa-taayh' ma' tē- jmiī'.

3 He-ja- ga-jäh' øøyh' s̄iyh':

—Gwa- hne- ka-läh' ta' Judea, mah' jēē' discipulo kyaah' hi- tääh' jee' oo' ha- lā' la' he- juh-gaa- he- jmeeh-.

4 Jēeh', jaa- hi- hnøø' mi-jnāā' hñii', sa' jmeey' ta' kiyh' jee' na-hmäā'. Hne- ma-løøh' jmeeh-

lä'jē⁺ he⁻ na⁻, mi⁻jnää[!] hñaa[!] cha[']ne['] lä'jēē⁺ dsa⁻
jmi⁻gyuu⁺ —ga[']jäh['] øøyh⁻ siyh⁺ Jesús.

⁵ Jēeh['], ni⁺ ga['] øøyh⁻ sa⁺ ma['] heeh['] kiyh[!].

⁶ Ja⁻ga['] ga[']jäh['] Jesús siyh⁺:

—Sa⁻ ga['] ma⁻ja⁻ jmi['] kin⁺, pero kyah[!] hnäh['], wa[']
he⁻ cha⁻ he⁻ jmi['] ba['] llu[!] kyah[!] hnäh['].

⁷ Dsa⁻ hi⁻ chaa⁻ jmi⁻gyuu⁺ la⁻ sa⁺ le['] jmeey[!]
na⁻høøyh['] kyah[!] hnäh[']. Pero jnä['] na⁻hääyh['], kih[!]
he⁻ mi⁻jnään[!] he⁻ jmeey⁻ he⁻ hlih[!].

⁸ Go⁻nää['] ba['] hnäh['] jee['] tē⁻ jmi['] ja⁻. Pero jnä['] sa⁺
niin['], jēeh['] sa⁺ ga['] ma⁻dsēē[!] jmi['] kin⁺.

⁹ Ma⁻ngēē['] ma⁻jäyh['] lä'ja⁻, ga⁻jäy['] ta⁺ Galilea
ba['].

Ma' ga⁻tē['] jmi['] jw#⁻ Jerusalén ñee['] Jesús

¹⁰ Ma⁻ngēē['] ma⁻nää['] øøyh⁻, ngoo[!] ba['] Jesús jee[']
tē⁻ jmi['] ja⁻. Pero sa⁺ ngooy[!] jnä[']hä['] mah[!] sa⁺ jēē[']
dsih['].

¹¹ Pero dsa⁻ judiu ma['] hnaayh⁻ Jesús jee['] tē⁻ jmi[']
ja⁻, ma['] jäyh[']:

—¿Na⁻ hi⁻ he[']?

¹² Dsa⁻ hi⁻ ma['] tääh['] jee['] jmi['] ja⁻ ma['] hlēēyh⁺ juu[!]
hii⁻, ma['] cha⁻ ma['] hääy['] Jesús. Ma['] jäh['] jwēē['] dsa⁻:

—Dsa⁻ lluu[!] ba['] he['].

Pero jñah['] ma['] jäh[']:

—Jah[!]hä[!], koø⁻ mi⁻gaay⁺ dsa⁻ ba['].

¹³ Pero ni⁺ jaa⁻ dsa⁻ sa⁺ ma['] hlēēh⁺ jnä[']hä['] kih[!]
Jesús, kih[!] he⁻ ma['] gayh⁺ dsa⁻ta['].

¹⁴ Ma⁻tē['] to[']dsaah['] jmi['], ja⁻ga['] ngoo[!] Jesús jee[']
ma['] chih['] gwah⁺ mah[!] ga⁻løoy[!] hlēēyh[~] dsa⁻.

¹⁵ Peer⁺ ga⁻lä⁺dsaa[~] dsē[!] dsa⁻ judiu, mah[!] ma[']
jäyh[']:

—Ha⁻ lä⁻ja⁻ he⁻ ky^{uuh}~ dsa⁻ na⁻ cha⁻miih⁻ hi⁻ sa⁻ cha⁻ jee' ñeey' ga⁻ mi⁻ tēēy⁻ hñiiy'.

16 Mah' ga⁻ jeeh⁻ Jesús juu' kih' dsa⁻ he':

—Ja⁻ he⁻ la' kin⁻ n^{uuh} he⁻ kwan⁻ la⁻, la' kih' hi⁻ ga⁻ chee' jnä' ba'.

17 Hi⁻ lla⁻ dsē' jmee' lä⁻ hnøø' Dio, lä⁻ ky^{uuyh}~ ha⁻ lä⁻ la' n^{uuh} he⁻ kwan⁻ la⁻, che' he⁻ gwa⁻ kih' Dio, o che' he⁻ hlēēhn⁻ kwaat⁻ kin⁻ ba'.

18 Hi⁻ hlēēh⁻ kwaat⁻ kih' hñii', he⁻ hnooyh⁻ ha⁻ lä⁻ jee' jmäy' hñiiy' jøøh' ba' ja⁻. Pero hi⁻ hnooh⁻ ha⁻ lä⁻ jee' jmäy' jøøh' hi⁻ ga⁻ chee' jnä', hi⁻ he' ba' hi⁻ hlēēh⁻ ju'dsoo'. Ni⁻ miih⁻ sa⁻ hläy⁻h⁻ kyaah⁻ juu' kiyh'.

19 ¿Ja' ga⁻ kwēēh' ba' Moisé hnäh' ley mah' ni⁻ jaa⁻ hnäh' sa⁻ ga⁻ mi⁻ teh' hnäh'? ¿He⁻ la' hnooh⁻ hnäh' jngēēh' jnä'?

20 He⁻ ja⁻ ga⁻ hlēēh' jwēē' dsa⁻ he':

—Sa⁻ cha⁻ ni⁻ jaa⁻ hi⁻ jngēēh' hne⁻. Hi⁻ sa⁻ llu⁻ ba' na⁻ hää' tuh⁻ hoh'.

21 He⁻ ja⁻ ga⁻ jäh' Jesús siiyh⁻:

—Ga⁻ lä⁻ jēē⁻ ba' hnäh' ga⁻ lä⁻ dsaa⁻ hoh' kih' ga⁻ jēēh' hnäh' ga⁻ jmeen' koo⁻ he⁻ juh⁻ gaa⁻.

22 Dsoo' ba' jäh' jne' Moisé ga⁻ lla' n^{uuh} he⁻ uuh⁻ jmi⁻ ngo' jnän'. (Pero ja⁻ he' Moisé hi⁻ ga⁻ lla' n^{uuh} ja⁻, ko⁻ ja⁻ ma⁻ nøø' kih' dsa⁻ ma⁻ gyuh⁻ jnän' hi⁻ ma' cha⁻ jää' ga⁻ kih' Moisé.) Mah' tuh⁻ hnäh' jmi⁻ ngo' kih' dsa⁻ ñ^{uuh} lä⁻ kye⁻ jmi⁻ he⁻ tee⁻h⁻ dsa⁻ dsē'.

23 Heeh' ba' hnäh' he⁻ uuh⁻ jmi⁻ ngo' kih' gyuu⁻ ñ^{uuh} jmi⁻ he⁻ tee⁻h⁻ dsa⁻ dsē' mah' mi⁻ teh' hnäh' lä⁻ koo⁻ na⁻ sii⁻ ley kih' Moisé. ¿He⁻ la' ja⁻

hnee- hnäh' kyaah' jnä', kih' he- ga' mi' hlään' jaa-
dsa- ñuuh- jmii' he- teeh- dsa- dsè'?

24 Ta- ka- hnäh' kwaat~ kih' dsa- lä' koo- la'
huu' dsè- kyah' hnäh', kye- hnäh' kwaat~ lä' koo-
lle' ju' dsoo' ba' -ga' jäh' Jesús.

Ga'jmeeh' Jesús juu' ha- ta' jay'

25 He- ja- ga' jäh' ko- llaa' dsa- hi- ma' chaa-
Jerusalén:

-¿Ja' hi- na- na- hi- hnaah- dsa- mah' jngëeyh'?

26 ¿Ja' hi- he' na- cheh' hlëeh' to' lo' né' lä' jëe'
dsa-, hi' sa' chaa- hi- hlëeyh~ ni' miih'? ¿Che' jahn'
dsoo' ma- heeh- dsa- ta' he- laay' Cristo?

27 Pero dsa- la-, ñe' ba' jne' ha- chaay-. Hi-
wa'ra- ga' tē' jee' ja' Cristo, ni' jaa- sa' ñe- ha- ta'
jäy'.

28 Lä' koo- ma' ga' nuu' Jesús lä' ja-, lä'
ma- cheyh' ja- hlëeyh~ dsa- jee' chih' gwah' ja-,
ga' hlëeyh' koo- ki- gaa-:

-Jwah' hnäh' kyuuh' jnä', hi- ñeh' hnäh' ha-
chaan-. Pero sa' ma- jan~ jee' tēen- hñiin-. Hih'
hi- ga' chee' jnä' jmee' ju' dsoo' jmah'. Hi- he' sa'
kyuuh' hnäh'.

29 Pero jnä' kyuu' jnih', jëeh' kih' bih' ya- hëen'.
Hi- he' ba' ga' chee' jnä' -ga' jäh' Jesús.

30 He- ja- hnøø' dsa- ma' saayh', pero ni' jaa-
sa' ga' tuu- dsè' ma' choo' goo-, jëeh' sa' ga' ma- tē'
hor~ kiyh'.

31 Jwëë' dsa- hi- ma' tääh' jee' ja- ga- lä' dsoo' dsè'
kiyh'.

—Wa'ra- ja' Cristo, ¿che' hī- he' ga' jmee' cha-ga'miīh- he- juh-gaa- lä-koh' ga' dsa- la-? —ga-jäh' ko-llaa'.

Ga-lä-hnøø' dsa-fariseo ma'saah' Jesús

³² Lä- ma' ga-nuu' dsa-fariseo he', he- hlëeh- dsa- lä-ja- kiyh', he-ja- ga-jmeey' mada- ko-jøh' kyaah' dsa-kaah' kyaa' jmi-dsa- mah' sooh' poo- kyaa' gwah- kiyh'.

³³ Mah' ga-jäh' Jesús siiyh-:

—Miih- jmii' ga' gyan' kyaah' hnäh', naah- ba' jnä' kih' hī- ga-chee' jnä'.

³⁴ Ja-ga' hnaah' hnäh' jnä', pero mo-so- jnääh' jnä'. Mo-so- le' go'nääh' hnäh' ha- jee' naahn- — ga-jäh' Jesús.

³⁵ Dsa-fariseo he' ga-løø' ngiiy' juu' kih' dsa-kyaa'yh':

—¿Ha- ta- dsaah' hī- na- mah' mo-so- jnääh' jnih'? ¿Che' dsaayh' lä-kaa- jee' tääh' dsa-goo- jne' hī- na-saa- na-jnee' jee' kih' dsa-griego mah' dsa-hlëeyh' lä-kye- dsa-griego?

³⁶ ¿Hee- ba' hnøø' jäh' juu' he- ma-hlëeyh' na-: "Ja- ga' hnaah' hnäh' jnä', pero mo-so- jnääh' hnäh' jnä', mo-so- le' go'nääh' hnäh' jee' naahn-?"

Jesús kwa- jmii- he- jmee- chaa- dsa-tää'

³⁷ Hih- ga' ma-ja-, la' jmii' juuh- kyaah' jee' ga-dsaa' jmii' ja-. Ga-noo- Jesús mah' ga-hlëeyh' kyaah' cha-miīh- be':

—Cher'mah' chaa- hī- lä-kii- dsë', wa' jäy- kyaah' jnä' mah' wa'hiyh' jmii- he- kwan'.

38 Le' kiyh', lä'koõ- na-sii- juu' kih' Dio, hi- jmee' dsoo' dsë' kin', lä'koõ- jmi-jueh- he- na'jiih' hya' neh' tuh-dsëy' -ga'jah' Jesús.

39 He- ga'jäyh' lä'ja- ga'hleëyh' kih' Jmi-lle' Na-jngii' he- hyoh' dsa- hi- jmee' dsoo' dsë' kiyh'. Jmi' ja- sa' ga' ma-ja~ Jmi-lle' Na-jngii', jëeh' sa- ga' ma-saah' Jesús gyueh' mah' leey' jøøh'.

Ga'tee' ga'jëë' dsa- kwaat~ kih' Jesús

40 Ma' ga'nuu' dsa- hi- ma' tääh' jee' ja- juu' kih' Jesús, ko'llaa' dsa- he' ma' jah':

-Ma'ra- ju'dsoo', hi- la- he' hi- ngëë- juu' kih' Dio hi- hii' juu' kih'.

41 Hi' jaa- ma' jah':

-Hi- he' he' Cristo.

Pero jñah' ma' jah':

-¿Ha- lä- la' juu' ja-, heh' ya-hëë' jaa- dsa- Galilea leë' Cristo?

42 ¿Ja' jah' juu' kih' Dio, sa'ju- kih' David ba' ya-hëë' hi- laa' Cristo? Hi' ja-ba' jwii- mah- he- chee- Belén jee' ma' chaa- David, jee' ja- ba' ya-hëë' Cristo.

43 He-ja- ga'laa' to' naä' dsa- kwaat~ kih' Jesús.

44 Ko'llaa' dsa- he' hnøø' ma' saayh' pero ni' jaa- sa' ga'tuu- dsë' ma' choo' goo-.

Sa' ga'heeh- dsa-ta' juu' kih' Jesús

45 Ja-ga' ga'naä' poo- he' jee' ma' tääh' dsa-kaah' kyaa' jmi-dsa- kyaah' dsa- fariseo. Mah' ga'jah' dsa-kaah' he' siiyh':

-¿He-la' sa- ma-teeyh' ta- la'?

46 He-ja- ga'jah' poo- he' siiyh':

—Ni⁺ koo⁻ hä⁺ sa⁺ ma⁻hlëeh^ʻ ni⁺ jaa⁻ dsa⁻ñuu^{h-} lä⁺koo⁻ hlëeh⁺ dsa⁻ he^ʻ.

47 He⁻ja⁻ ga⁺jäh^ʻ fariseo he^ʻ siiyh⁺:

—¿Che^ʻ lä⁺kye⁻ hnäh^ʻ ma⁻lä⁻gah⁺ hnäh^ʻ juu^ʻ kiyh^ʻ?

48 Ni⁺ jaa⁻ jnääh^ʻ dsa⁻ta^ʻ ni⁺ dsa⁻ fariseo ma⁻heeh^ʻ jnääh^ʻ juu^ʻ kiyh^ʻ.

49 Lä⁻jëë⁺ dsa⁻ hi⁻ tääh^ʻ na⁻, hi⁻ sa⁺ kyuu^{h-} ley, kyaayh^ʻ dso^ʻjwii^ʻ —ga⁺jäh^ʻ dsa⁻ta^ʻ he^ʻ.

50 Nicodemo, hi⁻ ma^ʻ laa^ʻ dsa⁻kyaayh^ʻ, hi⁻ ñee^ʻ koo⁻ hä⁺ ta⁻la⁻ hwë^ʻ jee^ʻ ma^ʻ gya^ʻ Jesús, ga⁻jäyh^ʻ siiyh⁺:

51 —Lä⁺koo⁻ jäh^ʻ ley jnän⁺ sa⁺ le^ʻ cheen^ʻ dso^ʻjwii^ʻ në^ʻ kih^ʻ dsa⁺, cher^ʻmah^ʻ jää^ʻ sa⁺ ga^ʻ ma⁻n^{uu}n^ʻ kwee⁻ juu^ʻ kiyh^ʻ mah^ʻ lä⁻ngëë^ʻ jne^ʻ hee⁻ na⁻ he⁻ ma⁻jmeey^ʻ.

52 Mah^ʻ ga⁺jeeh⁻ dsa⁻ he^ʻ juu^ʻ kiyh^ʻ, ga⁻siiyh⁺:

—¿Che^ʻ laah^ʻ hne⁻ dsa⁻ galileo ka⁻läh^ʻ? Hnøøh^ʻ da^ʻ kwee⁻ jee^ʻ na⁻sii⁻ juu^ʻ kih^ʻ Dio mah^ʻ jëë⁺ da^ʻ, jih^ʻkoh^ʻ sa⁺ ma⁻ya⁻hëë[~] ni⁺ jaa⁻ hwa^ʻ Galilea hi⁻ ngëë^ʻ juu^ʻ kih^ʻ Dio.

53 Ma⁻ngëë^ʻ he⁻ ja⁻, ga⁻lä⁻jëë⁺ ba^ʻ ga⁻nää⁺ ta⁺ kih^ʻ.

8

Dsa⁻më^ʻ hi⁻ ga⁻jaa^ʻ kyaah^ʻ dsa⁻ñuu^{h-}

1 Pero Jesús ngoo^ʻ ta⁺ lle^ʻkoh^ʻ he⁻ chee⁻ Olivo.

2 Ma^ʻ ga⁻jnä^ʻ jyoh^ʻ jmii^ʻ, ngooy^ʻ ta⁻ jee^ʻ chih^ʻ gwah⁺. Hi⁺ jwëë^ʻ dsa⁻ na⁻nää^ʻ jee^ʻ ma^ʻ cheyh^ʻ ja⁻. Jee^ʻ ja⁻ ga⁺gyay⁻ ga⁺hlëëyh^ʻ dsa⁻.

3 Hor~ ja- ya-nää¹ ta-jwoh¹ kyaa¹ ley kyaah¹ fariseo, ya-jääy¹ jaa- dsa-më¹ hi- ga-jaa¹ kyaah¹ dsa-nñuh¹, mah¹ ga-cheeyh¹ jee¹ to¹dsaah¹ ja-.

4 Mah¹ ga-siiyh¹ Jesús:

—Ta-jwoh¹, dsa-më¹ na- ma-jaa¹ kyaah¹ dsa-nñuh¹.

5 Lä-koo- lle¹ ley jnän¹, ga-jmee¹ Moisé hih¹ jngëehn¹ kyaah¹ kuu¹ dsa-më¹ hi- jmee¹ lä-na¹. Ha-gah¹ hne¹, ha- lä-jwah¹.

6 He- ma¹ kay¹ dsë¹ Jesús ba¹ ja-, hnøøy¹ ha- lä-jee¹ ma¹ hniiy¹ kiyh¹. Pero Jesús ga-gyay¹ na-juyh¹ mah¹ ga-løøy¹ siiy¹ hwa¹ kyaah¹ cha¹gooy¹.

7 Pero na- ba-täayh¹ chuuy¹ kyaah¹ Jesús, ja-ga-ga¹nooy¹ ka-läh¹ mah¹ ga-siiyh¹:

—Hih¹ hnäh¹ hi- sa¹ cha¹ ni¹ miih¹ dso¹kye¹ kih¹, hi- he¹ to¹në¹ wa¹ te¹ kuu¹ kiyh¹.

8 Koo- ka-läh¹ ga-gyay¹ na-juyh¹ mah¹ ga-siiy¹ hwa¹ lä-hmëë¹.

9 Ma¹ ga-nuuy¹ lä-ja-, ma¹ jaa- ma¹ jaa- ba¹ ga-løø¹ ga-nää¹ ma¹ ga-lä-liiyh¹ hni¹ huu¹dsë¹ kiyh¹. Ga-løø¹ hi- kaah¹ lä-kye¹ hi- mäh¹ ga-nää¹. He-ja-ga-jä¹ ma¹ la¹ Jesús kyaah¹ dsa-më¹ hi- ga-cheeyh¹ cha¹nëy¹.

10 Ja-ga¹ ga¹noo- Jesús jee¹ ma¹ gya¹, mah¹ ga-siiyh¹:

—Dsa-më¹, ¿na¹ hi- ma¹ hni¹ kyah¹? ¿Ché¹ ni¹ jaa- sa¹ ma-taah¹ hne¹ dso¹jwii¹? —ga-jäh¹ Jesús siiyh¹.

11 —Ni¹ jaa- Dsa-jøøh¹ kyaan¹ —ga-jäh¹ dsa-më¹ he¹ siiyh¹.

—Ni¹ jnä¹ sa¹ taahn¹ hne¹ dso¹jwii¹. Gwaah¹ ba¹ hne¹ kyah¹, mo¹ to¹ jmee¹ dso¹kye¹ —ga-jäh¹ Jesús siiyh¹.

Jesús laa' wa'je- kih' dsa- jmi-gyuu'

12 Ga-løø' ka-läh' Jesús hlëëh~ dsa- hi- ma' tääh' jee' ja-:

—Jnä' he' laan' wa'je- kih' dsa- jmi-gyuu'. Hi-nuu' kin', mo'so' ngëy' jwë' hliih'. Lä-cha- wa'je- kiyh', he- jmee' chaay-.

13 He-ja- ga-jäh' dsa- fariseo siyh':

—Ju'dsoo' he- jmeeh- na-, la' kyah' hñaah' ba' hne-. He-ja- sa' la' dsoo' juu' kyah'.

14 Mah' ga-jäh' Jesús siyh':

—Ma'ke' jmeen' ju'dsoo' ki' hñiin', pero ma'ra' he- la' dsoo' juu' he- jwahn', jëëh' jnä' ba' man' ha- na- jan' hi' ha- na- naahn-. Pero hnäh', sa' ñeh' hnäh' ha- na- jan' hi' ha- ta' naahn-.

15 Hnäh' kah- kwaat~ lä-koø- la' huudsë- kyah' hnäh'. Pero jnä' sa' kan' kwaat~ kih' ni' jaa-.

16 Hi' ma' kan' kwaat~ kih' dsa', jmeen' lä' hnøø' ju'dsoo' ba'. Jëëh' sa' jmeen' hñiin', jmeen' kyaah' Täa' hi- ga'chee' jnä'.

17 Hi' në' ley jnän' na-sii-, kyaah' uu' dsa- hi- hlëëh' koø- ba' juu', he-ja- ba' la' ju'dsoo'.

18 Jnä' jmeen' ju'dsoo' kin' hi' Täa' hi- ga'chee' jnä', jmeey' ju'dsoo' kin' ka-läh' —ga-jäh' Jesús.

19 —¿Na' ba' Täa' kyaah'? —ga-jäh' dsa- he' siyh'.

Mah' ga'jeeh- Jesús juu' kiyh':

—Hnäh' sa' kyuuu' jnä', ni' Täa' kyaan' sa' kyuuu'. Wa'ra- jäh' kih' kyuuu' jnä', ja-ba' lä-ja- kyuuu' hnäh' Täa' kyaan'.

20 Juu' la- ma' kwa' Jesús lä-koø- ma' hlëëyh~ dsa- jee' ma' chih' gwah', koø' jee' ma' tooh- dsa-

kuu'. Ni⁺ ja⁻ sa⁺ ga⁺ saayh⁺ jee' ja⁻, jëeh' sa⁺ ga⁺ ma⁻lloo⁺ hor⁻ kiyh⁺.

Ga⁺jäh' Jesús: "Sa⁺ le' go'nääh' hnäh' ha⁻ jee' naahn⁻"

²¹ Koo⁻ ka⁻läh' ga⁺jäh' Jesús siyh⁺:

—Hii⁻ jnä' naahn⁻. Ha⁻ jee' naahn⁻ sa⁺ le' go'nääh' hnäh'. Hi⁻ hnäh' hnaah' ga' jnä', pero juuh' ba' hnäh', lä⁺ ma⁻kyaa^h na⁻ ba' hnäh' dso'kye⁻ kyah' hnäh'.

²² He⁻ja⁻ ga⁺jäh' dsa⁻ judiu:

—¿Che' jngëëyh' hñiiy' he⁻ja⁻ jäyh' lä⁻na⁻: "Ha⁻ jee' naahn⁻ sa⁺ le' go'nääh' hnäh'?"

²³ Mah' ga⁺jäh' Jesús siyh⁺:

—Dsa⁻ chaa⁻ hwa⁺ la⁻ ba' hnäh', jnä' laan⁺ kih' gyuu^h jmi⁻gyuu⁺. Laah' hnäh' hi⁻ chaa⁻ jmi⁻gyuu⁺ la⁻, pero jnä' sa⁺ laan⁺ kih' jmi⁻gyuu⁺ la⁻.

²⁴ He⁻ja⁻ ba' na⁻ he⁻ ma⁻jwëëhn⁺ hnäh', juuh' hnäh' lä⁺ ma⁻kyaa^h na⁻ ba' hnäh' dso'kye⁻ kyah' hnäh'. Jëeh' cher'mah' sa⁺ heeh⁻ hnäh' kin⁺, he⁻ laan⁺ lä⁻koo⁻ ma⁻jwëëhn⁺ hnäh', juuh' hnäh' kyaah' dso'kye⁻ kyah' hnäh' —ga⁺jäh' Jesús siyh⁺.

²⁵ —¿Hee⁻ ba' laah' hne⁻, hii⁻ ba' hne⁻ ja⁻? —ga⁺jäh' dsa⁻ he'.

He⁻ja⁻ ga⁺jäh' Jesús:

—Lä⁺ ma' to⁻ né' ga⁺jwëëhn⁺ hnäh' hii⁻ laan⁺.

²⁶ Cha⁻ cha⁻miih⁻ he⁻ jwëëhn⁻ hnäh' hi⁻ lä⁺ja⁻ he⁻ kan⁻kwaat⁻ kyah' hnäh'. Hih⁺ hi⁻ ga⁺chee⁺ jnä', hlëëyh⁺ ju⁻dsoo'. Hi⁻ lä⁺jë⁻ he⁻ ga⁺nuun⁺ kiyh⁺, he⁻ ja⁻ ba' hlëëhn⁺ dsa⁻ jmi⁻gyuu⁺.

²⁷ Kih⁺ Täa⁻ ba' ja⁻ ma' hlëëh⁺ Jesús, pero sa⁺ ga⁺lä⁺ngëë' dsa⁻ he'.

28 He-ja- ga-jäh' Jesús siyh':

—Wa-ra- ga-chaah' hnäh' gyuah' Hi-ga-lëë'ngo' la-, ja-ga- lä-neh' hnäh' hij- jnä' hi- lä-neh' hnäh' sa- cha- ni- koo- he- jmeen' jee' tēen- hñiin'. Jwëehn~ hnäh' lä-koo- te' he- ga-mi-tëë- Täa' jnä', ko-ja- ba- te' he- hlëehn'.

29 Jëeh' ma-ra- he- kyaah' ba' jnä' hi- ga-chee' jnä'. Sa- ga-beey' jnä' mah' jän' hñiin', jëeh' jnä' lä- ma' jmeen- ja-ba- lä-jë- he- tih~ dsëy' —ga-jäh' Jesús siyh'.

30 Lä-koo- ma' ga-hlëeyh' lä-ja-, jwëë' dsa- ga-lä-dsoo' dsë' kiyh'.

Hij- laa' joo' Dio hi- hij- na-hnëë' kyaah' dso'kye-

31 He-ja- ga-sih' Jesús lä-jëë- dsa- judiu hi- ga-lä-dsoo' dsë' kiyh':

—Cher'mah' ga-høøh' hnäh' juu' kin', leeh' hnäh' ma-ra- discipulo kyaan'.

32 Hi- lä-kyuah~ hnäh' ju'dsoo', hi- kyaah' ju'dsoo' kin- lääh' hnäh'.

33 Mah' ga-jëeh- dsa- he' juu' kiyh':

—Sa-ju- kih' Abraham, laa' jnääh'. Jih'koh' sa- ma-jä' jnääh' lä-koo- jaa- hi- na-hnëë'. Ha- lä-ja- he- jwah' hne-, lää' jnääh'.

34 Mah' ga-jäh' Jesús siyh' ka-läh':

—Ma-ra- ju'dsoo' jwëehn~ hnäh', lä-jëë- hi- jmee- dso'kye-, na-hnëëy' kyaah' ja-ba- dso'kye- ja-.

35 Dsa- hi- na-hnëë' jmee- ta', lä- ma' na-hnëëy' ja-ba- kih' dsa-juuy', jih'koh' sa- leey' jooy'. Pero hi- laa' jooy', lä- ma-laa' ja-ba' kyaay'.

36 He-ja- cher'mah' Jooy' ga-lääy' hnäh' jee' na-hnëeh' hnäh', ma-ra- ju'dsoo' ma-laah' ba' hnäh'.

37 Ma- ba' jnä', laah' hnäh' sa'ju- kih' Abraham. Pero jmeeh- hnäh' bii' jngëeh' jnä', kih' he- sa- hiih' hnäh' heeh' juu' kin'.

38 Jnä' hlëehn' he- ma-jëen' kih' Täa' kyaan' ba', mah' hnäh' jmeeh- he- ma-nuuh- hnäh' kih' täa' kyaah' –ga-jäh' Jesús siyh'.

39 He-ja- ga-jäh' dsa- he':

–Täa' kyaa' jnääh' laa' Abraham ba'.

Mah' ga-jäh' Jesús ka-läh':

–Wa-ra- jäh' kih' he' ba' joo' Abraham laah' hnäh', jmeeh- hnäh' lä-koo- ga-jmeey'.

40 Ma-hlëeh' ba' jnä' ju'dsoo' lä-koo- ga-nuun' kih' Dio. Pero na' hnooh' hnäh' ha- lä' jee' jngëeh' jnä'. ¿Che' ga-jmee' Abraham lä-ja'?

41 Jmeeh- hnäh' lä-koo- jmee- täa' kyaah' ba' hnäh' na- –ga-jäh' Jesús siyh'.

–Sa- laa' jnääh' joo' wa' hi- cha- hi-. Chaa- ba' jaa- Täa' kyaa' jnääh'. Hi- he' hñii' Dio –ga-jäh' dsa- he' siyh' Jesús.

42 He-ja- ga-jäh' Jesús ka-läh':

–Wa-ra- jäh' kih' Dio laa' Täa' kyaah' hnäh', ma' lä-hnaah' jnä'. Jëeh' jnä', ya-hëen' jee' gya' Dio mah' jan'. Ja- he- jan' jee' tëen- hñiin'. Hñiiy' ga-cheey' jnä', he-ja- jan'.

43 Kih' he- sa- hnooh- hnäh' nuuh' juu' kin', he-ja- sa- hii- lä-ngëeh' hnäh' juu' he- hlëehn' la-.

44 Jëeh', hi-sa-llu' laa' täa' kyaah' hnäh' he-ja- hnooh- hnäh' jmeeh' hnäh' lä-koo- hnøoy'. Jëeh',

hi- he' ga'løø¹ jngëeh⁺ dsa- lä⁺ ma' to-në'. Sa⁺ ga'jäy' kyaah' ju'dsoo', kih¹ he- sa⁺ cha- ni⁺ miih- ju'dsoo' kiyh¹. Wa'ra- ga'juuy¹, juu¹ kih¹ hñii' bih¹ hlëeyh⁺, jëeh' laay¹ ta-juu¹ dso¹, hi⁺ laay¹ juu¹ ta-juu¹.

45 Kih¹ he- hlëehn' he- la¹ ju'dsoo', he-ja- ba' na- sa⁺ heeh' hnäh' kin⁺.

46 Sa⁺ chaa- ni⁺ jaa- hi- le' bääh- jnä' kyaah' dso'kye-. Lä'ja-, cher'mah¹ hlëehn' ba' jnä' ju'dsoo', ¿he-la' sa⁺ jmeeh- hnäh' dsoo' hoh' hnäh' kin⁺?

47 Hi- laa¹ kyaa¹ Dio, juu¹ kih¹ Dio ba' nuuy-. Pero sa⁺ laah¹ hnäh' kyaa¹ Dio, he-ja- ba' na- sa⁺ nuuh- hnäh' juu¹ kiyh¹ —ga'jäh' Jesús siiyh⁺.

Ma' chaa- ba' Jesús jää' lä'koh' ga' Abraham

48 Mah¹ ga'jäh' dsa- judiu he' siiyh⁺:

—Të- ba' juu¹ kyaa¹ jnääh¹, hne- laah¹ jaa- samaritano hi- kyaah¹ jmi-llë' hliih¹.

49 Mah¹ ga'jeeh- Jesús juu¹ kiyh¹:

—Sa⁺ kyaahn' jmi-llë' hliih¹. Jee' lä-jë⁺ he- jmeen⁺, jmeen⁺ he¹ kih¹ Täa' kyaan⁺ ba'. Mah¹ hnäh', sa⁺ taah¹ jnä' ta'.

50 Sa⁺ hnoohn⁺ ha- lä⁺ jee' leen' jøøhn¹, pero chaa- ba' jaa- hi- hnooh- kin⁺ ha- lä⁺ jee' leen' jøøhn¹, hi- he' ba' lla¹ ta'.

51 Ma'ra¹ ju'dsoo' jwëehn~ hnäh', hi- høø⁺ juu¹ kin⁺ mo-so¹ juuy¹ jih'koh'.

52 Koo- ka-läh' ga'jäh' dsa- judiu he' siiyh⁺:

—Na¹ ba' ra¹ si~, ñë¹ jnääh¹, jääh⁺ hne- jmi-llë' hliih¹. Ga'juu¹ ba' Abraham, hi⁺ ga'juu¹ ba' lä-jëe⁺

hi- ma' ngëe~ juu' kih' Dio llo'joo'. Mah' hne-
jwah': "Hi- høø' juu' kin' sa' juuy' jih'koh'."

53 ¿Che' jøøh' ga' hne-, lä'koh' ga' Abraham, dsa-
ma-gyuh- jnän, hi- ga'juu'? Hi- ga'juu' ba' lä'jëe-
hi- ma' ngëe~ juu' kih' Dio. ¿Hi- na- jmääh'
hñaa'h'? —ga-jäh' dsa- judiu he' siyh'.

54 —Wa'ra- jäh' kih' jnä' jmään- hñiin- jøøh', sa'
jmää' ni- miih- lä'ja-. Täa' kyaan- ba' he', hi-
jmää- jnä' jøøhn', hi- jawah' hnäh' laa' Dio kyaah'
hnäh'.

55 Pero sa' kyuu- hnäh' hi- he', jnä' ba' kyuu-
jnih'. Cher'mah' ga'jwahn' sa' kyuu- jnih', jmään-
hñiin- ja- hi- ta'juu', lä'koo- laah' hnäh' ta'juu'
dso'. Pero jnä' kyuu- jnih', hi- høøn- juu' kiyh'.

56 Abraham, dsa- ma-gyuh- jnän, ma' jëe- dsëy'
lä'koo- ma' jøøy- he- lloo- koo- jmäh' jëey' jnä', hi-
ga'jëey' ba', he' ja- ga'lä'chaay' llu' —ga-jäh' Jesús
siyh'.

57 —Ni- to'lo'gya' ji-ñe- sa' ga' ma-hääh' hne-
mah'jawah' ma'jëeh' Abraham —ga-jäh' dsa- judiu
he' siyh'.

58 —Ma'ra- ju'dsoo' jwëehn- hnäh', jää' sa' ga'
ma-chaa- Abraham, ko-ja- ma-chaa- ba' jnä' —
ga-jäh' Jesús siyh'.

59 He-ja- ga'ka' dsa- he' kuu' mah' ma'tey' kiyh'.
Pero ga-hmääh- Jesús jee' kih' dsa', ya'hëey' jee'
ma' chih' gwah' ja-. Ga-ngëey' jee' tääh' dsa-,
ngaayh'.

9

Ga'mi'hlää' Jesús jaa- dsa-tuu'

1 Jee' ngë⁺ Jesús ja⁻, ga⁺ jëëy' jaa⁻ dsa⁻ tuu' hi⁻ tuu' lä⁻ ma' ga⁺ lä⁻ chaä⁺.

2 Mah' ga⁺ ngii' jnääh' juu' kiyh':

—Ta⁻ jwoh', ¿hi⁻ kih' dsoo' he⁻ laay' lä⁻ na⁻, che' kih' hñiiy' o che' kih' cho'jmiiy⁻ heh' ga⁺ lä⁻ chaay⁻ tuu'?

3 He⁻ ja⁻ ga⁺ jäh' Jesús siiyh⁺ jnääh':

—Ja⁺ hñiiy' dsëëy⁻ dsoo' ni⁻ cho'jmiiy⁻, he⁻ laay' lä⁻ na⁻. Laay' lä⁻ na⁻ mah' lä⁻ jnä⁺ ta' kih' Dio në' kiyh' ba'.

4 Ta⁻ ko⁻ jiih' la⁺ jmi⁺, jmee⁺ bii' kin⁺ jmeen⁻ ta' kih' hi⁻ ga⁺ chee⁺ jnä⁺. Wa'ra⁻ ngoo⁺ ga⁻ nuu⁻, ni⁻ jaa⁻ mo⁺ so⁻ le' jmee⁺ ta'.

5 Ta⁻ ko⁻ jiih' gyan' jmi⁻ gyuu⁺ la⁻, laan⁺ wa'je⁻ kih' dsa⁻ jmi⁻ gyuu⁻.

6 Ma⁻ la⁺ ma⁻ hlëëyh' lä⁻ ja⁻, ga⁻ hñey' hwa⁺ mah' ga⁺ jmeey' tu' jii' kyaah' jmi⁻ tu' heyh'. Ja⁻ ba' kyaah' tu' jii' ja⁻, ga⁻ suy' mi⁺ në' dsa⁻ tuu' he'.

7 Mah' ga⁺ siiyh⁺:

—Gwa⁻ mah' go⁻ gyih⁺ mi⁺ nëh' jee' chih' he⁻ haa' jmi⁻ he⁻ chee⁻ Siloé —juu' la⁻ hnøø⁺ jäh⁻: he⁻ ga⁺ chee⁺ dsa⁻.

Lä⁻ ja⁻ ga⁺ jmee⁺ dsa⁻ he', na' gyiyh⁻ mi⁺ nëy'. Ma' jayh' ma⁻ jnä⁺ mi⁺ nëy', ma' jëëy⁻.

8 Dsa⁻ hi⁻ ma' tääh' koo' jee' ma' chih' hne⁺ kiyh', kyaah' ga' jñah' hi⁻ ma' jëë⁻ lä⁻ ko⁻ ma' tuu', ma' jayh':

—¿Ja⁺ hi⁻ na⁻ he' hi⁻ ma' gya⁺ chu⁺ ma' ngiiy' kuu'? —ga⁺ jäh' dsa⁻ he'.

9 —Hi⁻ he' na⁻ —ma' jäh' ko⁻ llaa⁺.

—Lä⁻ ja⁻ laay⁺ —ma' jäh' jñah'.

—Jnä' he' —ma' jäyh' hñiiy'.

10 —¿Ha- lä'ja- he- ma-na' mi'nëh'? —ga'jäh' dsa- he' siyh'.

11 —Dsa- hi- chee- Jesús, ga'jmeey' tu'jii' mah' ga'suy' mi'nën'. Ja-ga' ga'siyh' jnä': "Gwa- jee' chih' Siloé mah' go-gyih' mi'nëh'." Mah' ñeen' na'gyihn' mi'nën', lä'ja- ba' ga'løø' jëen~ —ga'jäh' dsa- hi- ma' tuu' he'.

12 —¿Na' ba' dsa- he'? —ga'jäh' hi- ma' tääh' ngii' juu' kiyh'.

Mah' ga'jäyh':

—Sa' man'.

Ga'lla'kyaq- dsa- fariseo jmii' dsa- hi- ma' tuu' he'

13 He-ja- ga'jääy' hi- ma' tuu' he' cha'në' dsa- fariseo.

14 Ma'ja-, la' jmii' he- tee- dsa- dsë', ma' ga'jmeey' Jesús tu'jii' he- kyaah' ga'näy' mi'në' dsa- he'

15 Koo- ka-läh' ga'ngii' dsa- fariseo juu' kih' hi- ma' tuu' he', ha- lä' ga'jmeey' he- ga'løøy' jëey'.

—Ga'suy' tu'jii' mi'nën', mah' ga'gyihn', ja-ga' ga'løø' jëen~ —ga'jäyh' siyh'.

16 Ko'llaa' dsa- fariseo he' ma' jäh':

—Sa' laa'kyaq' Dio dsa- he', he-ja- sa' høøy' jmii' he- tee- dsa- dsë'.

Jñah' ma' jäh':

—¿Ha- lä' la' juu', he- jmeey' wa' hi- cha- hi- koo- he- juh-gaa- lä' na'?

Sa' ga'hi' kwee- juu' kiyh'.

17 Koo- ka-läh' ga'siyh' dsa- hi- ma' tuu' he':

—¿Hee- jwah' hñaa' kih' hi- ga' nã' mi'nëh'?

Mah' ga'jäh' dsa- hi- ma' tuu' he':

—Jnä' jwahn- laay' jaa- hi- ngëe- juu' kih' Dio.

18 Pero dsa- fariseo he', sa- ma' laay' dsoo' he- ma' tuu' dsa- he' mah' ga-lä'jnä' mi'nëy'. He-ja- lä'jiih' ga-tëeyh' cho'jmii- dsa- hi- ga-lä'jnä' mi'në' he'.

19 Mah' ga-ngiiy' juu' kiyh':

—¿Che' ja-ba' joo' hnäh' hi- la-, hi- jwah' hnäh' ga-lä'chaa' tuu'? ¿Ha- lä'ja- he- ma-jëey- na'?

20 He-ja- ga-jäh' cho'jmii- dsa- he':

—Dsoo' ba' hi- he' la- chih- kyaa' jnääh' la-, hi- ga-lä'chaa' tuu'.

21 Pero sa- ñe' jnääh' ni- miih- ha- lä'ja- he- ma-jëey- na', ni- sa- ñe' jnääh' hi- na- hi- ga-nä' mi'nëy'. Ma-cha- ba' ji-ñe- kiyh', ngii' hnäh' juu' kiyh', hñii' bih' jmeeyh' juu' kyah' hnäh'.

22 Lä'ja- ba' ga-jäh' cho'jmii- dsa- he', jëeh' ma' gayh- dsa- fariseo hi- ma-tääh' juu' kwee- ha- lä- jmeey' cher'mah' jaa- jäh' Jesús he' laa' Mesía. Mo-so- cha- jwë' kiyh' dsooy' gwah'.

23 He-ja- ba' ja- ga-jäh' cho'jmiy-: “Ma-cha- ba' ji-ñe- kiyh', ngii' hnäh' juu' kiyh'.”

24 Koo- ka-läh' ga-tëeyh' dsa-ñuuh- hi- ma' tuu' he' mah' ga-siiyh':

—Kwa' ti'hmaah' kih' Dio ba', ja- kih' Jesús. Jëeh' ñe' jnääh' dsa- wa' hi- cha- hi- ba' he'.

25 He-ja- ga-jëeyh- juu' kih' dsa- fariseo:

—Sa- man- che' laay' dsa- wa' hi- cha- hi-. Koo- he- la- ba' man-. He- ma' laan' tuu' mah' na' ma-jëen-.

26 Koo- ka-läh' ga-ngii' dsa- fariseo juu' kiyh', ga-siiyh':

—¿Hee⁻ ga⁺jmeey⁺ kyah⁺? ¿Ha⁻ lä⁻ ga⁺näy¹ mi⁺
nēh⁺?

²⁷ Mah¹ ga⁺jäh⁺ hī⁻ ma⁺ tuu⁺ he⁺:

—Ma⁻jwah¹ ba⁺ jnä⁺ jää¹ mah¹ sa⁺ ga⁻lä⁻hnooh⁻
hnäh⁺ ma⁺ nuuh¹. ¿He⁻la¹ hnooh⁻ hnäh⁺ nuuh¹
ka⁻läh⁺? ¿Che⁻ lä⁻kye⁻ hnäh⁺ hnooh⁻ lee⁺ hnäh⁺
discípulo kyaay¹?

²⁸ Mah¹ dsa⁻ fariseo he⁺ ga⁺ta⁺ ga⁻haayh⁻,
ga⁻siyh⁺:

—Hne⁻ ba⁺ he⁺, laah¹ discípulo kyaay¹. Pero jnääh
, laa¹ jnääh¹ discípulo kyaay¹ Moisé ba⁺.

²⁹ Ñe⁺ jnääh¹ ga⁻hlëh⁺ Dio kyaah¹ Moisé. Pero
kih¹ dsa⁻ he⁺, ni⁺ miih⁻ sa⁻ ñe⁺ jnääh¹ ha⁻ ta⁺ jay¹.

³⁰ Mah¹ ga⁺jäh⁺ hī⁻ ma⁺ tuu⁺ he⁺ siyh⁺:

—Ha⁻ lä⁻ la¹ juu¹ he⁻ sa⁻ ñeh¹ hnäh⁺ ha⁻ ta⁺ ja¹ dsa⁻
he⁺ mah¹ jnä⁺ ga⁺jmeey⁺ jëen⁻.

³¹ Ñe⁺ ba⁺ jne⁺, sa⁻ nuu⁻ Dio kih¹ hī⁻ jmee⁺ wa⁺ he⁻
cha⁻ he⁻. Pero kih¹ hī⁻ gah⁺ Dio mah¹ jmeey⁺ lä⁻
hnø¹ Dio, hī⁻ he⁺ ba⁺ nuuy⁻ kih¹.

³² Pero jih¹koh⁺ sa⁻ ma⁻nuu⁺ jne⁺ kih¹ jaa⁻ hī⁻ lih⁺
nä¹ mi⁺në⁺ dsa⁻ hih¹ dsa⁻lä⁻chaa⁻ tuu⁺.

³³ Wa⁻ra⁻ jäh⁺ kih¹ sa⁻ laa¹ kyaay¹ Dio dsa⁻ ñuu⁻
he⁺, sa⁻ cha⁻ he⁻ le⁺ jmeey¹ ni⁺ miih⁻.

³⁴ Mah¹ ga⁻siyh⁺ dsa⁻ hī⁻ ma⁺ tuu⁺ he⁺:

—Kyaah¹ ga⁻lä⁻jë⁺ dso⁺kye⁻ ga⁻lä⁻chaa⁺ hne⁻,
mah¹ hnooh⁻ hlëh¹ jnääh¹.

He⁻ja⁻ ga⁻llee⁻ dsih⁺ ka⁺hne⁻, ga⁻hëey¹ kih¹
go⁻te⁻.

Lä⁻koo⁻ he⁻ tuu⁺ ba⁺ laa¹ dsa⁻ fariseo he⁺

³⁵ Ma⁺ ga⁻nuuh¹ Jesús juu¹ he⁻ ga⁻llee⁻ dsih⁺
ka⁺hne⁻, na⁺hnäayh⁻ mah¹ ga⁻siyh⁺:

—¿Che' jmeeh⁻ hne⁻ dsoo' hoh' kih'
Hi⁻ ga⁻ lëë' ngo'?

³⁶ —Chiih' jnä' hi⁻ he', Dsa⁻ jøøh' kyaan⁺, mah'
jmeen` dsoo' dsen⁺ kiyh⁺ —ga⁺ jah' dsa⁻ he' sïyh⁺.

³⁷ —Ma⁻ jëëh` ba' hne⁻, jnä' he', hi⁻ kyaah' cheh'
hlëeh' —ga⁺ jah' Jesús sïyh⁺.

³⁸ Mah' ga⁺ jäyh':

—Dsoo' ba' dsen⁺ kyah⁺ hne⁻, Dsa⁻ jøøh' kyaan⁺.

Mah' ga⁺ juuyh' jney', ga⁺ jmäay' jøøh'.

³⁹ Mah' ga⁺ jah' Jesús:

—Jan⁺ jmi⁻ gyuu⁺ la⁻ mah' wa' kye⁻ dsa⁻ kwaat[~]
ha⁻ lä⁺ la⁺ ju'dsoo' kin⁺. Lä⁺ jëë⁺ hi⁻ sa⁺ jëë[~], jëëy⁺.
Hi⁺ lä⁺ jëë⁺ hi⁻ jëë[~], mo⁺ so⁺ lä⁺ jnä' mi⁻ nëy⁺.

⁴⁰ Ko⁻ llaa' fariseo hi⁻ ma' tääh' kyaayh' jee' ja⁻,
ma' ga⁺ nuuy' lä⁺ ja⁻, ga⁺ ngiiy' juu' kih' Jesús:

—¿Che' jwa⁻ lä⁺ kye⁻ jnääh' ka⁻ läh' mo⁺ so⁺ jnä' mi⁻
në' jnääh'?

⁴¹ Mah' ga⁺ jah' Jesús sïyh⁺:

—Wa⁻ ra⁻ jah' kih' tuuh' hnäh', ni⁺ ko⁻ dso' kye⁻
sa⁻ cha⁻ kyah' hnäh'. Pero kih' he⁻ jwah' hnäh',
jnä' ba' mi⁻ nëh' hnäh', he⁻ ja⁻ ba' na⁻, lä⁺ ma⁻ kyeh'
ja⁻ ba' hnäh' dso' kye⁻.

10

Dsa⁻ hi⁻ hää[~] borrego kyaa⁺

¹ Ma⁺ ra⁺ ju'dsoo' jwëëhn[~] hnäh', hi⁻ sa⁺ dsa⁻ he'
ta⁺ ho'haah' jee' tääh' borrego, mah' hnooyh⁻ ta⁺
jee' jyoh' dsa⁻ hey', dsa⁻ hii⁻ ba' he' hi⁻ dsa⁻ kyaa⁺
jah'.

² Pero hi⁻ dsa⁻ he' ta⁺ ho'haah', hi⁻ he' ba' ma⁺ ra⁺
hi⁻ hää[~] borrego.

3 *H*ī cheh' høø⁺ jee' jā, näy' ho'haah' wa'ra- ja' hī hää~ borrego he'. Hī lä'jēē⁺ borrego he' ma-nuuh' kiyh'. Lä' cheey- ba' tēeyh~ lä'jaa- lä'jaa- mah' hwēēy~ jee' jā.

4 Ma-la' ma-hwēēy' lä'jēē⁺ hī laa' kyaay', mah' ja-ga' dsooy' jāāy'. Lä'jēē⁺ ba' dsa-nää' kaah' kiyh', jēēh' ma-kyuuh~ bih' lle' kiyh'.

5 Pero jaa- hī sa' kyuyy⁺, sa' lla-lley' kaah' kiyh'. Kyuyy' kih' hī he', jēēh' sa' kyuyh~ lle' kih' hī jñah' he'.

6 Juu' na-hmää' lä'ja-ga' hlēēh' Jesús, he-ja- sa-ga-lä'ngēē⁺ dsa- he' hee- ja- ma' jāyh'.

Pastor lluu' laa' Jesús

7 Ngoo' ba' Jesús hlēēyh~ dsa- he':

—Ma-ra' ju'dsoo' jwēēhn~ hnäh', jnä' he' laan' ho'haah' kih' borrego.

8 Lä'jēē⁺ hī ya-nää' jāā' ga' kin⁺, ma' laa' dsa-hii- hī ma' hii~ kih' dsa⁺. Pero ni- jaa- dsa- hī laa' lä'koō- borrego sa' ga'nuu' kiyh'.

9 Jnä' he' laan' ho'haah'. Hī dsa-taah' ta' ho'haah' jā, hī he' ba' lää'. Mo⁺so⁺ hii' goo- kiyh', le' dsa-taayh' mah' hwēēy⁺ hī jnøøyh⁺ ba' he- kuyh⁺.

10 Wa'ra- ja' hī hii-, hēēy', jngēēyh' hī heey' go-te. Koo- he- ja- ba' jmeey'. Pero jnä' ma-jan~ mah' jmeen' chaa- dsa- hī mi'jää' jnih' cha-miih⁺.

11 Jnä' he', laan' lä'koō- jaa- hī hää~ llu' jah' kyaay'. Hī lluu' he', kwaay' hñiiy' juuy' kih' borrego kyaay'.

12 Pero jaa⁻ hi⁻ hlääh^h mah^h hääy[~] jah^h kyaa^h jñah^h, kih^h he⁻ sa⁻ laa^h kyaa^h hi⁻ hlääh^h he^h, he⁻ ja⁻ wa⁻ra⁻ ga⁻jëy^h ja^h lobo, beey^h borrego, mah^h kyuu^y. He⁻ja⁻ gwa^h lobo mah^h dsa⁻chaayh^h borrego. Jee^h ja⁻ dsa⁻saa^h dsa⁻jñeey^h wa⁻ha⁻ cha⁻ha⁻.

13 Lä⁻ja⁻ jmee⁻ hi⁻ hlääh^h, kyuu^h bih^h. Jëeh^h, he⁻ hlääyh^h ba⁻ ja⁻. Sa⁻ cha⁻ he⁻ ga⁻tëe^h jëey^h kih^h borrego he^h.

14 Jnä^h he^h laan^h lä⁻koo⁻ jaa⁻ hi⁻ hää[~] kwee⁻ jah^h kyaa^h. Kyuu^h ba⁻ jnä^h borrego kyaan^h. Hi⁻ lä⁻jëe⁻ hi⁻ laa^h kyaan^h, kyuu^y jnä^h.

15 Ja⁻ba⁻ lä⁻ja⁻, kyuu^h Täa^h kyaan^h jnä^h, hi⁻ jnä^h kyuu^h jnih^h. Hi⁻ kwaan⁻ hñiin^h juun^h kih^h dsa⁻ kyaan^h hi⁻ laa^h lä⁻koo⁻ borrego.

16 Hi⁻ chaa⁻ ga⁻ jñah^h dsa⁻ kyaan^h hi⁻ laa^h lä⁻koo⁻ borrego hi⁻ sa⁻ ga⁻ ma⁻taah^h cha⁻neh^h. Hi⁻ he^h ka⁻läh^h jmee⁻ bii^h kin^h na⁻teen^h mah^h lä⁻nuyh^h kin^h. Hi⁻ lä⁻ja⁻, lä⁻jëe⁻ lee^h koo⁻ nää^h ba⁻, hi⁻ jaa⁻ ba⁻ juy^h.

17 Hnää^h Täa^h jnä^h, kih^h he⁻ kwaan⁻ hñiin^h juun^h. Hi⁻ ma⁻ngëe^h ma⁻juun^h lä⁻jiihn^h ka⁻läh^h.

18 Ni⁻ jaa⁻ sa⁻ jngëeh^h jnä^h, ta⁻ la⁻ jngëeyh^h jnä^h lä⁻na⁻. He⁻ kwaan⁻ hñiin^h ba⁻ ja⁻ he⁻ jngëeyh^h jnä^h. Na⁻ngën^h jwë^h kwaan⁻ hñiin^h hi⁻ lä⁻ja⁻ na⁻ngën^h jwë^h lä⁻jiihn^h ka⁻läh^h. He⁻ la⁻ ja⁻ mada⁻ he⁻ ga⁻hyohn^h kih^h Täa^h kyaan^h.

19 Koo⁻ ka⁻läh^h sa⁻ ga⁻hi^h kwee⁻ juu^h kih^h dsa⁻ fariseo kyaa^h juu^h he⁻ ma⁻hlëeh^h Jesús ja⁻.

20 Jwëe^h dsa⁻ he^h ma⁻ jah^h:

—Kyey⁻ jmi⁻lle^h hliih^h, dsa⁻ ngaah^h ba⁻ na⁻.
¿He⁻la⁻ nuuh⁻ hnäh^h kiyh^h?

21 Pero jñah' ma' jäh':

—Sa⁺ hlëeh⁺ lä⁻na⁻, jaa⁻ hi⁻ kye⁻ jmi⁻lle' hlih^h.
¿Ha⁻ lä⁻ja⁻ nä⁺ jmi⁻lle' hlih^h mi⁻në' jaa⁻ hi⁻ tuu'?

Sa⁺ ga⁻hiⁱ' dsa⁻ judiu ma' he^hh⁺ Jesús

22 Jwih⁻ Jerusalén ma' jmee⁺ dsa⁻ jmi^h' kih' gwah⁺.
Jii⁻ gyuu^h ma' toh⁻ jmi^h' ja⁻.

23 Ma' ngë⁻ Jesús jee' ma' chih' gwah⁺ ja⁻, jee' la'
hoo' na⁺hiⁱ' kih' Salomón.

24 Mah⁺ ga⁻kuh⁺ ga⁻lih⁻ dsa⁻ judiu kiyh⁺,
ga⁻siyh⁺:

—¿Lih⁺ ba' mi⁻jnaäh⁺ juu' kyaa⁺ jnaäh⁺? Chih^h
jnaäh⁺ jëë⁻ go⁻te⁻, cher⁺mah⁺ hne⁻ he' laah⁺ Cristo.

25 He⁻ja⁻ ga⁻jëeh⁻ Jesús juu' kiyh⁺:

—Ga⁻jwëeh⁺ ba' hnäh⁺ jää⁺, mah⁺ sa⁺ ga⁻lä⁻dsoo'
hoh⁺ hnäh⁺. Lä⁻jë⁻ he⁻ jmeen⁺ kyaah⁺ mada⁺ kih'
Tää⁺ kyaan⁺, he⁻ ja⁻ na⁻ jmee⁺ ju⁻dsoo' kin⁺.

26 Pero hnäh⁺ sa⁺ ma⁻dsoo' hoh⁺ hnäh⁺ kin⁺, jëeh⁺
sa⁺ laah⁺ hnäh⁺ borrego kyaan⁺.

27 Lä⁻jëë⁻ borrego kyaan⁺ nuuh⁺ kin⁺. Jnä⁺ kyuu⁻
jnih⁺, hi⁻ dsa⁻näay⁺ kyaah⁺ jnä⁺.

28 Jnä⁺ kwëeh⁻ jnih⁺ he⁻ kyaah⁺ chaay⁻ tää⁺.
Jih^hkoh⁺ mo⁻so⁻ juuy⁺. Ni⁺ jaa⁻ sa⁺ lih⁻ hwëëy⁺
ja⁻goon⁺.

29 Tää⁺ kyaan⁺ hi⁻ ga⁻kwëeh⁻ jnä⁺, jøøh⁺ gyih⁺
lä⁻koh⁺ ga⁺ kih' jee' lä⁻jëë⁻. Ni⁺ jaa⁻ sa⁺ lih⁻ hwëëy⁺
ja⁻goo⁻ Tää⁺ kyaan⁺.

30 Koo⁻ ba' laa⁺ jnä⁺ kyaah⁺ Tää⁺.

31 Koo⁻ ka⁻läh⁺ ga⁻ka⁺ dsa⁻ judiu kuuy⁺ mah⁺ ma'
tey⁺ kiyh⁺.

32 He⁻ja⁻ ga⁻jäh⁺ Jesús siyh⁺:

—Cha⁻miih⁻ he⁻ llu¹ he⁻ ma⁻mi⁻jnään¹ cha¹nēh¹ hnäh¹ kyaah¹ be¹ kih¹ Tääh¹ kyaan¹. ¿Hee⁻ koo⁻ kih¹ jee¹ lä⁻jē⁻ he⁻ ja⁻, he⁻ hnooh⁻ hnäh¹ teh¹ hnäh¹ ku¹ kin⁻?

³³ Mah¹ ga⁻jäh¹ dsa⁻ judiu he¹ siyh⁻:

—Sa⁻ te¹ jnääh¹ ku¹ kyah¹, kih¹ ta¹ llu¹ he⁻ ma⁻jmeeh¹. Te¹ jnääh¹ ku¹ kyah¹ kih¹ he⁻ mi⁻kwah⁻ Dio. Jëeh¹ dsa⁻ñ¹ ba¹ hne⁻, mah¹ jmääh⁻ hñaa¹ Dio.

³⁴ He⁻ ja⁻ ga⁻jäh¹ Jesús siyh⁻ dsa⁻ he¹:

—¿Che¹ sa⁻ na⁻sih⁻ nē¹ ley jnän¹ lä⁻la⁻: “Jnä¹ ga⁻jwahn¹, dio laah¹ hnäh¹”?

³⁵ Kyah¹ hnäh¹ hi⁻ ga⁻hyoh¹ juu¹ kiyh¹, ga⁻jäyh¹ “dio”. Hi⁻ juu¹ kiyh¹ ja⁻, sa⁻ le¹ hee¹.

³⁶ Cher¹mah¹ Tääh¹ kyaan¹ ga⁻hñaa¹ jnä¹ mah¹ ga⁻cheey¹ jnä¹ jmi⁻gy¹ la⁻, ¿he⁻la⁻ jwah¹ hnäh¹ kin⁻, mi⁻kwahn⁻ Dio, kih¹ he⁻ ma⁻jwahn¹, jnä¹ he¹ laan¹ Jo¹ Dio?

³⁷ He⁻ ja⁻ sa⁻ cha⁻ he⁻ kih¹ lä⁻heeh¹ hnäh¹ kin⁻, wa⁻ra⁻ jäh¹ kih¹ jnä¹ sa⁻ jmeen⁻ ta¹ he⁻ jmee⁻ Tääh¹ kyaan¹.

³⁸ Pero cher¹mah¹ jmee⁻ ba¹ jnä¹, ma⁻ke⁻ sa⁻ dsoo¹ hoh¹ hnäh¹ kin⁻, jmee¹ hnäh¹ dsoo¹ kih¹ ta¹ he⁻ jmeen⁻ ba¹, mah¹ kyaah¹ koo⁻ hä¹ ja⁻ba¹ lä⁻ngëeh¹ hnäh¹, Tääh¹ he¹ kyaah¹ jnä¹, hi⁻ jnä¹ he¹ kyaahn¹ Tääh¹.

³⁹ Koo⁻ ka⁻läh¹ ma¹ hnøoy¹ ma¹ saayh¹ Jesús, pero ga⁻laa¹ bih¹ kih¹ dsa⁻ he¹.

⁴⁰ Mah¹ ngooy¹ ka⁻läh¹ ta⁻ hngaah¹ jmi⁻ Jordán, ja⁻ba¹ ta⁻ jee¹ ga⁻chaa¹ Jwaa⁻ dsa⁻ jmi⁻ lä⁻ ma¹ to⁻nē¹. Jee¹ ja⁻ ga⁻jäy¹.

41 Jwëë' dsa- na'nää' jee' ma' gyay', mah' ma' jäyh':

—Ma'ra- ju'dsoo', ni- koo- he- juh-gaa- sa- ga'jmeë' Jwaa'. Pero lä'jë- he- ga'jäyh' kih' hi- la-, ma' la' ju'dsoo'.

42 Hi- jwëë' dsa- ga-lä-dsoo' dsë' kiyh' jee' ja-.

11

Ga'juu' Lázaro

1 Ma' dsaah' jaa- dsa-n̄h̄h- hi- chee- Lázaro, dsa- chaa- Betania, ja-ba' jwii- mäh- jee' ma' chaa- María kyaah' Marta dsa-më' øøyh-.

2 María he' hi- ga-huu' naa' mi-jwii- tii' Jesús mah' ga-mi'kiyh' kyaah' jñu- lley', ma' laay' dsa-më' øøh- Lázaro hi- ma' dsaah' he'.

3 He-ja- lä-uu' dsa-më' he' ga-chee' juu' kih' Jesús:

—Dsa-jøøh' kyaan-, dsaah' dsa-n̄h̄h- hi- hnaah- —ga-siiyh- Jesús.

4 Ma' ga-nuu' Jesús lä'ja-, mah' ga-jäyh':

—Sa- juuy' kyaah' dsoo' ja-. He- ja- mi-jnääh- jaa- Dio ba' hi- jøøh', hi- mi-jnääh- laa' jøøh' Joø' Dio ka-läh'.

5 Peer- ma' hnää' Jesús Marta kyaah' María, kyaah' Lázaro.

6 Lä- ma' ga-nuu' Jesús kih' hi- ma' dsaah' he', ga-jäy' ga-to' jmi- jee' ma' gyay' ja-.

7 Ma-ngëë' he- ja-, ja-ga' ga-jäyh' siiyh- jnääh' discípulo:

—Ma' jne' ka-läh' ta- hwa' Judea.

8 Mah' ga-chiuh' jnääh':

—Ta-jwoh¹, hnøø¹ dsa-kaah¹ he¹ ma¹ te¹ kuu¹ kyah¹, mah¹ jwah¹ ga¹ hne¹ goh¹ ka-läh¹ jee¹ oo¹.

⁹ Mah¹ ga-jäh¹ Jesús syyh¹ jnääh¹:

—Ja¹ gya¹ to¹ hor¹ kye¹ koø¹ jmi¹? Hih¹ hi¹ ga-nää¹ ta-la¹ jmi¹, sa¹ tēyh¹. Jēeh¹, jēey¹ wa¹ je¹ kih¹ jmi-gyuu¹ la¹.

¹⁰ Pero hi¹ ga-nää¹ ta-la¹ hwē¹, dsa-tēyh¹. Jēeh¹, mo¹ so¹ jnä¹ wa¹ je¹ kih¹ jmi-gyuu¹ la¹.

¹¹ Ma-ngēē¹ ma-jäyh¹ lä¹ ja¹, ja-ga¹ ga-jäyh¹ ka-läh¹:

—Ma-gwii¹ Lázaro ome¹ jnän¹, niin¹ mah¹ na'chaa¹ jnih¹.

¹² He¹ ja¹ ga-jäh¹ jnääh¹:

—Dsa-jøøh¹ kyaan¹, cher¹ mah¹ na-gwiiy¹, jä¹ kiyh¹.

¹³ He¹ la¹ ma¹ jäh¹ Jesús, kih¹ he¹ ma-na¹ juuy¹ ba¹ ja¹. Pero ma¹ lii¹ jnääh¹, na-gwiiy¹ he¹ teeyh¹ dsēy¹ ba¹ ja¹, he¹ ma¹ hlēeh¹ Jesús lä¹ ja¹.

¹⁴ Ja-ga¹ ga-jäh¹ Jesús jēē¹ go-te¹:

—Ma-na¹ juuy¹ ba¹ Lázaro.

¹⁵ Jēē¹ ba¹ dsen¹ he¹ sa¹ ga¹ ma-gyan¹ jee¹ oo¹, jēeh¹ lä¹ ja¹ la¹ llu¹ kyah¹ hnäh¹ mah¹ lä¹ ja¹ lä¹ dsoo¹ hoh¹ hnäh¹. Ma¹ jne¹ ma¹ jēē¹ jnih¹.

¹⁶ Ja-ga¹ ga-jäh¹ Tamá, hi¹ ma¹ tēeyh¹ Dsa-suu¹, ga¹ syyh¹ jnääh¹:

—Ma¹ jne¹ ka-läh¹, mah¹ juuy¹ jne¹ ko¹ jøh¹ kyaayh¹.

Ga¹ kwa¹ Jesús be¹ kih¹ dsa-mē¹ øøh¹ Lázaro

¹⁷ Ma¹ hya¹ kye¹ jmi¹ na¹ haa¹ Lázaro ma¹ ga¹ lloo¹ Jesús jee¹ ja¹.

¹⁸ Jee¹ jwii¹ Betania ja¹, ma¹ jä¹ jäh¹ kih¹ Jerusalén, koø¹ hnē¹ kilómetro ba¹.

19 Jwëë' dsa- judiu na'nää' na'jëëy- Marta kyaah' María, na'kway- be' kiyh' mah' sa- wa' meeh- dsëy' he- ga' juu' Lázaro øøyh-.

20 Ma' ga' nuu' Marta ja' Jesús, ya'hëëy' mah' ngooy' ga' mi' jëey-. Pero ga' jä' ba' María cha'neh-.

21 Ma' ga' jee' Marta Jesús mah' ga'siiyh-:

—Dsa-jøøh' kyaan-, wa'ra- jäh' kih' ma' ñeh' jee' la-, sa' ma' juu' dsa-ñuuh- øøhn'.

22 Jnä' man-, ga'lä'jē- he- ngiih' kih' Dio, kway' ba' —ga'jäh' Marta.

23 —Lä'jiuh' ba' øøh' —ga'jäh' Jesús siiyh-.

24 —Jnä' man- lä'jiyh' wa'ra- ga'tē' jee' lä'jiuh' dsa- jee' llaa' jmi- —ga'jäh' Marta siiyh-.

25 Mah' ga'jäh' Jesús siiyh-:

—Jnä' he' hi- mi' jiih' dsa-, hi' jmeen- chaay-. Hi- jmee- dsoo' dsē' kin-, ma'ke- ga'juuy', lä'jiyh' ka-läh'.

26 Ga'lä'jēë- hi- chaa- mah' jmeey' dsoo' dsëy' kin-, ma'ke- ga'juuy', sa' jäy' lä'ja-. ¿Ché' heeh' juu' la-? —ga'jäh' Jesús siiyh-.

27 —Jaah-, Dsa-jøøh' kyaan-, hee' ba' jnä', hne- he' Cristo, Joø' Dio hi- hii' juu' kih' jä' jmi-gyuu- la- —ga'jäh' Marta.

28 Ma-ngëë' ma-jäyh' lä'ja-, ñeey' na'teeyh- María øøyh' mah' na'hleëyh' kyaah' juu' hii- mah' sa- nuu- dsa- kiyh', ga'siiyh-:

—Hii- ta-jwoh' ma' ja-, tēëyh- hne-.

29 Ma' ga' nuu' María lä'ja-, lä'chah' ja- ga'nooy- ngooy' ga' mi' jëey- Jesús.

30 Sa' ga' ma-he- Jesús ta' jee' jwi- mäh- ja-. Lä- ma-cheyh' ja-ba' jee' ga'jëey' Marta.

31 Ma' tääh' dsa- judiu cha'neh- kih' María ma' kway- be'. Ma' ga- jëy' ga- noo- María mah' ngooy' ko- chih', he- ja- ga- nää' dsa- he' kaah' kiyh', ma' jäyh':

—Ngooy' ta- jee' la' to- høø- mah' ga- hooyh' jee' oo-.

32 Ma' ga- lloo' María jee' ma' cheh' Jesús, ga- juuyh' jney' cha'nëy' mah' ga- siyh':

—Dsa- jøøh' kyaan-, wa-ra- jäh' kih' ma' ñeh' jee' la-, sa- ma' juu' dsa- ñuuh- øøhn'.

33 Ma' ga- jëe' Jesús hooyh~, hi- ga- jëy' hooh~ dsa- kaah' kyaay' hi- ma' jmee- ko- jøh' kyaayh', he- ja- ga- lä- meeh- dsëy' jwërte, lä- jiih' ga- jii' neh- tuh- dsëy'.

34 Mah' ga- siyh':

—¿Ha- ga- kyaah' hnih'?

Mah' ga- jäyh':

—Dsa- jøøh' kyaan-, ña- mah' go- jëeh'.

35 Peer- ga- hooh' Jesús.

36 Mah' ga- jäh' dsa- judiu he':

—Jëe- da', he- ba' che- ma' hnäy'.

37 Mah' ga- jäh' ko- llaa' dsa- he':

—Dsa- na-, ga- jmeey' ga- lä- jnä' mi- 'në- jaa- dsa- tuu'. ¿Che' sa- le' ma' jmeey' mah' sa- ma' juu' dsa- oo-?

Ga- lä- jiih' Lázaro

38 Koo- ka- läh' ga- lä- meeh- dsë' Jesús, mah' ngooy' chuh- jee' la' to- høø-. Heh' to- høø- ja-, ma' na- jnë- kyaah' koo- mi- kuu'.

39 Mah' ga- jäh' Jesús:

—Jñuuh' hnäh' kuu' na-.

Mah' ga'jah' Marta dsa-më' øøh' hli' he' siiyh' Jesús:

—Dsa-jøøh' kyaan', ma-hëëy- mi-juu-, jëeh' ma-hya- kye' jmi' na-juuy'.

40 Mah' ga'jah' Jesús siiyh':

—Ja' ma-jwëëhn' hne-, cher'mah' ga'jmeeh' dsoo' hoh', jëeh' he- jah-gaa- he- jmee' Dio?

41 Ja-ga' ga'jñuuyh- mi'kuu' he- ma' na-jnë- hoo' to-høø- ja-, jee' ma' hää' hli' he'. Ja-ga' ga'jëë' Jesús ta' gyuu'h', ga'jäyh':

—Tää' kyaan', kwan' ti'hmaah' kyah', jëeh' ma-nuuh- ba'kin'.

42 Ma' ba' jnä', nuuh- ba' hne- kin' tää'. He- jwahn- lä-la-, la' llu' kih' hi- tääh' nuu- lä-ku' lä-jii' kin' jee' la-, mah' lä-ja- lä-dsoo' dsëy', hne- ba' ga'cheeh' jnä'.

43 Ma-la' ma-jäyh' lä-ja-, ga'hlëëyh' koo- ki-gaa-:

—¡Lázaro, go-hëë' jee' na'!

44 He-ja- ya-hëë' hi- ma' na-juu' he' lä- ma-na-gyoh' ja- goo- tüy', kyaah' hmih- he- ga-gyaah- dsih' ma' ga-juuy', hi- lä- ma-na-løø- ja- mo-nëy' kyaah' hmih- sa'luu-. Mah' ga'jah' Jesús:

—Jëey' sa'hmih-, mah' wa' ngëy'.

Ma' hnooh- dsa- ha- lä- jee' ma' saayh' Jesús

(Mt. 26:1-5; Mr. 14:1-2; Lc. 22:1-2)

45 Jwëë' dsa- judiu hi- na'nää' kyaah' María ga-lä-dsoo' dsëy' kih' Jesús, ma' ga'jëëy' he- ga'jmeey' lä-ja-.

46 Pero kō-llaá' dsa- he' na'näy' na'jēy- dsa- fariseo na'jmeeyh' juu' ha- lä- ga'jmeé' Jesús.

47 He-ja- jmi-dsa- kaah' kyaah' dsa- fariseo ga-kuyh' lä-jēē- dsa-ta' dsa-gyuu' kyaay', ma' jäyh':

—¿Ha- lä- jmeen'? Peer- cha-miuh- he- juh-gaa- jmee- dsa-nūuh- he'.

48 Cher'mah' ga-kwan' jwē' jä- lä-na- ba', lä-jēē- ba' dsa- lä-heē' kiyh'. He-ja- ya-nää' dsa- roma ya-heey- jee' jwii- jnän` hi- lä-kaa- hwa' jnän` ka-läh'.

49 Caifá, jaa- dsa-kyaah' dsa- judiu he', ma' laa' dsa-jøøh' kyaa' lä-jēē- jmi-dsa- ji-ñe- ja-. Ga-jäyh':

—Ni- miuh- sa- ñeh' hnäh'.

50 Che' sa- laah' hnäh' llu' ga' he- juu' jaa- dsa-nūuh- kih' dsa-goo~ jne', lä-koh' ga' he- heē' lä-kaa- hwa' la- —ga-jäh' Caifá.

51 Ja- he- ga-hlëeyh' jee' tēy- hñiiy' ja-. Kih' he- ma' laay' dsa-jøøh' kyaa' jmi-dsa- ji-ñe- ja-, he-ja- ba' ja- ga-jmeé' Dio ga-hlëeyh' lä-ja-, ga-ngēy' juu' he- juu' Jesús kih' lä-jēē- dsa- judiu.

52 Hi- ja- ma-la- kih' dsa- judiu ja- juuy', he- hnøoy' jmäy' koo- nää' dsa- ba' jee' lä-jēē- hi- laa' joø' Dio hi- na-saa- na-jñee' wa' ha- cha- ha-.

53 Jmii' ja- ga-taayh` kō-jøh' juu' kwee- mah' jngēy' Jesús.

54 He-ja- mo-so- ga-ngē' Jesús jnä'hä' jee' kih' dsa- judiu. Ya-hēy' hwa' Judea, ngooy' koo- jee' jwii- he- chee- Efraín he- hla- jäh- kih' hwa' kii-. Jee' ja- ga-jä- jnääh' kō-jøh' kyaayh'.

55 Ma⁻ngoo¹ ya⁺jäh⁺ të¹ jmi^í he⁻ kuh⁻ dsa⁻ judiu borrego mah¹. Jwëë^ʔ dsa⁻ hi⁻ chaa⁻ jee^ʔ ja⁻ na⁻näy¹ ta⁺ Jerusalén mah¹ mi⁻lluuy¹ hñiiy^ʔ lä⁻koo⁻ tëë¹ dsa⁻ jmee⁺ jää¹ ja⁻ga^ʔ të¹ jmi^í.

56 Ma^ʔ hnaah⁻ dsa⁻ he^ʔ Jesús, ma^ʔ hlëeyh⁺ kyaah^ʔ dsa⁻kyaayh^ʔ jee^ʔ ma^ʔ chih¹ gwah⁺, ma^ʔ jäyh^ʔ:

—¿Ha⁻ lä⁺ jëeh^ʔ hnäh^ʔ? ¿Che^ʔ sa⁺ jäy⁺ jee^ʔ jmi^í la⁻?

57 Dsa⁻kaah^ʔ kyaa¹ jmi⁻dsa⁻ he^ʔ kyaah^ʔ fariseo ga⁺jmeey^ʔ mada⁻:

—Cher^ʔmah¹ hi⁻ hnäh^ʔ ga⁺jëeh⁻ hnäh^ʔ ha⁻ ta⁺ ngëy⁺, ja⁻ ya⁺jmeeh⁻ hnäh^ʔ juu¹ चाह^ʔ mah¹ dsa⁻nää¹ dsa⁻ dsa⁻chaayh⁺.

12

Ga⁺huu¹ María naa⁻mi⁻jwii⁻ tii^ʔ Jesús (Mt. 26:6-13; Mr. 14:3-9)

1 Jñii^ʔ jmi^í, jää¹ ja⁻ga^ʔ të¹ jmi^í he⁻ kuh⁻ dsa⁻ borrego mah¹, ñee^ʔ Jesús ta⁺ Betania jee^ʔ ma^ʔ gya¹ Lázaro hi⁻ ga⁺jmeey^ʔ Jesús ga⁻lä⁻jiih⁻ ma⁻ngëë^ʔ ma⁻na⁻juuy^ʔ.

2 Jee^ʔ ja⁻ ga⁺jmeey^ʔ ma⁻nñu⁺ kyaah^ʔ Jesús. Marta ma^ʔ llooh[~] ma⁻nñu⁺, hi⁻ Lázaro he^ʔ, ma^ʔ laa¹ jaa⁻ hi⁻ ma^ʔ gya¹ ko⁻joh^ʔ kyaah^ʔ Jesús në^ʔ mes^ʔ ja⁻.

3 Ja⁻ga^ʔ ga⁻ka¹ María koo⁻ së¹ jmi^í mi⁻jwii⁻ he⁻ chee⁻ nardo, he⁻ hmooh¹ jwërte. Ga⁺huuy¹ tii^ʔ Jesús. Mah¹ ga⁺mi⁻kiyh^ʔ kyaah^ʔ jñu⁻ lley^ʔ. Ga⁺hii^ʔ mi⁻jwii⁻ lä⁻kaa⁻ cha⁺neh⁺ ja⁻.

4 Mah¹ ga⁻jäh^ʔ jaa⁻ dsa⁻kyaah^ʔ jnääh¹, hi⁻ ma^ʔ chee⁻ Juda Iscariote, joo^ʔ Simón hi⁻ ga⁻hñii¹ kih¹ Jesús këë⁻:

5 —¿Heˉla' saˆ maˉhnii` jmiˉ miˉjwiˉ naˉ, läˆkoõˉ kye' hnëˉ hñaˉloo' jmi' ta' mah' ma' kwëehn' hiˉ täˉñee'?

6 Heˉ gaˆjäyh' läˆjaˉ, jaˆ kih' heˉ ma' jmeey' be' kih' hiˉ täˉñee' jaˉ, kih' heˉ ma' hëëyˉ ba' jaˉ. Jëeh' ma' høoyˉ sa'tuhˉ jee' ma' tääh' kuu' mah' ma' hwëeyˉ jee' naˉhmää'.

7 Mah' gaˆjäh' Jesús:

—Taˆ haˉ kiyh'. Jëeh', jmiˉ miˉjwiˉ naˉ heˉ ma' høoyˉ mah' ma' huuyˉ jnä' wa'raˉ gaˆtë' jee' haan'.

8 Hih' hiˉ täˉñee', läˆ maˉtääyh' naˉ ba' kyaah' hnäh'. Pero jnä', moˉsoˆ gyan` kiˉwëë' jee' kyah' hnäh' —gaˆjäh' Jesús.

Ma' hnøø' dsaˉkaah' ma' jngiiyh' kih' Lázaro kaˉläh'

9 Gaˆläˉñeˆ jwëë' dsaˉ judiu heˉ ma' gya' Jesús jwiˉ Betania mah' na'nääy' jee' jaˉ. Pero jaˆ maˉlaˆ kwaatˉ kih' Jesús jaˉ na'nääy', heˉ na'jëëyˉ Lázaro, hiˉ gaˆläˆjiih' maˉngëë' maˉnaˉ juu' ba' jaˉ.

10 Heˉjaˉ gaˆtaah` dsaˉkaah' kyaa' jmiˉdsaˉ he' juu' kweeˉ mah' ma' jngëëyh' Lázaro kaˉläh'.

11 Jëeh', kwaatˉ kih' Lázaro jaˉ, jwëë' dsaˉ judiu gaˆbeey' dsaˉkaah' kyaay' mah' gaˆheeyhˉ kih' Jesús ba'.

Gaˆhe' Jesús naˉdsëëˉ jaqˉ burrˉ jee' jwiˉ Jerusalén

(Mt. 21:1-11; Mr. 11:1-11; Lc. 19:28-40)

12 Ma' gaˆjnä' jyoh' jmi', jwëë' jwërte dsaˉ ma' tääh' jee' tëˉ jmi' jaˉ. Ma' gaˆnuuy' ja' Jesús taˆ jwiˉ Jerusalén,

13 ga⁺kay⁺ gooh⁺ hma⁻su⁺ mah⁺ ga⁺näy⁺
ga⁺mi⁻jeey⁻ Jesús. Mah⁺ ma⁺ jäyh⁺:

—;He⁻ ba⁺ che⁻ lluu⁺ Dio! ;Dio kyaah⁺ hi⁻ ja⁺ na⁻
lä⁺hih⁺ kiyh⁺! Laay⁺ Rey jnän⁻ —ga⁺jäh⁺ dsa⁻ Israel
he⁺.

14 Ga⁺hñah⁺ Jesús jaa⁻ burr[~] mäh⁺, mah⁺ ga⁺wüy⁺
ka⁺luu⁺, lä⁻koo⁻ na⁻sii⁻ juu⁺ kih⁺ Dio:

15 Ta⁺ wa⁺ gah⁺ hnäh⁺ dsa⁻ chaa⁻ jwii⁻ Sión.

Hii⁻ Rey kyaah⁺ hnäh⁺ ja⁺ na⁻,
dsëy[~] jaa⁻ burr[~] mäh⁺.

16 He⁻ ga⁺la⁺ lä⁺ja⁻, sa⁺ ga⁺lä⁻ngëe⁺ jnääh⁺ discípulo
kyaay⁺ lä⁺ ma⁺ to⁻në⁺. Pero ma⁺ ngaah⁺ Jesús gyuu⁺,
ja⁻ga⁺ ga⁺lä⁻ngëe⁺ jnääh⁺ kih⁺ Jesús ba⁺ ja⁻ ma⁺
hlëeh⁺ lä⁻koo⁻ ma⁻na⁻sii⁻ jää⁺, he⁻ ga⁺jmee⁺ dsa⁻
juuh⁻ kiyh⁺.

17 Dsa⁻ hi⁻ ma⁺ tääh⁺ kyaah⁺ Jesús lä⁻koo⁻
ma⁺ ga⁺tëeyh⁺ Lázaro neh⁺ to⁻høø⁻ lä⁻koo⁻ ma⁺
ga⁺mi⁻jiiyh⁻, ma⁺ jmeeyh[~] juu⁺ lä⁻koo⁻ ga⁺jëy⁺ jee⁺
ja⁻.

18 He⁻ ja⁻ jwëe⁺ dsa⁻ na⁺nää⁺ ga⁺mi⁻jeey⁻ Jesús,
lä⁻koo⁻ ma⁺ ga⁺nuuy⁺ kih⁺ he⁻ juh⁻gaa⁻ he⁻
ga⁺jmeey⁺.

19 Pero dsa⁻ fariseo ma⁺ jäyh⁺ siiyh⁺ dsa⁻kyaayh⁺:
—Jëe⁻ da⁺. Ni⁺ miih⁻ sa⁺ cha⁻ he⁻ le⁺ jmeen⁺.
Lä⁻jëe⁺ ba⁺ dsa⁻ ga⁺nää⁺ chaa⁺ kaah⁺ kiyh⁺.

Ko⁻llaa⁺ dsa⁻ griego ga⁺hnaayh⁻ Jesús

20 Jee⁺ kih⁺ dsa⁻ hi⁻ na⁺nää⁺ na⁺hnääh⁻ Dio jee⁺ tē⁻
jmi⁺, ma⁺ tääh⁺ ko⁻llaa⁺ dsa⁻ griego.

21 Dsa⁻ griego he⁺, ya⁺nää⁺ koo⁺ kih⁺ Felipe, dsa⁻
ma⁺ chaa⁻ Betsaida he⁻ na⁻hee⁻ hwa⁺ Galilea.
Ga⁺chuuy⁺ kyaah⁺, ga⁺siiyh⁺:

—Hne⁻ dsa⁻ñ^{uu}h⁻, hnøø⁻ jnääh[!] lla[!] jnääh[!] juu[!] kyaah[!] Jesús.

²² He⁻ja⁻ ngoo[!] Felipe mah[!] na[!]chiiyh[!] Andre[!]. Hi⁺ Andre[!] he[!] kyaah[!] Felipe na[!]hlëëyh[!] Jesús.

²³ He⁻ja⁻ ga⁺jëeh⁻ Jesús juu[!] kiyh[!], ga⁺jäyh[!]:

—Ma⁻të[!] hor[~] jee[!] lee[!] jøøh[!] Hi⁻ga⁺lëë[!]ngo[!]la⁻.

²⁴ Ma⁻ra⁺ ju[!]dsoo[!] jwëëhn[~] hnäh[!], cher[!]mah[!] sa⁺ ga⁺toh[!] koo⁻ mi[!]trigo jee[!] gwaah[!] hi⁺ sa⁺ ga⁺hya⁻, ma⁻jä[!] lä⁻ ma⁻la[!] ja⁻ba[!]. Pero cher[!]mah[!] ga⁺hya⁻ mi[!] ja⁻, cha⁻miih⁻ mi[!] kwa[!].

²⁵ Lä⁺ja⁻, hi⁻ sa⁺ kwaa[!] hñii[!] juu[!], hi⁻ he[!] heë[!] go⁻te⁻. Pero hi⁻ kwaa[!] hñii[!] juu[!] jmi⁻gyuu⁺ la⁻, he⁻ hääy[~] hñiiy[!] ba[!] ja⁻ mah[!] chaay⁻ tää[!] ga⁺lä⁻jë⁺ joh[!] jmi[!] cha⁻.

²⁶ Hi⁻ mi⁻te[!] kin⁺, wa[!] jmeey[!] ko⁻jøh[!] kyaah[!] jnä[!]. Ja⁻ba[!]jee[!] naahn⁻ na[!]gyan[!], jee[!] ja⁻ dsa⁻taayh[!] ka⁻läh[!] hi⁻ mi⁻te[!] kin⁺. Hih[!] mi⁻te[!] kin⁺, Tää[!] kyaan⁺ jmääy[!] jøøh[!].

Ga⁺jmeë[!] Jesús juu[!] he⁻ juuy[!]

²⁷ Peer⁺ chaan⁻ cha⁻miih⁻ huud[!]dsë⁻. ¿Hee⁻ na⁻ jwahn⁻ na[?]? ¿Che[!] jwahn⁻: “Tää[!] lää[!] jnä[!] kih[!] he⁻ dsa⁻ngëën[!] la⁻”? Sa⁺ le[!] jwahn⁻ lä⁻na⁻. Jëeh[!], kih[!] he⁻ja⁻ ba[!] jan[!].

²⁸ Tää[!], mi⁻jnää[!] he⁻ laah[!] jøøh[!] —ga⁺jäh[!] Jesús.

Hor[~] ja⁻ ga⁺lä⁺n^{uu}h[!], ga⁺hlëëh[!] gyuu[!]:

—Ma⁻mi⁻jnää[!] ba[!] jnä[!] he⁻ laan[!] jøøhn[!], hi⁻ mi[!]jnään[!] ka⁻läh[!] he⁻ laan[!] jøøh[!].

²⁹ Jwëë[!] dsa⁻ hi⁻ ma[!] tääh[!] jee[!] ja⁻, ga⁻nuuy[!] he⁻ ga⁺hlëëh[!] gyuu[!], he⁻ja⁻ ga⁺jäyh[!]:

—Go⁻ ñih[!] ba[!] na⁻ ma⁻hi[!].

Jñah[!] ma[!] jäh[!]:

—Jaā ángel ba' nā mā-hlëeh' kyaayh'.

³⁰ Mah' gā-jäh' Jesús siyh':

—Sā mā-jā juu' nā kwaat̄ ki' jnä'. Kyah' hnäh' ba' nā mā-jā juu' nā.

³¹ Na' mā-të' jmi' jee' ka' Dio ju'dsoo' kih' jmi-gyuu' lā. Hi' mā-të' hor̄ jä' o-hih' hi-sa'llu' hi-jmee' hih' jmi-gyuu' lā.

³² Wa'rā gā-chaa' dsā jnä' gyuu'h', tēen' lä'jēē' hi-ya-nää' kyaah' jnä' —gā-jäh' Jesús.

³³ He- gā-hlëeyh' lä'jā, gā-mi-jnäay- ha- lä' kyaah' ma' juuy' ba' jā.

³⁴ He-jā gā-jäh' dsā hi- ma' tääh' jee' jā:

—Ma-nuu' jnääh' lä'koō- na-si- juu' kih' Dio. Cristo chaā tää' ba'. ¿He-la' jwah' hne-, jmee' bi- kih' Hi-ga-lëē'ngo' chaa' dsa-gyuu'h'? ¿Hi- ba' he' hi-jwah' hne- Hi-ga-lëē'ngo'?

³⁵ Mah' gā-jäh' Jesús siyh':

—Ko-hwëē' ga' jnä' wa'je- jee' kyah' hnäh'. Ngē' hnäh', ta'ko-jiih' jnä' wa'je- jee' kyah' hnäh' mah' sa' leh' jee' na-hoo- hnäh'. Jëēh', hi- ga-nää' jee' na-hoo-, sa' ñey- ha- ta' dsa-näay'.

³⁶ Ta'ko-jiih' jnä' wa'je- kyah' hnäh', heeh' hnäh' kih' wa'je- mah' lä-jnäay' hnäh' jee' jnä' wa'je-.

Ma-la' ma-hlëeh' Jesús lä'jā, mah' ga-hmäayh- kih' dsa- he'.

Sā ga-heeh- dsa- judiu juu' kih' Jesús

³⁷ Ga-jëē' ba' dsa- judiu lä-jēē' he- juh-gaa- he- ga-jmee' Jesús to'lo' nēy', pero ni' lä'jā sa' ga-lä-heey' kiyh'.

³⁸ Mah' lä'jā, ga-lä-te' lä'koō- ga-jäh' Isaía hi- ga-ngëē' juu' kih' Dio llo'joo'.

Tää` kyaan⁺, sa⁺ chaa⁻ hi⁻ ma⁻ heeh⁻ juu' jnän^ˋ.
 Sa⁺ chaa⁻ hi⁻ ga⁻ lä⁻ ngëë' lä⁻ koo⁻ te' he⁻ juh⁻ gaa⁻
 he⁻ ga⁻ jmee' Dio kyaah' goo⁻, ga⁻ jäh' Isaía.

³⁹ Kih⁺ he⁻ ja⁻, sa⁺ ga⁻ la⁺ ma⁻ lä⁻ heey'. Hi⁺ ja⁻ ba⁺
 lä⁻ ja⁻ ka⁻ läh' ga⁻ jäh' Isaía kiyh⁺:

⁴⁰ Ga⁻ jmee' Dio ga⁻ jne⁺ mi⁺ nëy', ga⁻ jle⁺ huu⁺ dsë⁻
 kiyh⁺,

mah⁺ sa⁺ le⁺ jëey⁺, ni⁺ sa⁺ lä⁻ ngëey'.

Ni⁺ sa⁺ dsa⁻ jëeyh[~] kyaah' jnä⁺ mah⁺ mi⁺ hlää⁺ jnih'.

⁴¹ Lä⁻ jë⁺ he⁻ ja⁻ ga⁻ jäh' Isaía, lä⁻ ma⁺ ga⁻ jëey' he⁻
 laa⁺ jøøh⁺ Jesús mah⁺ ga⁻ hlëeyh⁺ kiyh⁺.

⁴² Pero ma⁻ ra⁺ he⁻ ga⁻ heeh⁻ ba⁺ jwëë' dsa⁻ kih⁺
 Jesús, lä⁻ kye⁻ dsa⁻ kaah' kyaay⁺. Hi⁺ kih⁺ he⁻ ma⁺
 gayh⁺ dsa⁻ fariseo, he⁻ ja⁻ sa⁺ ga⁻ mi⁺ jnäy⁻ hñiiy',
 mah⁺ sa⁺ ma⁺ hwëë' dsih' neh⁺ gwah⁺ mäh⁻.

⁴³ Ma⁺ hnooyh⁻ ha⁻ lä⁻ jee' ma⁺ leey' kaah' cha⁻ në⁺
 dsa⁻ jmi⁻ gyuu⁺, la⁻ he⁻ ma⁺ hnooyh⁺ ha⁻ lä⁻ jee'
 ma⁺ leey' kaah' cha⁻ në⁺ Dio.

Juu' he⁻ ga⁻ hlëeh' Jesús, lla⁺ ta⁺ kih⁺ dsa⁻

⁴⁴ Ja⁻ ga⁻ ga⁻ hlëeh' Jesús koo⁻ ki⁻ gaa⁻, ga⁻ jäh⁺:

—Hi⁻ heeh⁻ jnä⁺, ja⁻ ma⁻ la⁺ jnä⁺ he⁻ heeyh⁻,
 heeyh⁻ hi⁻ ga⁻ chee⁺ jnä⁺ ba⁺.

⁴⁵ Hih⁺ hi⁻ ma⁻ jëë⁺ jnä⁺, ma⁻ jëey⁺ hi⁻ ga⁻ chee⁺
 jnä⁺ ba⁺ ja⁻.

⁴⁶ Jnä⁺ he⁺ laan⁺ lä⁻ koo⁻ wa⁻ je⁻ he⁻ ja⁺ jmi⁻ gyuu⁺
 la⁻, mah⁺ lä⁻ jëë⁺ hi⁻ heeh⁻ jnä⁺, sa⁺ jäy⁺ jee'
 na⁻ hoo⁻.

⁴⁷ Hi⁻ nuu⁻ juu⁺ kin⁺ mah⁺ sa⁺ heeyh⁻, ja⁻ jnä⁺
 ngi⁺hn⁺ kwaat[~] kiyh⁺. Jëeh⁺ sa⁺ ma⁻ jan[~] jmi⁻ gyuu⁺
 la⁻ mah⁺ ngi⁺hn⁺ kwaat[~] kih⁺ dsa⁻ jmi⁻ gyuu⁺.
 Ma⁻ jan[~] mah⁺ lään⁺ dsa⁻ jmi⁻ gyuu⁺ ba⁺.

48 Hi- sa- hnää' jnä' mah' sa- heeyh- juu' kin- ,
 cha- ba' he- ngih' kwaat~ kiyh'. Ja- ba' juu' he-
 ma- hlëehn` la- , ngih' kwaat~ kiyh' wa- ra- ga- tẽ'
 jee' llaa- jmi'.

49 Jëeh', sa- ma- hlëehn` jee' tëen- hñiin- . Tää`
 kyaan- hi- ga- chee' jnä', hi- he' ga- jmeey' mada-
 kin- ha- lä- jwahn- , hi- ha- lä- hlëehn'.

50 Jnä' man- , mada- he- ga- jmeey' kin- jøø- kih'
 dsa- mah' wa- chaay- ga- lä- jẽ- joh' jmi' cha- . Kih'
 he- ja- , hlëehn' ja- ba' lä- koo- te' he- ga- sïh- Tää`
 jnä' ba'.

13

Ga- gyih' Jesús tñ' discípulo kyaay'

1 Ma- ngoo' ya- jäh- jmi' he- kuh- dsa- bor-
 rego mäh', ma- ñe- ba' Jesús ma- tẽ' hor~ he-
 ya- hëey' jmi- gyuu- la- mah' dsaayh' jee' gya'
 Jmiiy- . Ga- lä- hnäay' hi- ma' laa' kyaay' hi- ma'
 tääh' jmi- gyuu- la- , pero hwẽ' ja- ga- mi- jnäay- he-
 ga- lä- hnäay' cha- miih- hi- laa' kyaay'.

2 Ja- ga' dsa- täayh- kuyh- ma- nuu- ma- hä' ba'
 huu- dsẽ- kih' hi- sa- llu' neh- tuh- dsẽ' Juda Iscari-
 ote joo' Simón ha- lä- jmeey' mah' ngëey' Jesús.

3 Pero Jesús ma- ñe- bih' he- ga- tooh- Tää` gooy-
 hñii' lä- jẽ- go- te' he- na- hñaa' jmeey' hi- lä- ja-
 ñey- he- ya- hëey' kih' Dio, hi- ja- ba' kih' Dio
 dsaayh' ka- läh'.

4 He- ja- ga- nooy- jee' täayh' kuyh- ma- nuu-
 ja- , ga- jñuuyh' hmiih- he- ma' kyeyh' nẽ', ga- kay'
 hmiih- tu- jla' mah' ga- bäayh- hñiiy'.

5 Hi⁺ ga⁻kay⁺ koo⁻ jee⁺ ga⁻chih⁺ jmii⁻ mah⁺ ga⁻løøy⁺ gyiyh⁻ ma⁻tii⁺ jnääh⁺ discípulo. Ja⁻ga⁺ ga⁻mi⁻kijh⁺ kyaah⁺ hmiih⁻ tu⁻jlä⁺ he⁻ ma⁻ na⁻bääyh⁺ ja⁻.

6 Ma⁺ ga⁻tëëy⁺ jee⁺ ma⁺ gya⁺ Simón Pee⁺, mah⁺ ga⁻jäh⁺ Pee⁺:

—Dsa⁻jøøh⁺ kyaan⁻, ¿che⁺ hne⁻ ba⁺ gyih⁺ ma⁻tii⁻?

7 Mah⁺ ga⁻jäh⁺ Jesús siiyh⁻:

—He⁻ jmeen⁺ la⁻, sa⁺ lä⁻ngëeh⁺ hne⁻ na⁺ ga⁻jäh⁻. Këë⁻ ba⁺ lä⁻ngëeh⁺.

8 —Sa⁺ gyih⁺ hne⁻ ma⁻tii⁻ jih⁺koh⁺ —ga⁻jäh⁺ Pee⁺ siiyh⁻.

Mah⁺ ga⁻jäh⁺ Jesús siiyh⁻:

—Cher⁺mah⁺ sa⁺ ga⁻gyihn⁻ ma⁻tii⁺, sa⁻ le⁺ jmeeh⁺ ko⁻jøh⁺ kyaah⁺ jnä⁺.

9 Mah⁺ ga⁻jäh⁺ Simón Pee⁺ siiyh⁻:

—Dsa⁻jøøh⁺ kyaan⁻, ja⁻ ma⁻la⁻ ma⁻tii⁻ hnøø⁺ jñii⁺, lä⁻ja⁻ ma⁻goon⁻ kyaah⁺ ka⁻llen⁻ hnøø⁺ jñii⁺ ka⁻läh⁺.

10 Mah⁺ ga⁻jäh⁺ Jesús ka⁻läh⁺:

—Hi⁻ ma⁻na⁻jngëë⁺, sa⁺ jmee⁺ bii⁺ jñii⁺ lä⁻kaa⁻ kiyh⁺. Ma⁻la⁻ ma⁻tii⁺ ba⁺ hnøø⁺ jñii⁺, jëeh⁺ lä⁻kaa⁻ ba⁺ kiyh⁺ ma⁻na⁻jngëë⁺. Hi⁺ ma⁻na⁻jngëë⁺ ba⁺ hnäh⁺, ma⁻ke⁻ ja⁻ lä⁻jëë⁺ hnäh⁺.

11 Jëeh⁺ ma⁺ ñe⁻ bih⁺ hii⁻ na⁻ ma⁺ ngëëy⁺, he⁻ja⁻ ba⁺ ja⁻ ma⁺ jäyh⁺: “Ma⁻ke⁻ ja⁻ lä⁻jëë⁺ hnäh⁺ na⁻jngëë⁺.”

12 Ma⁻la⁻ ma⁻gyiyh⁺ ma⁻tii⁺ lä⁻jëë⁺, ga⁻këyh⁻ hmiih⁻ kiyh⁺ mah⁺ ngaayh⁺ na⁺gyay⁻ nē⁺ mes⁻ ka⁻läh⁺. Mah⁺ ga⁻jäh⁺:

—¿Che⁺ ma⁻lä⁻ngëeh⁺ hnäh⁺, hee⁻ na⁻ ma⁻jmeen⁺ kyah⁺ hnäh⁺?

13 Tëeh⁺ jnä⁺ Ta⁻jwoh⁺ hi⁺ jwah⁺ hnäh⁺ Dsa⁻jøøh⁺ kyaan⁺. Llu⁺ ba⁺ jwah⁺ hnäh⁺, jëeh⁺ he⁻ ja⁻ laan⁺.

14 Jnä⁺ he⁺ laan⁺ ta⁻jwoh⁺ kyaah⁺ hnäh⁺, hi⁺ laan⁺ Dsa⁻jøøh⁺ kyaah⁺ hnäh⁺, mah⁺ ma⁻gyihn⁺ ma⁻tiih⁺ hnäh⁺. Lä⁻na⁻ hnøø⁺ jmeeh⁺ hnäh⁺ ka⁻läh⁺, gyih⁺ hnäh⁺ ma⁻tii⁺ dsa⁻kyaah⁺ hnäh⁺.

15 Jee⁺ la⁻ ma⁻heehn⁺ hnäh⁺ mah⁺ jmeeh⁺ hnäh⁺ ja⁻ba⁺ lä⁻koo⁻ ma⁻jmeen⁺ kyah⁺ hnäh⁺.

16 Ma⁻ra⁺ ju⁻dsoo⁺ jwëëhn[~] hnäh⁺, jaa⁻ hi⁻ nuuh⁺ kih⁺ jñah⁺, sa⁺ jøøyh⁺ ga⁺ lä⁻koh⁺ ga⁺ dsa⁻juu⁺. Hi⁺ hi⁻ dsoo[~] mada⁺, sa⁺ jøøyh⁺ ga⁺ lä⁻koh⁺ ga⁺ hi⁻ cheey⁺.

17 Na⁺ he⁻ ma⁻lä⁻ngëeh⁺ hnäh⁺ he⁻ ma⁻jmeen⁺ la⁻, llu⁺ la⁺ kyah⁺ hnäh⁺ cher⁺ mah⁺ ga⁺ jmeeh⁺ hnäh⁺ lä⁻ja⁻.

18⁺ Ja⁺ he⁻ hlëëhn⁺ kih⁺ lä⁻jëë⁺ hnäh⁺ la⁻. Kyuu⁺ ba⁺ jnä⁺ hii⁻ na⁻ ma⁻lleehn⁺. Mah⁺ lä⁻ja⁻ lä⁻te⁺ lä⁻koo⁻ na⁻sii⁻ juu⁺ kih⁺ Dio: “Hi⁻ ma⁺ kuh⁻ ko⁻jøh⁺ kyaah⁺ jnä⁺, ma⁻jeeyh[~] ma⁻na⁻høøyh⁺ kin⁺.”

19 To⁻na⁺ ga⁻juh⁻ jwahn⁺ jää⁺ sa⁺ ga⁺ ma⁻ngëey⁺ jnä⁺. Mah⁺ wa⁻ra⁻ ga⁻la⁺ he⁻ ja⁻, lä⁻heeh⁺ hnäh⁺, jnä⁺ he⁺ laan⁺ he⁻ jwahn⁺ laan⁺.

20 Ma⁻ra⁺ ju⁻dsoo⁺ jwëëhn[~] hnäh⁺, hi⁻ heeh⁻ jaa⁻ hi⁻ cheen⁻, he⁻ heeyh⁻ jnä⁺ ba⁺ ja⁻. Hi⁺ hi⁻ heeh⁻ jnä⁺, heeyh⁻ hi⁻ ga⁻chee⁺ jnä⁺ ba⁺ ja⁻.

*Ga⁺jmeeh⁺ Jesús juu⁺, hnii⁺ jaa⁻ dsa⁻ kyaay⁺ kiyh⁺
(Mt. 26:20-25; Mr. 14:17-21; Lc. 22:21-23)*

21 Ma⁻la⁺ ma⁻jäh⁺ Jesús lä⁻ja⁻, pero ga⁻lä⁻meeh⁺ dsëy⁺ mah⁺ ga⁺ mi⁺ jnääy⁻ jëë⁻ juu⁺ ja⁻:

—Jaa⁻ jee⁺ lä⁻jëë⁺ hnäh⁺ hnëeh⁺ jnä⁺.

22 Ja-ga' ga-tooh` jnääh' jëë' jnääh' nē dsa-kyaahn', sa' nē' jnääh' hii- kih' na- ma' hlëëyh'.

23 Kih' jee' lä-jëë' jnääh' discípulo kyaay', jaa- ba' ga-lä-hnääh' Jesús cha-miuh-. Hi- he' ma' gya' koo' kih' Jesús.

24 Kih' hi- he', ga-jmee' Simón Pee' lii~ mah' ngiiy' juu' kih' Jesús, hii- kih' ja- ma' hlëëyh'.

25 Hih' hi- ma' gya' koo' kih' Jesús he', ga-ngiiy' juu' kiyh':

—Dsa-jøøh' kyaan', ¿hii- he' hi- jawh' na-?

26 Mah' ga-jëeh- Jesús juu' kiyh':

—Hi- kwëehn- kuh- koo- jwi' he'ñiuh- gyuh', hi- he' he'.

Mah' ga-mi-gyuyh' koo- jwi' he'ñiuh-, ga-kwëëyh' Juda Iscariote, joo' Simón.

27 Lä-koo- ngooy' kuyh- he'ñiuh- ja-, ga-he' Tana' neh- tuh-dsäy'. Ja-ga' ga-jäh' Jesús siiyh':

—He- hnooh- jmeeh', jmee' ga-juh- to-na'.

28 Pero ni- jaa- hi- ma' tääh' nē mes- ja-, sa- ga-lä-ngëëy' he-la' ga-siiyh' hi- he' lä-ja-.

29 Kih' he- ma' høø- Juda sa'tuh- jee' ma' tääh' kuu', he-ja- ko-llaa' ga-jmee' huu-dsë-, he- ga-jäh' Jesús siiyh': “Go-läh' miuh- he- hnøø' jnän- kih' jmiih'” o jäyh': “Go-kwëeh' hi- tä-ñëe' miuh- kuu’”.

30 Ma' ga-la' kih' Juda, ma-kuyh- he'ñiuh-, चाह' ba' ya-hëëy'. Ma-na-hoo- ba' hor- ja-.

Koo- nuuh- hmëë'

31 Ma-la' ma-ya-hëë- Juda jee' ja-, ga-jäh' Jesús:

—Na' lä-jnä' he- laa' jøøh' Hi-ga-lëë' ngo' la-, hi- ta-la' kih' hi- he' lä-jnä' he- laa' jøøh' Dio.

³² Hi⁺ cher⁺ mah⁺ jooy⁺ mi⁻ jnä⁺ he⁻ laa⁺ jøøh⁺ Dio, ja⁻ ba⁺ lä⁻ ja⁻ Dio mi⁻ jnä⁺ he⁻ laa⁺ jøøh⁺ jooy⁺, hi⁺ chah⁺ ba⁺ jmeey⁺.

³³ Gyuu⁻ mäh⁺ kyaan⁺, ko⁻ hwëë⁺ ga⁺ gyan⁺ kyaah⁺ hnäh⁺. Hnaah⁺ hnäh⁺ jnä⁺. Pero ja⁻ ba⁺ lä⁻ koo⁻ ma⁻ jwëin⁺ dsa⁻ judiu, jee⁺ naahn⁻ sa⁻ le⁺ go⁻ nääh⁺ hnäh⁺, ja⁻ ba⁺ lä⁻ ja⁻ jwëëhn[~] hnäh⁺ ka⁻ läh⁺ na⁺.

³⁴ Jmeen⁻ koo⁻ mada⁻ hmëë⁺ kyah⁺ hnäh⁺. Wa⁺ hnaah⁺ hnäh⁺ øøh⁺ hnäh⁺. Wa⁺ hnaah⁺ hnäh⁺ lä⁻ jaa⁻ lä⁻ jaa⁻ dsa⁻ kyaah⁺ hnäh⁺, ja⁻ ba⁺ lä⁻ koo⁻ ma⁻ lä⁻ hnaan⁻ hnäh⁺.

³⁵ Cher⁺ mah⁺ ga⁻ lä⁻ hnaah⁺ hnäh⁺ dsa⁻ kyaah⁺ hnäh⁺, lä⁻ jëë⁻ ba⁺ dsa⁻ lä⁻ ñe⁻ laah⁺ hnäh⁺ discípulo kyaan⁺.

*Ga⁻ jäh⁺ Jesús he⁻ hmä⁺ Pee⁺ juu⁺ he⁻ sa⁺ kyuu⁺
(Mt. 26:31-35; Mr. 14:27-31; Lc. 22:31-34)*

³⁶ He⁻ ja⁻ ga⁻ ngii⁺ Simón Pee⁺ juu⁺:

—Dsa⁻ jøøh⁺ kyaan⁺, ¿ha⁻ ta⁺ goh⁺ hne⁻?

Mah⁺ ga⁻ jäh⁺ Jesús siiyh⁺:

—Ha⁻ jee⁺ niin⁻, sa⁻ le⁺ goh⁺ kyaah⁺ jnä⁺ na⁺. Këë⁻ ga⁺ goh⁺ kyaah⁺ jnä⁺.

³⁷ He⁻ ja⁻ ga⁻ jäh⁺ Pee⁺ siiyh⁺:

—Dsa⁻ jøøh⁺ kyaan⁺, ¿he⁻ la⁺ ja⁻ mo⁻ so⁻ le⁺ niin⁻ kyaah⁺ hne⁻ na⁺? Ma⁻ lla⁺ ba⁺ dsën⁺ juun⁺ llah⁺ hne⁻.

³⁸ He⁻ ja⁻ ga⁻ jäh⁺ Jesús siiyh⁺:

—¿Che⁺ ju⁻ dsoo⁺ ma⁻ lla⁺ hoh⁺ juuh⁺ llan[~]? Ma⁺ ra⁺ ju⁻ dsoo⁺ jwëëhn[~] hne⁻, jää⁺ ja⁻ ga⁺ hooh⁺ chaah⁺ dsoo⁺, hne⁻ ma⁻ tē⁻ hnē⁻ jiih[~] ma⁻ hmäh⁺ juu⁺ he⁻ sa⁺ kyuu⁺ jnä⁺.

14

Jesús laa' jwē' he' dsa'toohn' jee' gya' Dio

¹ Ta' jeh' hoh' hnäh'. Jmee' hnäh' dsoo' hoh' kih' Dio ba', hi' jmee' hnäh' dsoo' hoh' kin' ka-läh'.

² Cha'neh' kih' Täa' kyaan' cha' cha'miih' jee' dsa'toohn'. Wa'ra' jäh' kih' sa' la' lä'ja-, ma-jwēhn' ba' hnäh' jää'. He-ja- n̄n' mi'llun' jee' go'taah' hnäh'.

³ Wa'ra' ngaahn' mah' na'jmeen' llu' jee' go'taah' hnäh', ja-ga' jäh'n' ka-läh' mah' go'nääh' hnäh' kyaah' jnä'. Mah' lä'ja- jee' naahn' na'gyan', jee' ja- go'taah' hnäh' ko-jøh' kyaah' jnä'.

⁴ Ma-ñeh' ba' hnäh' ha- jee' naahn', hi' ma-kyuuh' ba' hnäh' jwē' ka-läh'.

⁵ Mah' ga'jäh' Tamá s̄iyh':

—Dsa-jøh' kyaan', sa' ñe' jnääh' ha- na-gwaah'. ¿Ha- lä'ja- lä'kyuuh' jnääh' jwē' ka-läh'?

⁶ He-ja- ga'jäh' Jesús s̄iyh':

—Jnä' he' laan' jwē', jnä' he' laan' ju'dsoo', jnä' he' jmeen' chaa- dsa-. Ni' jaa- sa' lla-näa' jee' gya' Täa' wa'ra- jäh' kih' sa' ya-näay' ta-la' ki' jnä'.

⁷ Cher'mah' kyuuuh' jnä', ja-ba' lä'ja- kyuuuh' hnäh' Täa' kyaan'. Na' ma-kyuuuh' ba' hnäh', hi' ma-jēh' hnäh' ka-läh'.

⁸ Mah' ga'jäh' Felipe:

—Dsa-jøh' kyaan', hääh' jnääh' Täa', mah' ko-ja- ba' ma-leē' kyaa' jnääh'.

⁹ Mah' ga'jäh' Jesús s̄iyh' Felipe:

—¿Joh' jm̄i' sa' ma-hya- gyan' kyaah' hnäh' jee' la- mah' sa' ma-lä-kyuuuh' jnä'? Hih' ma-jēē' jnä',

he- ma-jëëy- Tää` ba' ja-. ¿Ha- lä`ja- jwah' hne-:
 "Hääh` jnääh' Tää`?"

10 ¿Che' sa- laah' dsoo', jnä' he' laan' koo- kyaah'
 Tää, hi- Tää' he' laa' koo- kyaah' jnä'? Lä`jē- juu'
 he- hlëeh' jnä', ja- he- hlëehn' jee' tēen- hñiin-
 na-. Tää` hi- laa' kyaah' jnä', hi- he' ba' jmee- he-
 jmeen- la-.

11 Wa' lä-dsoo' hoh' hnäh', jnä' he' laan' koo-
 kyaah' Tää` hi- Tää' he' laa' koo- kyaah' jnä'.
 Pero cher'mah' sa- laah' hnäh' dsoo' lä`ja- la' kin-
 kyaah' Tää, jmee' hnäh' dsoo' kih' he- ma-jëeh`
 hnäh' ha- lä`la' ta' he- jmeen-.

12 Ma-ra- ju'dsoo' na- jwëehn- hnäh', hi- jmee-
 dsoo' dsē' kin-, hi- he' jmee' ka-läh' ja-ba' ta' he-
 jmeen-. Hi- juuh- ga' ta' jmeey', jëeh' naah' ba' jnä'
 kyaah' Tää`.

13 Lä`jē- he- ngih' hnäh' kih' Tää` lä`hih- kin-
 jmeen- he- ja-, mah' lä`ja- lä`jnä' he- laa' jøøh'
 Tää` ta-la' kih' jooy'.

14 Jmee-ba' jnä' wa' he- cha- he- he- ngih' hnäh'
 lä`hih- kin-.

Ga`jäh' Jesús cheey' Jmi-llē' Na-jngi'

15 'Cher'mah' hnaah- hnäh' jnä', høø' hnäh'
 mada- he- jmeen- kyah' hnäh'.

16 Mah' jnä' chuun- kyaah' Tää` cheey' jñah' hi-
 kwa' be' kyah' hnäh'. Mah' jäy' kyaah' hnäh'
 ga-lä`jē- joh' jmi' cha-.

17 Hi- he' laa' Jmi-llē' hi- jmee- ju'dsoo'. Dsa- hi-
 chaa- jmi-gyuu- la-, sa- le' heeyh-, jëeh' sa- jëëy-
 ni- sa- kyuu-y'. Pero hnäh', kyuu-h- hnih', jëeh'

hääy' jee' kyah' hnäh', hi' dsa' hey' neh' tuh' hoh' hnäh'.

18 'Wa'ra' ngaahn', sa' jäh' hnäh' hnëë'. Jähn' ka-läh' kyah' hnäh'.

19 Miih' jmi' ga' mo'so' jëë' dsa' jnä'. Pero hnäh', jëh' jnä'. Hi' kih' he' chaa' jnä', he' ja' ba' ja' jmee' chaa' hnäh'.

20 Ma'ja' ga' lä'ngëeh' hnäh', jnä' gyan' kyaah' Täa' kyaan', hi' hnäh' kyaah' jnä', hi' jnä' kyaah' hnäh'.

21 Hi' ma' heeh' mada' kin' mah' høoy', hi' he' hnää' jnä'. Hi' hi' hnää' jnä', Täa' kyaan' lä'hnäy' hi' he'. Hi' jnä' ka-läh' lä'hnaa' jnih' mah' mi'jnään' hñiin' kiyh'.

22 Mah' ga' jäh' Juda (pero ja' he' Iscariote):

—Dsa' jøøh' kyaan', ¿he' la' ma' la' kyaa' jnääh' ba' mi'jnääh' hñaaah', mah' sa' mi'jnääh' hñaaah' kih' lä'jëë' dsa' jmi'gyuu'?

23 He' ja' ga' jäh' Jesús siyh':

—Hi' hnää' jnä', høoy' juu' kin', hi' Täa' kyaan' lä'hnäy' hi' he'. Mah' ko'jøh' kyaah' Täa' dsa'tooh' jnääh' kyaayh'.

24 Hi' sa' hnää' jnä', sa' høoy' juu' kin'. Hi' juu' he' ma'nueh' hnäh', ja' juu' ki' hñiin' ja', juu' kih' Täa' hi' ga' chee' jnä' ba' ja'.

25 'Hlëehn' hnäh' lä'jë' juu' la', ta'ko'jjih' gyan' kyaah' hnäh'.

26 Pero wa'ra' ngaahn', kwaan' ki' jnä', chee' Täa' jaa' hi' kwa' be' kyah' hnäh'. Hi' he' he' Jmi'lle' Na'jngii' hi' heeh' hnäh' ga-lä'jë' ba', hi' jmeey' lä'dsooh' hoh' hnäh' lä'jë' juu' he' ma'hleehn' hnäh'.

27 'Jnä' kwan` mah' jmeen` hi' ti' kyah' hnäh' lä'koo- hi' ti' kin'. Ja' lä'koo- kwa' dsa- jmi-gyuu- he- kwëehn- hnäh'. Ta' jeh- hoh' hnäh', ni' ta' wa' gah' hnäh'.

28 Ma-nuuh- ba' hnäh' lä'koo- ma-jwëehn' hnäh'. Naahn- hi- jahn' jee' kyah' hnäh' ka-läh'. Cher'mah' dsoo' hnaah- hnäh' jnä', jëë- hoh' hnäh' ki' jnä' kih' he- naahn- jee' gya' Täa', jëh' jøh' gyih' lä'koh' jnä'.

29 Ma-jwëehn' hnäh' juu' la-, jää' sa- ga' ma-la'. Mah' wa-ra- ga-la', ja-ga' lä'dsoo' hoh' hnäh'.

30 'Mo'so- hlëehn' ga' cha-miuh- kyaah' hnäh', jëh' jä- hi-sa-llu' hi- jmee- hih- jmi-gyuu- la-. Pero kyaah' jnä' sa- cha-kiyh' ni- miuh-.

31 He- jmeen- lä'koo- mada- he- ga-jmee' Täa' kin- ba', mah' lä'ja- lä'ne- dsa- hi- chaa- jmi-gyuu- la-, jnä' hnaan- Täa'.

'Noo- hnäh', man`.

15

Chaah' wii- jeh' kyaah' sa'goh' kih'

1 'Jnä' he' laan' lä'koo- chaah' wii- jeh' he- llu' go-te-. Täa' kyaan-, hi- he' mi-llu' chaah' wii- jeh' ja-.

2 Hnäh- lä'jé- sa'goh' he- choo' kin-, he- sa- hi- mi'. Hi- lä'jé- sa'goh' he- hi- mi', mi-lluy' mah' jä- na-jngi'. Mah' lä'ja- hi- cha-ga-miuh- mi'.

3 Hi- lä'ja- ma-na-jngëe' hnäh' lä'llu' he- ma-heeh- hnäh' juu' he- ma-hlëehn- hnäh'.

4 Ja' hnäh' koo- hweh- kyaah' jnä', hi- jnä' jän- koo- hweh- kyaah' hnäh'. Lä'koo- sa'goh' kih'

chaah' wiī- jēh', sa' le' hiī' mī' kih' hñiī', cher'mah' sa' na'-choo' hñiī' chaah' kih'. Ja'-ba' lä'ja- la' kyah' hnäh' cher'mah' sa' tääh' hnäh' koo- hweh- kyaah' jnä'.

5 Jnä' he' laan' chaah' wiī- jēh'. Hnäh' he' laah' sa'goh' kih'. Dsa- hi- tääh' koo- hweh- kyaah' jnä' hi- jnä' chehn' koo- hweh- kyaayh', he- lä'ja- ba' hiī- cha'-miih- mī'. Jēeh', cher'mah' sa' laah' hnäh' ko-jøh' kyaah' jnä', ni' miih- sa' cha- he- le' jmeeh' hnäh'.

6 Hi- sa' jä' ko-jøh' kyaah' jnä', hi- he' jä' ta' ka'hne-. Le' kiyh' lä'-koo- la' kih' sa'goh' chaah' wiī- jēh' he- ma-na'-hna'. Mah' wa'ra- ga'lä'kiī', juuh' dsa- mah' jey' kyaah' je-.

7 Cher'mah' tääh' hnäh' koo- hweh- kyaah' jnä' hi' jä' juu' kin- kyah' hnäh', ngiī' lä'-jē- he- hnooh- hnäh'. Hñah' ba' hnäh'.

8 Dsa-lä'-jnä' he- laa' jøøh' Täa' kyaan- jee' jmeeh- hnäh' cha'-miih- ta' llu', hi- lä'-jwē' ja- jmeeh- hnäh' lii- laah' hnäh' discipulo kyaan-.

9 Lä'-koo- ma-lä'-hnää' Täa' jnä', ja'-ba' lä'ja- ma-lä'-hnaan- hnäh'. Lä- ma-dsoo' ja'-ba' hoh' hnäh' he- hnaan- hnäh'.

10 Cher'mah' høøh- hnäh' lä'-jē- mada- he- jmeen- kyah' hnäh', lä- ma-dsoo' ja'-ba' hoh' hnäh' he- hnaan- hnäh'. Jēeh' ja'-ba' lä'-na- ma'-jmeen'. Ma-høøn' lä'-jē- mada- he- ga'-jmeē' Täa' kin-, hi- lä- ma'-choøhn' ja'-ba' koo- hweh- he- hnääy' jnä'.

11 'Lä'-jē- he- la- ma-hlëehn' mah' wa' jēē- hoh' hnäh' lä'-koo- jēē- dsen-, heh' lä'-ja- wa' na'-hñaa' he- jēē- hoh' hnäh'.

12 He- la- ja- mada- he- jmeen- kyah- hnäh'. Wa- lä- hnaah- hnäh' dsa- kyaah' hnäh', ja- ba' lä- koö- ma- lä- hnaan- hnäh'.

13 Ni- jaa- sa- chaa- hi- hnää- dsa- cha- ga- miih- lä- koh' jaa- hi- kwaa- hñii' he- juuy' kih' ome- kyaä'.

14 Ome- kyaan- laah- hnäh', cher- mah- jmeeh- hnäh' lä- jē- mada- he- jmeen- kyah- hnäh'.

15 Sa- tēehn- hnäh' moz~. Jēeh' moz' sa- ñe- he- huudse- jmee- dsa- juuy'. Tēehn- hnäh' ome- kyaan- ba', jēeh' lä- jē- he- ma- nuun- kih' Täa- kyaan-, ma- mi- jnään- kyah- hnäh'.

16 Ja- he' hnäh' ga- lleeh- hnäh' jnä'. Jnä' ba' ga- lleehn- hnäh' hi- ga- hñaan- hnäh' mah' go- jmeeh- hnäh' ta- kin-. Hi- ya- hñi' kwee- ta' kyah- hnäh', lä- ja- jä- koö- hweh- ka- läh'. Mah' lä- ja-, lä- jē- he- ngih' hnäh' kih' Täa- lä- hih- kin-, kway' ba'.

17 He- la- ba' ja- mada- he- jmeen- kyah- hnäh': Wa- hnaah- hnäh' dsa- kyaah' hnäh'.

Na- høøh' dsa- kih' Jesús, lä- ja- kih' dsa- kyaay'

18 'Cher- mah- dsa- jmi- gyuu- la- na- høøh' kyah- hnäh', ma- ñeh' ba' hnäh', jää- ga' jnä' ga- lä- høøyh- kin-.

19 Wa- ra- jäh' kih' laah- hnäh' hi- kyaä- jmi- gyuu- la-, dsa- chaa- jmi- gyuu- la- lä- hnää- hnäh' lä- koö- hnääy' hi- laa- kyaay'. Pero ga- lleehn- hnäh' jee' kih' hi- tääh' jmi- gyuu- la-, he- ja- hi- tääh' jmi- gyuu- la- na- høøh' kyah- hnäh', jēeh' mo- so- laah- hnäh' dsa- kyaay'.

20 Mi- dsooh- hoh' hnäh' juu' he- ma- jwēehn- hnäh'. Jaa- moz~, sa- jøøyh' ga' lä- koh' dsa- juuy'.

Cher'mah' dsa- ga-jmeeh' jnä', ja-ba' lä-ja-
jmeeh' dsa- hnäh' ka-läh'. Hi- cher'mah' ga-høøy'
juu' kin', ja-ba' lä-ja- høøy' juu' kyah' hnäh'
ka-läh'.

²¹ Lä-ja- jmeey', jmeeyh' hnäh' kwaat~ kin',
jëeh' sa- kyuyy' Dio hi- ga-chee' jnä'.

²² 'Wa'ra- jäh' kih' sa- ma-jan~ hi- ni- sa-
ga-hlëëh' jnih', sa- ma' lä-ñey- kih' dso'kye-. Pero
na', ma-na-bääh', mo-so' le' jäyh' sa- ñey-.

²³ Hi- na-høøh' kin', ja-ba' lä-ja- na-høøyh' kih'
Tää' kyaan' ka-läh'.

²⁴ Wa'ra- jäh' kih' sa- ga-jmeen' he- juh-gaa- jee'
kiyh', he- sa- ma-jmee' ni- jaa-, sa- ma' lä-ñey-
kih' dso'kye-. Pero na' he- ma-jëey' lä-ja-, mah'
na-høøyh' kin', hi- na-høøyh' kih' Tää' kyaan'
ka-läh'.

²⁵ Lä-ja- dsa-lä-te' lä-koö- na-sii- në' ley: Ni-
miih- sa- cha- he- kih' he- ga-lä-hääh' jnä'.

²⁶ 'Pero wa'ra- ja' hi- noo' në' kyah' hnäh', hi-
he' jmee' ju'dsoo' kin'. Hi- he' ya-hëë' kih' Tää'
mah' cheen' jee' kyah' hnäh'. Hi- he' he' Jmille'
Na-jngih'.

²⁷ Hi- hnäh' ka-läh', jmeeh' hnäh' ju'dsoo' kin',
kih' he- ga-jmeeh' hnäh' ko-jøh' kyaah' jnä' lä- ma'
to-në'.

16

Jëe' wii' discipulo kyaa' Dio

¹ 'Lä-jë- he- la- ma-hlëëhn' hnäh' mah' sa- cha-
he- kih' jeh' hoh' hnäh'.

² Hwëë' dsa- hnäh' gwah' mäh- jee' dsa-kuh'
hnäh' hi- lloo~ jmi' wa'ra- ga-jngih' wa' hi- cha-

h̄i- kyah' hnäh', lä-koō- he- jmeey' ta' kih' Dio ba' ja- laay'.

³ Lä-ja- jmeey' kyah' hnäh', jëeh' sa- kyuyy' Täa', ni' sa- kyuyy' jnä'.

⁴ Ma- jwëehn' hnäh' lä-jë- he- la- mah' wa'ra- ga-të' jee' dsa-ngëeh' hnäh' lä-ja-, ja-ga-lä-dsooh~ hoh' hnäh' lä-koō- jwëehn~ hnäh' la-. Sa- ga-jwëehn' hnäh' lä-la- lä- ma' to-në', jëeh' gyan' kyaah' hnäh'.

He- la- na- jmee' Jmi-llë' Na-jngii'

⁵ 'Pero na', naahn' jee' gya' h̄i- ga'chee' jnä' hi' ni' jaa- hnäh' sa- ngiih' hnäh' juu' kin': "¿Ha- na- gwaah'?"

⁶ Pero meeh- hoh' hnäh' cha-miih- kih' he- ma-jwëehn' hnäh' lä-la-.

⁷ Ma-ra' ju'dsoo' he- jwëehn~ hnäh'. He- llu' kyah' hnäh' ba' ja- he- naahn-. Jëeh', cher'mah' sa- ngaahn', sa- jä- h̄i- noo' në' kyah' hnäh'. Pero cher'mah' ngaahn', cheen- h̄i- he' kyah' hnäh'.

⁸ Hi- wa'ra- ja' h̄i- he', jmeey' lä-ngëe' dsa- jmi-gyuu- he- tääyh' kyaah' dso'kye-, hi' mi-jnäay' he- chaa- jaa- h̄i- lluu' go-te~, hi' lä-ja- he- lla' Dio ta'.

⁹ Mi-jnäay' he- tääh' dsa- kyaah' dso'kye-, kih' he- sa- heeyh- jnä'.

¹⁰ Lä-ja- mi-jnäay', jnä' he' h̄i- lluu', jëeh' naahn' kih' Täa' kyaan' hi' mo'so' jëeh' jnä'.

¹¹ Hi- mi-jnäay' he- lla' Dio ta' kih' dsa-, jëeh' h̄i-sa-llu' h̄i- jmee' hih' jmi-gyuu- la- ma-na-bääh' kyaah' dso'jwii'.

12 'Cha⁻ ga' he⁻ hnoon¹ jwëëhn⁻ hnäh', pero sa⁻ lä⁻ngëëh' hnäh' na¹ ga⁻jäh⁻.

13 Pero wa'ra⁻ ja¹ Jmi⁻lle' hi⁻ laa¹ ju'dsoo', hi⁻ he' jää¹ hnäh' mah¹ lä⁻ngëëh' hnäh' na⁻hña¹ lä⁻jëë⁻ ha⁻ lä⁺ la¹ ju'dsoo'. Jëeh' sa⁻ hlëëyh¹ jee' tëëy⁻ hñiiy'. Hlëëyh¹ he⁻ nuuy⁻ ba' hi⁻ jmeey¹ lä⁻ngëë⁻ dsa⁻ lä⁻jë⁻ he⁻ na¹ ga' jä⁻.

14 Jmeey¹ lä⁻ngëëh' hnäh' lä⁻koo⁻ laa¹ jnä', lä⁻ja⁻ mi⁻jnääy⁻ he⁻ laan¹ jøøh¹.

15 Laan¹ ja⁻ba' lä⁻koo⁻ laa¹ Tää'. He⁻ja⁻ ba' na⁻ ma⁻jwahn¹, jmeey¹ lä⁻ngëëh' hnäh' lä⁻koo⁻ laa¹ jnä'.

16 'Ko⁻hwëë' ga', mo⁻so⁻ jëëh¹ jnä'. Hi⁻ koo⁻ ga' ko⁻hwëë', jëëh¹ jnä' ka⁻läh', ja⁻ga' naahn⁻ jee' gya¹ Tää'.

Hi⁻ meeh⁻ dsë⁻ lä⁻chaa⁻ llu¹

17 Ja⁻ga' ga⁻ngii' jnääh¹ juu¹ kih¹ dsa⁻kyaah¹ jnääh¹:

—¿Hee⁻ na⁻ he⁻ hlëëyh[~] jne' he⁻ jäyh' lä⁻na⁻: “Ko⁻hwëë' ga', mo⁻so⁻ jëëh¹ jnä', hi⁻ koo⁻ ga' ko⁻hwëë', jëëh¹ jnä' ka⁻läh', ja⁻ga' naahn⁻ jee' gya¹ Tää'”?

18 Ma' chiih⁻ ga' jnääh¹ dsa⁻kyaah¹ jnääh¹:

—¿Hee⁻ na⁻ he⁻ jäyh': “Ko⁻hwëë' ga'”? Sa⁻ngëë⁻ jne' hee⁻ na⁻ hlëëyh⁻.

19 Ñe' ba' Jesús he⁻ ma' hnøø⁻ jnääh¹ ma' ngii' jnääh¹ juu¹ kiyh¹. He⁻ja⁻ ga⁻siiyh⁻ jnääh¹:

—Ma⁻jwëëhn¹ hnäh' ko⁻hwëë' ga', mo⁻so⁻ jëëh¹ jnä' hi⁻ koo⁻ ga' ko⁻hwëë', jëëh¹ jnä' ka⁻läh'. ¿Che⁻ he⁻ la⁻ na⁻ he⁻ ngiih¹ hnäh' juu¹ kih¹ dsa⁻kyaah¹ hnäh'?

20 Ma⁻ra⁺ ju'dsoo⁺ jwëëhn[~] hnäh⁺, ja⁺ ki'hooh⁺ hnäh⁺ jwërte pero dsa⁻ jmi⁻gyuu⁺ la⁻ lä⁻chaay⁻ llu⁺. Ko⁻hwëë⁺ ba⁺ ja⁻, ja⁺ ti⁻meeh⁻ hoh⁺ hnäh⁺, ja⁻ga⁻ jëë⁺ hoh⁺ hnäh⁺ go⁻te⁺.

21 Wa⁻ra⁻ ga⁺të⁺ jee⁺ lä⁻chaa⁻ gyuu⁻ kya⁺a⁺ jaa⁻ dsa⁻më⁺, jëëy[~] wii⁺, jëeh⁺ ma⁻të⁺ jee⁺ lä⁻chaa⁻ gyuu⁻ kya⁺ay⁺. Pero ma⁻ngëë⁺ ma⁻lä⁻chaa⁺ gyuu⁻ kya⁺ay⁺, mo⁻so⁻ dsooh[~] dsëy⁺ wii⁺ he⁻ ma⁻jëëy⁺ ja⁻, kih⁺ he⁻ chaay⁻ llu⁺ he⁻ ma⁻lä⁻chaa⁺ jaa⁻ gyuu⁻ kya⁺ay⁺.

22 Ja⁻ba⁺ lä⁻ja⁻ ti⁻meeh⁻ hoh⁺ hnäh⁺ na⁺. Pero ko^o-ka⁻lä⁺h⁺ jëën⁻ hnäh⁺, ja⁻ga⁻ jëë⁺ hoh⁺ hnäh⁺, hi⁻ ni⁻ jaa⁻ sa⁺ le⁺ jñuuh⁺ lä⁻ko^o-te⁺ he⁻ jëë⁻ hoh⁺ hnäh⁺.

23 'Jmii⁺ ja⁻, mo⁻so⁻ ngiih⁺ hnäh⁺ juu⁺ kin⁻ ni⁻ miih⁻. Ma⁻ra⁺ ju'dsoo⁺ jwëëhn[~] hnäh⁺, lä⁻jë⁺ go⁻te⁺ he⁻ ngiih⁺ kih⁺ Tä⁺ä⁺ lä⁻hih⁺ kin⁻, kway⁺ ba⁺.

24 Lä⁻jiih⁺ ma⁻ya⁻nøø⁺ jne⁺, ni⁻ miih⁻ sa⁻ cha⁻ he⁻ ma⁻ngiih⁺ hnäh⁺ lä⁻hih⁺ kin⁻. Ngii⁺ hnäh⁺ mah⁺ hñah⁺ hnäh⁺ hi⁻ lä⁻ja⁻, jëë⁺ hoh⁺ hnäh⁺ go⁻te[~].

Ga⁻lih⁺ Jesús ga⁻lla⁻dsëëy⁻ he⁻ hliih⁺ he⁻ cha⁻ jmi⁻gyuu⁺

25 'Ma⁻hlëëhn⁻ hnäh⁺ lä⁻jë⁺ he⁻ la⁻ kya⁺ah⁺ juu⁺ na⁻hmää⁺. Ma⁻ngoo⁺ ga⁺të⁺ hor[~] jee⁺ mo⁻so⁻ hlëëhn⁻ hnäh⁺ juu⁺ na⁻hmää⁺. Na⁻hñaa⁺ lä⁻jëë⁻ ba⁺ jmeehn⁻ juu⁺ kyah⁺ hnäh⁺ ha⁻ lä⁻la⁺ kih⁺ Tä⁺ä⁺.

26 Ma⁻ja⁻ ngiih⁺ hnäh⁺ kih⁺ Dio lä⁻hih⁺ kin⁻. Sa⁻ jwëëhn[~] hnäh⁺ ngiin⁺ kyah⁺ hnäh⁺ kih⁺ Tä⁺ä⁺.

27 Hnää⁺ Tä⁺ä⁺ hnäh⁺, jëeh⁺ ma⁻lä⁻hnaah⁻ jnä⁺ hi⁻ ma⁻lä⁻dsoo⁺ ba⁺ hoh⁺ hnäh⁺ he⁻ jan⁺ kih⁺ Tä⁺ä⁺.

28 Kih⁺ Tä⁺ä⁺ ba⁺ ya⁻hëën⁺ mah⁺ jan⁺ jmi⁻gyuu⁺ la⁻. Na⁺ ya⁻hëën⁺ jmi⁻gyuu⁺ la⁻ mah⁺ naahn⁻ ka⁻lä⁺h⁺ jee⁺ gya⁺ Tä⁺ä⁺ —ga⁺ jä⁺h⁺ Jesús siiyh⁺ jnääh⁺.

29 Mah' ga'jäh' jnääh':

—Na' ga' hlëéh' jëë' go'te~, mo'so' hlëéh' juu' na'hmää'.

³⁰ Na' ga' ma-lä-ngëë' jnääh', kyuuh' ba' hne-ga-lä-jë' go'te'. Kyah' hne' sa' jmee' bii', ngii' dsa-juu', jëéh' ma-nëh' ba' hne' he' huu'dsë' jmeey'. He-ja- ba' na- ma-lä-dsoo' dsë- jnääh' ya'hëéh' kih' Dio.

³¹ Mah' ga'jäh' Jesús siyh':

—¿Che' na' ga' ma-lä-dsoo' hoh' hnäh'?

³² Ma-ngoo' ga'të' hor' hi' hor' ja- ma-tøhn' na' ga-jäh' he' sa-jñee' hnäh' mah' beeh' jnä'. Pero sa' jän' hñiin' go'te~, Täa' kyaan' kyaah' jnä'.

³³ Lä-jë' he' la- ma-hlëëhn' hnäh' mah' ta-la' ki' jnä' hii' tii' kyah' hnäh'. Jmi-gyuu' la- jëéh' hnäh' he' wii'. Pero wa' cha- o-jøh' dsë' kyah' hnäh', jëéh' ma-lihn' ma-lla-dsëen' kih' he' hlih' he' cha- jmi-gyuu' la- —ga'jäh' Jesús siyh' dsa-kyaay'.

17

Ga'ngii' Jesús kih' discípulo kyaay' kih' Dio

¹ Ma-ngëë' ma-hlëéh' Jesús lä-jë' he' ja-, ga'jëey' ta' gyuu' mah' ga'jäh':

—Täa' kyaan', ma-dsëë' hor'. Mi-jnää' jooh' he-laay' jøøh' mah' lä-ja-, jooh' mi-jnääy' hne' he-laah' jøøh' ka-läh'.

² Hne' ga'hñaah' jnä' mah' jmeen' hih' kih' ga-lä-jëë' dsa-. He-ja- na-na' jwë' kin' jmeen' chaa- tää' ga-lä-jëë' dsa- hi- ga'kwëéh' jnä'.

3 He⁻ kyuu⁺ dsa⁻ hne⁻, ma⁻ la⁺ jaa⁻ hne⁻ ba⁻ laah⁺ Dio Jøøh⁺, hi⁻ he⁻ kyuy⁺ Jesucristo hi⁻ ga⁻ cheeh⁺, he⁻ la⁻ ba⁻ ja⁻, he⁻ jmee⁺ chaa⁻ dsa⁻ tää⁺.

4 'Ma⁻ mi⁻ jnään⁺ hne⁻ kih⁺ dsa⁺ he⁻ laah⁺ jøøh⁺. Ma⁻ hñaa⁻ ba⁻ ta⁻ he⁻ ga⁻ kwëeh⁻ jnä⁺ jmeen⁻.

5 Na⁺ na⁻ Tää⁻, mi⁻ jnää⁺ he⁻ laan⁺ jøøhn⁺ ya⁻ jwii⁺ kyah⁺, ja⁻ ba⁻ lä⁻ koo⁻ jøøhn⁺ ma⁻ laan⁺ kyaah⁺ hne⁻, jää⁺ ja⁻ ga⁻ nøø⁺ jmi⁻ gyuu⁺ la⁻.

6 'Ma⁻ mi⁻ jnään⁺ hne⁻ kih⁺ lä⁻ jëë⁺ dsa⁻ hi⁻ ga⁻ kwëeh⁻ jnä⁺. Hi⁻ he⁻ ma⁻ laa⁺ kyaah⁺ mah⁺ ga⁻ kwëeh⁻ jnä⁺, hi⁻ ga⁻ høøy⁺ juu⁺ kyah⁺.

7 Na⁺ ma⁻ lä⁻ kyuyh⁻, he⁻ ja⁺ kyah⁺ ba⁻ ja⁻ lä⁻ jë⁻ he⁻ ga⁻ tøøh⁺ goon⁺.

8 Jëeh⁺, lä⁻ jë⁻ juu⁺ he⁻ ga⁻ chiih⁺ jnä⁺, ma⁻ hläëh⁻ jnih⁺ hi⁻ ga⁻ heeyh⁻ ba⁻. Ma⁻ lä⁻ hee⁻ bih⁺ he⁻ ya⁻ hëen⁺ kyah⁺. Hi⁻ ma⁻ lä⁻ dsöø⁺ ba⁻ dsëy⁺, hne⁻ he⁻ ga⁻ cheeh⁺ jnä⁺.

9 'He⁻ ja⁻ ngiin⁺ kiyh⁺, ja⁺ kih⁺ lä⁻ jëë⁺ dsa⁻ jmi⁻ gyuu⁺. Ngiiin⁺ kih⁺ hi⁻ ga⁻ kwëeh⁻ jnä⁺ ba⁻, jëeh⁺ hi⁻ he⁻ ba⁻ laa⁺ dsa⁻ kyaah⁺.

10 Lä⁻ jëë⁺ dsa⁻ hi⁻ laa⁺ kyaan⁺, he⁻ ba⁻ hi⁻ he⁻ laa⁺ kyaah⁺. Hi⁻ lä⁻ jëë⁺ hi⁻ laa⁺ kyaah⁺, hi⁻ he⁻ ba⁻ laa⁺ kyaan⁺ ka⁻ läh⁺. Ta⁻ la⁺ kih⁺ dsa⁻ he⁻ ga⁻ lä⁻ jnä⁺ he⁻ laan⁺ jøøhn⁺.

11 'Mo⁻ so⁻ gya⁻ ga⁻ jnä⁺ jmi⁻ gyuu⁺ la⁻. Pero dsa⁻ kyaan⁺, jä⁺ gyih⁺ jmi⁻ gyuu⁺ la⁻. Hi⁻ jnä⁺ naahn⁻ kyah⁺. Tää⁻ kyaan⁺, hne⁻ hi⁻ na⁻ jngëë⁺, hää⁻ kyaah⁺ be⁻ kyah⁺ lä⁻ jëë⁺ hi⁻ ga⁻ kwëeh⁻ jnä⁺, mah⁺ ja⁻ leey⁺ koo⁻ ba⁻, ja⁻ ba⁻ lä⁻ koo⁻ laa⁺ jne⁻ koo⁻ ba⁻.

12 Ta⁻ kö⁻ jiih⁺ ma⁻ gyan⁺ kyaayh⁺ jmi⁻ gyuu⁺ la⁻, ma⁻ hää⁻ jnih⁺ kyaah⁺ be⁻ kyah⁺. Ga⁻ hään⁺ hi⁻

ga^ˈkwēeh^ˈ jnā^ˈ. Ni^ˈ jaa^ˈ sa^ˈ ga^ˈhēē^ˈ. Ma^ˈla^ˈ jaa^ˈ hi^ˈ
nø^ˈ juu^ˈ dsa^ˈhēē^ˈ, hi^ˈ he^ˈ ba^ˈ ga^ˈhēē^ˈ go^ˈte^ˈ, mah^ˈ
lä^ˈja^ˈ lä^ˈte^ˈ lä^ˈkoo^ˈ na^ˈsi^ˈ juu^ˈ kyah^ˈ.

13 'Na^ˈ naahn^ˈ jee^ˈ ñeh^ˈ hne^ˈ. Ta^ˈko^ˈjiih^ˈ gyan^ˈ
ko^ˈhwēē^ˈ ga^ˈ jmi^ˈgyuu^ˈ la^ˈ, ma^ˈhlēēh^ˈ ba^ˈ jnih^ˈ
lä^ˈjē^ˈ he^ˈ la^ˈ, mah^ˈ jēē^ˈ dsēy^ˈ lä^ˈkoo^ˈ jiih^ˈ jēē^ˈ
dsēn^ˈ.

14 Ma^ˈngēēn^ˈ lä^ˈjē^ˈ juu^ˈ kyah^ˈ kih^ˈ hi^ˈ he^ˈ. Hi^ˈ
ga^ˈlä^ˈhøøh^ˈ dsa^ˈ chaa^ˈ jmi^ˈgyuu^ˈ la^ˈ kiyh^ˈ, kih^ˈ he^ˈ
mo^ˈso^ˈ laay^ˈ kih^ˈ jmi^ˈgyuu^ˈ la^ˈ, ja^ˈba^ˈ lä^ˈkoo^ˈ sa^ˈ
laa^ˈ jnā^ˈ kih^ˈ jmi^ˈgyuu^ˈ la^ˈ.

15 Sa^ˈ ngiin^ˈ kyah^ˈ mah^ˈ hwēēyh^ˈ jmi^ˈgyuu^ˈ la^ˈ.
Ngiin^ˈ kyah^ˈ mah^ˈ hääh^ˈ hnih^ˈ kih^ˈ he^ˈ hlih^ˈ ba^ˈ.

16 Sa^ˈ laay^ˈ kih^ˈ jmi^ˈgyuu^ˈ la^ˈ, ja^ˈba^ˈ lä^ˈkoo^ˈ sa^ˈ
laa^ˈ jnā^ˈ kih^ˈ jmi^ˈgyuu^ˈ la^ˈ.

17 Jmääy^ˈ cha^ˈga^ˈmiih^ˈ na^ˈjngēēy^ˈ kyaah^ˈ
ju^ˈdsoo^ˈ kyah^ˈ. Jēēh^ˈ juu^ˈ kyah^ˈ, la^ˈju^ˈdsoo^ˈ jmah^ˈ
ba^ˈ.

18 Lä^ˈkoo^ˈ ga^ˈcheeh^ˈ jnā^ˈ jee^ˈ tääh^ˈ dsa^ˈ
jmi^ˈgyuu^ˈ la^ˈ, ja^ˈba^ˈ lä^ˈja^ˈ ga^ˈchee^ˈ jnih^ˈ jee^ˈ kih^ˈ
dsa^ˈ hi^ˈ tääh^ˈ jmi^ˈgyuu^ˈ la^ˈ.

19 Kwaat^ˈ kih^ˈ hi^ˈ he^ˈ ba^ˈ na^ˈ he^ˈ ngēēn^ˈ hñiin^ˈ
kyah^ˈ. Mah^ˈ lä^ˈja^ˈ hi^ˈ he^ˈ lee^ˈ na^ˈjngēē^ˈ go^ˈte^ˈ.

20 'Ja^ˈ ma^ˈla^ˈ kih^ˈ hi^ˈ la^ˈ ngiin^ˈ. Lä^ˈja^ˈ ngiin^ˈ
ka^ˈläh^ˈ kih^ˈ hi^ˈ na^ˈ ga^ˈheeh^ˈ jnā^ˈ wa^ˈra^ˈ ga^ˈnuuy^ˈ
juu^ˈ kih^ˈ hi^ˈ he^ˈ.

21 Mah^ˈ lee^ˈ koo^ˈ ba^ˈ jee^ˈ lä^ˈjēē^ˈ, lä^ˈkoo^ˈ laah^ˈ
hne^ˈ kyaah^ˈ jnā^ˈ Tää^ˈ, hi^ˈ jnā^ˈ kyaah^ˈ hne^ˈ. Lä^ˈja^ˈ
lee^ˈ koo^ˈ ba^ˈ jee^ˈ lä^ˈjēē^ˈ hi^ˈ he^ˈ kyaah^ˈ jne^ˈ. Mah^ˈ
lä^ˈja^ˈ, hi^ˈ chaa^ˈ jmi^ˈgyuu^ˈ la^ˈ lä^ˈdsoo^ˈ dsē^ˈ, hne^ˈ
he^ˈ ga^ˈcheeh^ˈ jnā^ˈ jmi^ˈgyuu^ˈ la^ˈ.

22 Lă⁺koo⁻ ma⁻mi⁻jnăăh⁺ jnă⁺ kih⁺ dsa⁺, lă⁻ja⁻ ma⁻mi⁻jnăän⁺ hñiin⁻ kiyh⁺, mah⁺ lă⁻ja⁻ leey⁺ koo⁻ ba⁺, lă⁻koo⁻ laa⁺ jne⁺.

23 Jnă⁺ laan⁺ kyaah⁺ jnih⁺, hi⁻ hne⁻ laah⁺ kyaah⁺ jnă⁺, mah⁺ lă⁻ja⁻ dsa⁻taayh⁻ kwee⁻ go⁻te⁻ leey⁺ koo⁻ ba⁺. Lă⁻ja⁻ lă⁻ngëe⁺ dsa⁻ jmi⁻gyuu⁺ la⁻, hne⁻ ba⁺ ga⁻cheeh⁺ jnă⁺, hi⁻ lă⁻ja⁻ lă⁻ñey⁻ ga⁻lă⁻hnaah⁺ hnih⁺, ja⁻ba⁺ lă⁻koo⁻ hnaah⁺ jnă⁺.

24 Tăä⁻ kyaan⁻, lă⁻jëe⁻ hi⁻ ga⁻kwëeh⁻ jnă⁺ he⁺, hnoon⁺ dsa⁻taayh⁻ kyaah⁺ jnă⁺ ha⁻ jee⁺ naahn⁻ na⁻gyan⁺. Mah⁺ jëey⁺ he⁻ ma⁻llaah⁺ jnă⁺ jøøh⁺, kih⁺ he⁻ ga⁻lă⁻hnaah⁺ jnă⁺ jăä⁺ ja⁻ ga⁻nøø⁻ jmi⁻gyuu⁺ la⁻.

25 Lluu⁺ laah⁺ hne⁻ Tăä⁻. Dsa⁻ chaa⁻ jmi⁻gyuu⁺ la⁻, sa⁻ ma⁻lă⁻kyuuy⁻ hne⁻. Pero jnă⁺, kyuu⁻ hne⁻. Ma⁻ñe⁻ ba⁺ dsa⁻ kyaan⁻, hne⁻ ga⁻cheeh⁺ jnă⁺.

26 Ma⁻mi⁻jnăän⁺ kiyh⁺, ha⁻ lă⁻ laah⁺ hne⁻, hi⁻ jmeen⁻ lă⁻kyuuy⁻ hne⁻ cha⁻ga⁻miih⁻. Mah⁺ jnă⁺ he⁺ hăän⁺ jee⁺ kiyh⁺ hi⁻ ja⁻ba⁺ lă⁻koh⁺ hnaah⁺ jnă⁺, ja⁻ba⁺ lă⁻ja⁻ lă⁻hnăäy⁺ dsa⁻kyaayh⁺.

18

Ga⁻saayh⁺ Jesús

(Mt. 26:47-56; Mr. 14:43-50; Lc. 22:47-53)

1 Ma⁻ngëe⁺ ma⁻hlëeh⁺ Jesús lă⁻ja⁻, jnăăh⁺ discípulo ga⁻nøø⁻ jnăăh⁺ kyaayh⁺ ta⁻ hngaah⁻ ko⁻taa⁻ kih⁺ koo⁻ jmi⁻ he⁻ chee⁻ Cedrón. Jee⁺ ja⁻ ga⁻tooh⁻ jnăăh⁺ kyaayh⁺ jee⁺ na⁻jnăä⁻ chaah⁺ hma⁻ kih⁺ dsa⁻.

2 Juda ka⁻lăh⁺, hi⁻ ga⁻hnëe⁺ Jesús, ma⁺ kyuu⁻ hne⁻ lă⁻kaa⁻ jee⁺ ja⁻, jëeh⁺ cha⁻miih⁻ jiih⁻ na⁻nøø⁻ jnăăh⁺ discípulo kyaah⁺ Jesús ta⁻ ja⁻.

³ Jee' ja- ga'loo' Juda, ma' jaa- koo- naa' hløø', kyaah' ko-llaa' poo- hi- ga'chee' jmi-dsa- kaah' hi- hi- ga'chee' fariseo. Ga'lla-naäy' jee' ja-, chooy' je-, kyey- hma- lle' je-. Kye- hi- kye- ñe', kye- hi- kye- hma-.

⁴ Pero ma-ñe- ba' Jesús lä-jë- go-te', hee- na- jä- në' kiyh'. Mah' ya-hëëy' ta- cha-në' hi- ga-ngiyy' juu' kih' dsa- he':

—¿Hi- na- hnaah- hnäh'?

⁵ —Ma- ya-nøø' jnääh', hnääh- jnääh' Jesús, dsa- chaa- Nazaret —ga-jäh' dsa- he'.

—Jnä' he' —ga-jäh' Jesús siyh'.

Jee' ja- ma' hää' Juda ka-läh', hi- ga-ngëë' Jesús kih' dsa- he'.

⁶ Lä-koo- ma' ga-jäh' Jesús “jnä' he'”, ga-tëë- dsa- he' hñii' ta- ka'luu' lä-jiih' ga-saay' hwa'.

⁷ Koo- ka-läh' ga-ngiyy' Jesús juu' kiyh':

—¿Hi- ba' na- hnaah- hnäh'? —ga-jäyh'.

—Jesús, dsa- chaa- Nazaret —ga-jäh' dsa- he'.

⁸ —¿Ja' ma-jwëëh' ba' hnäh', jnä' he'? Cher'mah' jnä' hnaah- hnäh', kwa' jwë' wa' lla-naä' hi- tääh' la- —ga-jäh' Jesús siyh'.

⁹ He- la- ga-la' mah' lä-te' he- ga-jäh' Jesús: “Tää', lä-jëë- hi- ga-kwëëh' jnä', ni- jaa- hi- he' sa- dsa-hëë'.”

¹⁰ He-ja- ga-lle- Pee' ñe' kih' mah' ga-kuyy' lo-gwa' jwoo' ra-lluuy' kih' Malco, hi- ma' laa' jaa- hi- ma' jmee- ta-he' kih' jmi-dsa- jøøh'.

¹¹ Mah' ga-jäh' Jesús siyh- Pee':

—Tøøh' ñe' kyah' neh- loo- kih'. ¿Ja' jmee- bii' kin- jëen- he- wii' la- lä-koo- mada- he- ga-jmee' Tää' kin-?

*Na'jääy- Jesús cha'nē' Aná**(Mt. 26:57-58; Mr. 14:53-54; Lc. 22:54)*

12 Ja-ga' ngoo' juu' hløø' kyaah' hløø' kyaay' hi' kyaah' poo' kyaä' dsa- judiu he', mah' ga' saayh' Jesús ga'hñuyy'.

13 To-nē' na'jääy- cha'nē' Aná, hi- ma' laa' dso'jmi- Caifá. Caifá he' ma' kye- nē' kih' lä'jēē- jmi-dsa- jii- ja-.

14 Hi- he' na-, hi- ga'taah- dsa- judiu juu' jää', ga'siyyh' he- jmee' bii' juu' jaa- dsa-ñuuh- kih' jwii- goo' jne'.

*Ga'hmä' Pee' juu' he- sa' kyuyy- Jesús**(Mt. 26:69-70; Mr. 14:66-68; Lc. 22:55-57)*

15 Ma' lleē' Pee' kaah' kih' Jesús kyaah' jñah' ga' discípulo. Discípulo he' ma' kyuu- ba' dsa-jøøh' kyaä' jmi-dsa-. He-ja- ga'hey' kyaah' Jesús jee' la' ho'hne- kih' jmi-dsa- jøøh' he'.

16 Pero ta' ka'hne- kih' ho'haah' ja-ba' ma' cheh' Pee'. Ja-ga' ya'hēē' hi- jñah' discípulo he', hi- ma' kyuu- jmi-dsa- jøøh' mah' ga'hlēēyh' kyaah' dsa-mē' hi- ma' høø' ho'haah' ja-. Ja-ga' ga'taayh- Pee' ta' cha'neh'.

17 He-ja- ga'jäh' dsa-mē' he' siyyh' Pee':

—Ja' hne- ka-läh' laah' discípulo kyaä' dsa-ñuuh- oo'?

—Ja' he' jnä' —ga-jäh' Pee'.

18 Jmii' ja- ma' jmee' gyuyy'. Hi- lä'jēē' hi- ma' tääh' jmee' ta'he' jee' ja- kyaah' poo-, ga'jeeyh' je- mah' ga'taayh' llooyh-. Jee' ja- ma' cheh' Pee' ka-läh', llooh' je- kō-jøh' kyaayh'.

*Na'jääy- Jesús cha'në' dsa-ta' kyaa' dsa- judiu
(Mt. 26:59-66; Mr. 14:55-64; Lc. 22:66-71)*

19 Ga-løø' jmi-dsa- jøøh' ngii' juu' kih' Jesús, hi- ga' he' hi- ma' laa' discipulo kyaay', hi- ha- na- ma' tääyh'. Hi- ma' ngiiy' juu' kiyh' ha- lä' la' juu' he- ma' kway'.

20 He-ja- ga-jeeh- Jesús juu' kiyh':

—Jnä'hä' go-te' ga-hlëehn' dsa- jmi-gyuu'. Ma' hlëeh' jnih' tää' neh' gwah' mäh- hi- jee' chih' gwah' juuh- jee' dsa-kuh' dsa-goo~ jne'. Ni- koo- sa- ga-hlëehn' jee' na-hmää'.

21 ¿He-la' ngiih' juu' kin'? Ngii' juu' kih' hi- ga-nuu' ba', mah' jäyh' he- na- ga-jwahn'. Hi- he' ba' ñe- lä-jë- hee- na- ga-hlëehn'.

22 Lä-koo- ma' ga-jäh' Jesús lä-ja-, jaa- poo- kyaa' dsa- he' hi- ma' cheh' koo' jee' ja-, ga-jnooy' mo-në' Jesús.

—¿Che' lä-na- ba' jiih' juu' kih' dsa-jøøh' kyaa' jmi-dsa-? —ga-jäh' poo- he' siiyh'.

23 —Cher'mah' ma-hlëehn' hliih', chiih' jnä' hee- na- he- hliih' ma-ya-hii~ hoon'. Hi- cher'mah' ma-hlëehn' ba' jnä' ju'dsoo', ¿he-la' jnooh' kin'? — ga-jäh' Jesús siiyh'.

24 He-ja- na-hñuuh' Jesús ga-chee' Aná cha'në' Caifá, dsa-jøøh' kyaa' jmi-dsa-.

*Koo- ka-läh' ga-hmä' Pee' juu' he- sa- kyuu'y-
Jesús*

(Mt. 26:71-75; Mr. 14:69-72; Lc. 22:58-62)

25 Lä- ma-cheh' ja-ba' Pee' llooh~ je-, mah' ga-jäh' dsa- siiyh':

—¿Ja' hne- laah' jaa- discipulo kyaay'?

—Jah^hhā^l, ja^h he^h jnā^h —ga^hjāh^h Pee^h.

²⁶ Mah^h ga^hhlēeh^h jaā^h hi^h ma^h jmee^h ta^hhe^h kih^h jmi^h dsa^h jøøh^h, hi^h laā^h miih^h øøh^h hi^h ga^hku^h Pee^h lo^h gwa^h he^h, ga^hngii^h juu^h kih^h Pee^h:

—Ja^h ga^hjēen^h hne^h kyaayh^h, jee^h na^h jnāā^h chaah^h hma^h? —ga^hjāyh^h siiyh^h Pee^h.

²⁷ Koo^h ka^hlāh^h ga^hjuu^h Pee^h, hi^h lä^hchah^h ja^h ga^hhooh^h chaah^h dsoo^h.

Ga^hjää^h dsa^h Jesús cha^hnē^h Pilato

(Mt. 27:1-2, 11-14; Mr. 15:1-5; Lc. 23:1-5)

²⁸ Ja^hga^h ga^hlee^h dsa^h Jesús kih^h Caifá mah^h ga^hjääy^h ta^h nē^hta^h kih^h Pilato. Hor^h ja^h ma^hngoo^h ga^hjnā^h. Sa^h ga^htaah^h dsa^h judiu cha^hneh^h nē^hta^h ja^h mah^h sa^h mi^h sayh^h hñii^h. Jēeh^h, sa^h ma^hle^h ma^hhøoy^h jmi^h he^h kuh^h dsa^h borrego mäh^h, wa^hra^h jāh^h kih^h ga^htaayh^h jee^h ja^h.

²⁹ He^hja^h ya^hhēē^h Pilato ka^hhne^h ta^h jee^h ma^h täayh^h ja^h mah^h ga^hjāyh^h:

—Hee^h dsoo^h bääh^h hnäh^h dsa^h la^h? —ga^hjāh^h Pilato.

³⁰ —Wa^hra^h jāh^h kih^h sa^h hlēeh^h dsa^h na^h, sa^h cha^h he^h kih^h ma^hngēē^h jnāāh^h ja^hgooh^h —ga^hjāh^h dsa^h he^h siiyh^h Pilato.

³¹ —Tee^h ba^h hnäh^h kyah^h, lla^h hnäh^h ta^h kiyh^h, lä^hkoo^h lle^h ley kyah^h hnäh^h —ga^hjāh^h Pilato siiyh^h.

—Pero sa^h na^hngēē^h jnāāh^h jwē^h, jngēēh^h jnāāh^h ni^h jaā^h dsa^h —ga^hjāh^h dsa^h judiu he^h.

³² Lä^hja^h ga^hlä^hte^h juu^h kih^h Jesús lä^hkoo^h ma^h ga^hjāyh^h ha^h lä^h kyaah^h ma^h juuy^h.

³³ Ja^hga^h ga^hhe^h Pilato ta^h cha^hneh^h nē^hta^h kih^h mah^h ga^htēeyh^h Jesús, ga^hngii^h juu^h kiyh^h:

—¿Che' hne- he' dsa-jøøh' kyaa' dsa- judiu? — ga-jäh'.

34 —¿Che' he- hlëeh' kyah' hñaah' he- jawah' lä-na-, o che' he- ma-hlëeh' jñah' ki-jnä'? —ga-jäh' Jesús siyh'.

35 —Ja- he' dsa- judiu jnä'. Dsa-gooh' kyaah' dsa-kaah' kyaa' jmi-dsa-, hi- he' ba' na- ma-ngëe' hne- ta- kin-. ¿Hee- ma-jmeeh'? —ga-jäh' Pilato siih' Jesús.

36 —Ja- jmi-gyuu- la- jmee- jnä' hih-. Wa'ra- jäh' kih' jmee- jnä' hih' jmi-gyuu- la-, hi- chaa' kaah' kin- sa- kway' jwë' ngëe' dsa- jnä' kih' dsa-goon- hi- laa' ta'. Pero sa- jmee- jnä' hih' jee' la- —ga-jäh' Jesús siyh'.

37 —¿Che' ma-ra- he- laah' hne- rey ja-? —ga-jäh' Pilato.

—Hne- ba' jawah', jnä' laan' rey. Kih' he- la- ba' ga-lä-chaan-, hi- jan' jmi-gyuu- la- mah' jmeen- ju'dsoo' ba'. Hi- lä-jëe- hi- laa' kyaa' ju'dsoo', nuuy- juu' kin- —ga-jäh' Jesús siyh'.

38 —¿Hee- ja-, he- la' ju'dsoo'? —ga-jäh' Pilato.

Ga-jä' juu' jngñh' dsa- kih' Jesús

(Mt. 27:15-31; Mr. 15:6-20; Lc. 23:13-25)

Lä-koq- ma' ga-jäh' lä-ja-, ya-hëey' ngooy' ta- jee' ma' tääh' dsa- judiu, mah' ga-siiyh':

—Ni- koq- he- hlih' sa- ma-jnøøhn- kiyh'.

39 Lä-jë- jiih- ma' të- jmi- he- kuh- dsa- borrego mah', tëeh' hnäh' lään' jaa- hi- tih' hoh' hnäh' hi- hää' neh' ñe'. Hnäh' dsa- judiu, ¿che' hnooh- hnäh' mah' lään' rey kyaah' hnäh'?

40 Ga-lä-jëe- ga-tooh' miih', ga-jäh':

—Ta⁻ lää⁻ dsa⁻ na⁻. Lää⁻ Barrabá ba[´].
Barrabá he[´] ma[´] laa[´] jaa⁻ dsa⁻ hii⁻.

19

¹ He⁻ ja⁻ ga⁻ jmee[´] Pilato hih⁻ mah[´] jmi[´] ba[´] dsa⁻ kih[´] Jesús.

² Ga⁻ ka[´] hløø[´] wii⁻ too[´], ga⁻ jmeey[´] koo⁻ coron mah[´] ga⁻ tooyh⁻ lle[´] Jesús. Hi⁻ ga⁻ kyeh⁻ dsih[´] koo⁻ hmiih⁻ gyuu[´] läh⁻ lä⁻ koh[´] hmiih⁻ he⁻ keh⁻ rey.

³ —iPeer⁻ jøøh[´] dsa⁻ ta[´] kyaa[´] dsa⁻ judiu! —ma[´] jäyh[´].

Mah[´] ma[´] jnoo[~] hløø[´] mo⁻ nøy[´].

⁴ Ja⁻ ga[´] ya⁻ hëë[´] ka⁻ läh[´] Pilato ta⁻ ka[´] hne⁻ mah[´] ga⁻ siiyh⁻ dsa⁻ he[´]:

—Hii⁻ ja[´] la⁻ kyah[´] hnäh[´] mah[´] jëeh[´] hnäh[´] ni⁻ koo⁻ he⁻ hliih[´] sa⁻ hii[~] jnøøhn⁻ kiyh[´].

⁵ Ja⁻ ga[´] ya⁻ hëë[´] Jesús, na⁻ hä[´] lley[´] coron he⁻ na⁻ la⁻ kyaah[´] wii⁻ too[´], hi⁻ na⁻ kyeyh[´] koo⁻ hmiih⁻ gyuu[´] läh⁻. Mah[´] ga⁻ jäh[´] Pilato siiyh⁻ lä⁻ jëë⁻ dsa⁻ he[´]:

—Hii⁻ la⁻ dsa⁻ ñuu⁻ na⁻.

⁶ Ma[´] ga⁻ jëë[´] dsa⁻ kaah[´] kyaa[´] jmi⁻ dsa⁻ kyaah[´] poo⁻ kyaa[´] gwah[´], ga⁻ tooyh[´] miih[´], ma[´] jäyh[´]:

—Tääy[´] dsøh[´] hma⁻ cru⁻, tääy[´] dsøh[´] hma⁻ cru⁻.

Pero ga⁻ jäh[´] Pilato ka⁻ läh[´]:

—Tee⁻ hnäh[´] mah[´] tää[´] hnäh[´] hñaa[´] dsøh[´] hma⁻ cru⁻. Jëeh[´], ni⁻ koo⁻ he⁻ hliih[´] sa⁻ ma⁻ jnøøhn[~] kiyh[´].

⁷ Mah[´] ga⁻ jäh[´] dsa⁻ judiu he[´]:

—Cha⁻ ba[´] ley kyaa[´] jnääh[´]. Lä⁻ koo⁻ jäh[´] ley kyaa[´] jnääh[´] ää⁻ jmi[´] juuy[´]. Jëeh[´] ga⁻ jmääy[´] hñiiy[´] Joø[´] Dio.

8 Ma' ga⁺nuu' Pilato lä⁺ja⁻, cha⁻ga⁺miih⁻ ga⁻lä⁺goyh⁻.

9 Koo⁻ ka⁻lä⁺h' ngaayh⁺ kya⁺ah' Jesús nē⁺ta' kiyh⁺, mah⁺ ga⁺siiyh⁺:

—¿Ha⁻ cha⁺ah⁻ hne⁻?

Pero sa⁺ ga⁺ngii' Jesús go⁻te' kiyh⁺.

10 —¿He⁻la' sa⁺ ngiih⁺ kin⁺? ¿Che⁺ sa⁺ ñeh⁺ na⁻ngēn⁺ ' jwē⁺ jmeen⁻ hih⁺ mah⁺ tä⁺ä⁺ dsa⁻ hne⁻ dsoh⁺ hma⁻cru⁻? Hi⁺ lä⁺ja⁻ jmeen⁻ hih⁺, mah⁺ lä⁺än⁺ hne⁻ —ga⁺jäh⁺ Pilato siiyh⁺.

11 —Ni⁻ miih⁻ sa⁺ na⁻ngēh⁺ jwē⁺ he⁻ jmeeh⁺ lä⁺ja⁻ kin⁺ wa⁻ra⁻ jäh⁺ kih⁺ sa⁺ ga⁻kwa⁺ Dio jwē⁺. He⁻ja⁻ juuh⁻ ga⁺ la⁺ dso⁻kye⁻ kih⁺ hi⁻ ga⁺ngēē⁺ jnä⁺ kyah⁺, lä⁻koh⁺ ga⁺ kyah⁺ hñaa⁺h⁺ —ga⁺jäh⁺ Jesús siiyh⁺.

12 He⁻ja⁻ cha⁻ga⁺miih⁻ ma⁺ hnø⁺ Pilato ma⁺ lä⁺äy⁺ Jesús. Pero dsa⁻ judiu he⁺, ma⁺ tooyh⁻ cha⁻miih⁻ miih⁺, ma⁺ jäyh⁺:

—Cher⁺ mah⁺ hne⁻ ga⁻lä⁺äh⁻ hnih⁺, sa⁺ la⁺ah⁺ ome⁻ kya⁺ä⁺ rey to⁻nē⁺ hi⁻ gya⁺ Roma. Wa⁺ hi⁻ cha⁻ hi⁻ hi⁻ jmää⁻ hñii⁺ rey, lla⁻dsēy⁻ rey to⁻nē⁺ ba⁺ ja⁻.

13 Ma' ga⁺nuu' Pilato lä⁺ja⁻, ga⁻jä⁺äy⁺ Jesús ta⁺ ka⁺hne⁻, mah⁺ ga⁺gyay⁻ jee⁺ jmeey⁺ hih⁺. Jee⁺ ja⁻ ma⁺ chee⁻ Gabata kya⁺ah⁺ juu⁺ hebreo. Juu⁺ na⁻ hnø⁺ jäh⁺: jee⁺ ma⁻na⁻joo⁺ kuu⁺.

14 Ma⁺ja⁻, hlooh⁻ jmi⁺ he⁻ kuh⁻ dsa⁻ borrego mäh⁺, ma⁻tē⁺ llä⁺hyoo⁺. Mah⁺ ga⁺jäh⁺ Pilato siih⁺ dsa⁻ judiu he⁺:

—Hii⁻ la⁻ rey kya⁺ah⁺ hnäh⁺.

15 —iWa⁺ juuy⁺, wa⁺ juuy⁺! ;Tä⁺äy⁻ dsoh⁺ hma⁻cru⁻! —ga⁺jäh⁺ dsa⁻ he⁺.

—¿Ha- lä-ja- he- tää- jnä- rey kyaah- hnäh- dsoh- hma- cru-? —ga- jäh- Pilato siyh-.

—Sa- chaa- ga- jñah- rey kyaa- jnääh-, ma- la- César ba- —ga- jäh- dsa- kaah- kyaa- jmi- dsa- he-.

¹⁶ Ja- ga- ga- ngëe- Pilato ja- goo- hløø- mah- tää- dsih- dsoh- hma- cru-. He- ja- ga- tee- hløø- Jesús.

Ga- tää- dsa- Jesús dsoh- hma- cru-

(Mt. 27:32-44; Mr. 15:21-32; Lc. 23:26-43)

¹⁷ Ya- hëe- Jesús jee- ja- ma- kyey- hma- cru-, ngooy- jee- chee- Moo- Lle- Hli-. Kyaah- juu- hebreo jäh-: Gólgota.

¹⁸ Jee- ja- ga- tää- dsih- dsoh- hma- cru-, ko- jøh- kyaah- uu- dsa-, ma- jaa- lä- koo- jwoo- kiyh-.

¹⁹ Ga- jmee- Pilato mada- he- ga- la- koo- hwëh- he- ga- tøoy- në- hma- cru- he- jäh-: “Jesús dsa- chaa- Nazaret, Rey kyaa- dsa- judiu.”

²⁰ Jwëe- dsa- judiu ga- hëy- hwëh- ja-, jëeh- ma- jäh- kih- jee- jwii- ja- jee- ga- tää- dsa- Jesús dsoh- hma- cru-, hi- hwëh- he- ma- na- sii- ja- ma- la- kyaah- juu- hebreo, kyaah- juu- griego hi- kyaah- latín ka- läh-.

²¹ He- ja- lä- jëe- dsa- kaah- kyaa- jmi- dsa- kyaa- dsa- judiu na- nää- na- chiih- Pilato:

—Ta- sii- “Rey kyaa- dsa- judiu.” Sii- lä- koo- ga- jäh- hñiiy- “Jnä- he- laan- Rey kyaa- dsa- judiu.”

²² Pero Pilato ga- jeeh- juu- kiyh-:

—He- ma- siin-, sa- cha- he- kih- mi- siin-.

²³ Ma- ngëe- ma- tää- hløø- Jesús dsoh- hma- cru- mah- ga- kay- sa- hmiih- kiyh-, ga- jmeey- kye- jwi-, ma- koo- jwi- kih- lä- jaa- hløø-. Hi- ga- ka- hløø-

sa'hmiih⁻ he⁻ ma' na⁻lääy⁻ he⁻ ma' la' koo⁻
ta⁻jmaah`koo⁻ dsaä'.

²⁴ Mah' ga⁻siyh⁺ dsa⁻kyaayh':

—Sa⁻ wa' gyiin'. Wa' koohn' suert ba', wa' jëen'
hi⁻ tää'.

Kyaah' lä⁻ja⁻ ga⁻lä⁻te' lä⁻koo⁻ na⁻sih⁻ juu' kih'
Dio, he⁻ jäh': "Ga⁻ti' ga⁻llooh' dsa⁻ hmih⁻ kin⁺,
mah' ga⁻kooyh' suert kih' hmih⁻ kyoo⁻ kin⁺ he⁻
ma' na⁻lään⁻." Lä⁻ja⁻ ga⁻jmeé' hløø' he'.

²⁵ Ma' cheh' choo' Jesús koo' hma⁻cru⁻ kiyh',
kyaah' dsa⁻mé' øøh⁻ chooy', kyaah' María mé' Cle-
ofa, hi⁻ kyaah' María Magdalena ka⁻läh'.

²⁶ Ma' ga⁻jëé' Jesús choo', kyaah' discípulo hi⁻
ga⁻lä⁻hnäy' cha⁻miih⁻, mah' ga⁻siyh⁺ chooy':

—Dsa⁻mé', hi⁻jøoh⁻ cheh' na⁻.

²⁷ Ja⁻ga' ga⁻hlëéyh' discípulo he':

—Hi⁻maa' kyaah' cheh' na⁻.

Lä⁻chah' ja⁻ ga⁻tëé⁻ discípulo he' choo' Jesús
cha⁻neh⁺ kih'.

Ga⁻juu' Jesús

(Mt. 27:45-56; Mr. 15:33-41; Lc. 23:44-49)

²⁸ Ma' ga⁻ngëé' he⁻ ja⁻, ma⁻ñe⁻ ba' Jesús
ga⁻hña⁻ ba' lä⁻jé⁻ he⁻ ma' lle⁻ kiyh'. Hi⁻ mah'
lä⁻te' lä⁻koo⁻ na⁻sih⁻ juu' kih' Dio, ga⁻jäyh':

—Lä⁻kii⁻ dsën⁺.

²⁹ Jee' ja⁻ ma' chih' koo⁻ mi⁻dsuu' he⁻ ma' haa'
jmih⁻ jiih⁻. Mah' ga⁻mi⁻gyah' dsa⁻ koo⁻ mi⁻joo⁻
kyaah' jmih⁻ jiih⁻ ja⁻. Mah' ga⁻lla⁻lley' lle⁻ koo⁻
sa⁻goh' hma⁻ hisopo, ga⁻choo' dsa⁻ lä⁻ ga⁻té' hoo'
Jesús.

³⁰ Ma' ga⁻h⁻ih' Jesús jmih⁻ jiih⁻ ja⁻, ga⁻jäyh':

—Ma⁻hñaa⁻ ba⁻ lä⁻jä⁻.
Lä⁻chah⁻ ja⁻ ga⁻tøyh⁻ lley⁻, ga⁻juuy⁻.

*Ja⁻ hløø⁻ ga⁻jmeey⁻ dsoo⁻ dsoh⁻ mo⁻mäh⁻ kih⁻
Jesús*

³¹ Ma⁻ja⁻ hlooh⁻ jmäh⁻ he⁻ kuh⁻ dsa⁻ borrego mäh⁻. Sa⁻ ma⁻ hnøø⁻ dsa⁻ judiu ma⁻ jä⁻ dsa⁻ dsoh⁻ hma⁻cru⁻ wa⁻ra⁻ ga⁻taayh⁻ teeyh⁻ dsëy⁻. Jëeh⁻ jmäh⁻ ja⁻ ma⁻ la⁻ juuh⁻ ga⁻ kih⁻ jee⁻ lä⁻jä⁻ jmäh⁻ he⁻ teeh⁻ dsa⁻ dsë⁻. He⁻ja⁻ ga⁻ngiiy⁻ kih⁻ Pilato mah⁻ ma⁻ jmeey⁻ hih⁻ he⁻ ma⁻ jøøy⁻ kyey⁻ hi⁻ ma⁻ jñay⁻ hi⁻ ma⁻ chaa⁻ dsoh⁻ hma⁻cru⁻ mah⁻ tëey⁻ ga⁻jah⁻.

³² He⁻ja⁻ na⁻nää⁻ hløø⁻ mah⁻ ga⁻jøøy⁻ to⁻në⁻ kye⁻ hi⁻ ma⁻ taa⁻ dsoh⁻ hma⁻cru⁻ koo⁻ kih⁻ Jesús. Ja⁻ba⁻ lä⁻ja⁻ ga⁻jmeey⁻ kih⁻ hi⁻ ma⁻ taa⁻ jyoh⁻ ko⁻jwoo⁻ kiyh⁻ ja⁻.

³³ Ma⁻ ga⁻lla⁻näay⁻ jee⁻ ma⁻ taa⁻ Jesús, ga⁻jëey⁻ ma⁻na⁻juuy⁻, he⁻ja⁻ mo⁻so⁻ ga⁻jøøy⁻ kye⁻ Jesús.

³⁴ Ma⁻ke⁻ ma⁻na⁻juuy⁻, jaa⁻ hløø⁻ ga⁻ka⁻ hma⁻ lle⁻ ñe⁻ chuu⁻ kih⁻, ga⁻jmeey⁻ dsoo⁻ mo⁻mäh⁻ kih⁻ Jesús. Lä⁻chah⁻ ja⁻ ga⁻tuu⁻ jma⁻ kyaah⁻ jmäh⁻.

³⁵ Hi⁻ ga⁻jëe⁻ ha⁻ lä⁻ ga⁻la⁻, hi⁻ he⁻ jmee⁻ ju⁻dsoo⁻. Hi⁻ juu⁻ kiyh⁻ la⁻ dsoo⁻. Hi⁻ he⁻ ñe⁻ kwee⁻ he⁻ jäyh⁻ ju⁻dsoo⁻. Hi⁻ ga⁻jmeey⁻ ju⁻dsoo⁻ mah⁻ lä⁻ja⁻ ka⁻läh⁻ lä⁻dsoo⁻ hoh⁻ hnäh⁻ kih⁻ Jesús.

³⁶ Lä⁻ja⁻ ga⁻la⁻, mah⁻ lä⁻te⁻ lä⁻koo⁻ na⁻sii⁻ juu⁻ kih⁻ Dio: “Ni⁻ koo⁻ moo⁻ kiyh⁻ sa⁻ jøø⁻ dsa⁻.”

³⁷ Hi⁻ lä⁻ja⁻ jee⁻ jyoh⁻ na⁻sii⁻ juu⁻ kih⁻ Dio: “Dsa⁻ hi⁻ ga⁻jmeey⁻ dsoo⁻ kiyh⁻ jëey⁻ ka⁻läh⁻.”

Ga⁻haay⁻ Jesús

(Mt. 27:57-61; Mr. 15:42-47; Lc. 23:50-56)

38 Ma⁻ngëë^ʻ he⁻ ja⁻, José dsa⁻ chaa⁻ Arimatea ga⁻ngiiy^ʻ kih^ʻ Pilato mah^ʻ kway^ʻ jwë^ʻ kooy⁻ jmi⁻ngo^ʻ kih^ʻ Jesús. José ma^ʻ laa^ʻ jaa⁻ discípulo kyaa^ʻ Jesús jee^ʻ na⁻hmää^ʻ, jëeh^ʻ ma^ʻ gayh⁻ dsa⁻ judiu. Ga⁻kwa^ʻ ba^ʻ Pilato jwë^ʻ. He⁻ja⁻ ngooy^ʻ na⁻kiiy^ʻ jmi⁻ngo^ʻ kih^ʻ Jesús.

39 Ngoo^ʻ ka⁻läh^ʻ Nicodemo hi⁻ ñee^ʻ ta⁻la⁻ hwë^ʻ na⁻hnääh⁻ Jesús. Ma^ʻ kyey⁻ kooy⁻ gyii^ʻgya^ʻ kil naa⁻ mi⁻jwii⁻, he⁻ ma^ʻ la^ʻ mirra na⁻kaa⁻ na⁻gwëeh⁻ kyaah^ʻ áloes.

40 He⁻ja⁻ lä⁻uu^ʻ dsa⁻ he^ʻ, ga⁻jñaay^ʻ Jesús mah^ʻ ga⁻gyaayh⁻ kooy⁻ hmiih⁻ gyuh^ʻ kyaah^ʻ naa⁻ mi⁻jwii⁻ ja⁻, lä⁻kooy⁻ tëë^ʻ jmee⁻ dsa⁻ judiu ma^ʻ haay⁻ hlii^ʻ kyaay^ʻ.

41 Jee^ʻ ga⁻tää⁻ dsa⁻ Jesús dsöh^ʻ hma⁻cru⁻, ma^ʻ na⁻jnaä⁻ chaah^ʻ hma⁻. Hi⁻ jee^ʻ chaah^ʻ hma⁻ ja⁻, ma^ʻ la^ʻ kooy⁻ to⁻høø⁻ hmëë^ʻ, jee^ʻ sa^ʻ ga⁻ ma⁻taayh⁻ ni⁻ jaa⁻ hlii^ʻ.

42 Jee^ʻ ja⁻ ga⁻kye⁻ dsa⁻ jmi⁻ngo^ʻ kih^ʻ Jesús, kih^ʻ he⁻ hlooh⁻ jmi⁻ he⁻ kuh⁻ dsa⁻ judiu borrego mäh^ʻ, hi⁻ jäh⁻ ba^ʻ la^ʻ to⁻høø⁻ ja⁻ ka⁻läh^ʻ.

20

Ga⁻lä⁻jiih⁻ Jesús

(Mt. 28:1-10; Mr. 16:1-8; Lc. 24:1-12)

¹ To⁻në^ʻ jmi⁻ kih^ʻ seman⁻, tiih⁻ na⁻hooy⁻ ga^ʻ, ñee^ʻ María Magdalena jee^ʻ ma^ʻ la^ʻ to⁻høø⁻ ja⁻. Mah^ʻ ga⁻jëey^ʻ ma^ʻ kye⁻ ta⁻ koo^ʻ mi⁻kuu^ʻ he⁻ ma^ʻ na⁻jne⁻ hoo^ʻ to⁻høø⁻ ja⁻.

2 Ja-ga' ngooy' ko-chih' kih' Simón Pee' kyaah' kih' jñah' discípulo hi- ga-lä-hnää' Jesús, mah' ga-siiyh':

—Ma-llee- dsa- neh- to-høø- Dsa-jøøh' jnän'. Sa- ñe' jne' ha- ta- ma-jääy'.

3 Mah' ngoo' Pee' kyaah' jñah' discípulo he' na-jëëy- jee' ma' la' to-høø- ja-.

4 Lä-uu' ga-nää' cha-hlii'. Pero jñah' discípulo he' ga-hlii' cha-ga'miih- lä-koh' ga' Pee'. Hi- he' ga-lloo' to-në' jee' ma' la' to-høø- ja-.

5 Ga-jluuy' hñiiy' mah' ga-jëëy'. Ma-la- hmiih- he- ma' na-lää- Jesús ja-ba' ga-jëëy' neh- too- ja-. Ja- jiih' mo-so' ga-hey' neh- to-høø- ja-.

6 Ja-ga' ga-lloo' Pee'. Hi- he' ba' ga-he' ga-të' neh- to-høø- ja-. Ma-la- sa-hmiih- he- ma' na-lää- Jesús ba' ga-jëëy' ma' kye- neh- jee' ja-.

7 Hi- ga-jëëy' hmiih- sa-luu- he- ma' na-gyoh' lle' Jesús, mo-so' kye- ko-jøh' kyaah' hmiih- he- ma' na-lääy- ja-. Ma' kye- ma-na-gyoh' ta- koo' ba'.

8 Ja-ga' ga-he' ka-läh' hi- jñah' discípulo, hi- ga-lloo' to-në' he', neh- to-høø- ja-. Ga-jëëy' kwee-, ja-ga' ga-lä-dsoo' dsëy'.

9 Jëeh', sa- ga' ma-lä-ngëëy' lä-koo- na-sii- juu' kih' Dio he- ga-la' bii' he- ga-lä-jiiyh' jee' kih' hi- na-juu'.

10 Hi- lä-uu' discípulo he' ga-nääy' ta- kih'.

Ga-lä-jnää' Jesús cha-në' María Magdalena

(Mr. 16:9-11)

11 Pero María ga-jä' ta- ka'hne- kih' to-høø- ja-, hooyh-. Jee' cheyh' hooyh- ja- ga-jluuy' hñiiy' mah' ga-jëëy' ta- neh- to-høø- ja-.

12 Mah' ga'jēy' uu' ángele, hī- kyeh' hm̄h̄- t̄øø-.
 Jaa- ma' gya' jee' ma' la' ta' gyūh' lley' hī- jaa- ma'
 gya' jee' ma' la' ta' hūū' t̄iyy', ja- ba' jee' ga' kye- dsa-
 jmi- ngo' kih' Jesús.

13 Mah' ga'jäh' ángele he' s̄iyyh̄:

—Dsa- mē', ¿he- la' hooh' hne-?

—Hooh' jnä' kih' he- ma- lleey- Dsa- jøøh'
 kyaan̄. Sa' man̄ ha- ta' ma- kyaay- —ga'jäh'
 María s̄iyyh̄.

14 Ma- ngēē' ma- hlēy' lä- ja-, ga'jēy' h̄ñiyy'
 ta' ka'luuy'. Ga'jēy' cheh' Jesús, pero mo' so'
 ga' lä' kyūy'.

15 Mah' ga'jäh' Jesús s̄iyyh̄:

—Dsa- mē', ¿he- la' hooh' hne-? ¿Hī- na-
 hnaah̄?

Pero María ma' laay', dsa- hī- ma' høø- chaah' le'
 ba' he'. He- ja- ga' s̄iyyh̄:

—Hne- dsa-, cher' mah' hne- ma- lleeh' h̄ñi'
 kyaan̄, chiih' jnä' ha- ta' ma- kyaah̄, mah' niin̄
 na' teen- —ga'jäh' María s̄iyyh̄.

16 —María —ga'jäh' Jesús s̄iyyh̄.

Mah' ga'jēh- ka- läh' María, ga' s̄iyyh̄:

—¡Raboni! —he- la- hnøø' jäh' Ta- jwoh'.

17 Mah' ga'jäh' Jesús s̄iyyh̄:

—Ta' ee' jnä'. Jēh', sa' ga' ma- wiin' jee' gya'
 Täa' kyaan̄. Gwa- jee' tääh' øøhn' mah' go- chiiyh̄:
 “Naahn̄ na' gyan' kyaah' hī- laa' Täa' kyaan̄,
 ja- ba' hī- laa' Täa' kyaah' hnäh' ka- läh'. Naahn̄
 na' gyan' kyaah' hī- laa' Dio kyaan̄, ja- ba' hī- laa'
 Dio kyaah' hnäh'.”

18 Hējā ñee' María Magdalena na'jmeeh' juu' kih' lǟjēē' jnääh' discípulo hē gājēēy' Jesús, hi' gājmeeyh' juu' lǟjē hē gās̄iyh' María.

Gālǟjnää' Jesús jee' kih' discípulo kyaay'
(Mt. 28:16-20; Mr. 16:14-18; Lc. 24:36-49)

19 Ma' gān̄ū jāba' jmī' jā, tōnē jmī' kih' seman̄, nājnē haah' ma' tøøh' jnääh' kōjøh' lǟjēē' jnääh', kih' hē ma' gāh' jnääh' dsāta'. Gāhe' Jesús, mah' gāllāsēēy' tōdsaah' jee' ma' tøøh' jnääh' jā. Mah' gājäyh' s̄iyh' jnääh':

—Wa' hii' ti' kyah' hnäh'.

20 Lǟkoō ma' gājäyh' lǟjā, gāheeyh' jnääh' discípulo kyaay' māgooy' kyaah' jwoo' mōmīh' kiyh'. Peer' gājēē' dsē jnääh' ma' gājēē' jnääh' Dsājøøh' jnän'.

21 Mah' gājäyh' Jesús s̄iyh' jnääh' kāläh':

—Wa' hii' ti' kyah' hnäh'. Lǟkoō gāchee' Tää jnä', jāba' lǟjā cheen' hnäh'.

22 Lǟkoō ma' gājäyh' lǟjā, gāj̄ūy' nē kyā jnääh', mah' gās̄iyh' jnääh':

—Heeh' hnäh' Jmīlle' Nājngii'.

23 Cher'mah' gākīih' hnäh' hoh' kih' dso'kye hē jmee' dsā, dsāche' ba' dso'kye kiyh'. Pero cher'mah' sa' gākīih' hnäh' hoh' kiyh', lǟ mākyaayh' jāba' dso'kye kiyh'.

Sa' gālǟheē' Tamá hē mālǟjīih' Dsājøøh' jnän'

24 Pero Tamá, hī tēēyh' dsā suu' he', jā jee' lǟjēē' gyātuu' jnääh', sa' ma' hǟ'jee' kyā jnääh' ma' jah' Jesús tōnē.

25 Ga'jmeeh' ba' jñah' discípulo juu' kih' Tamá, ga'siiyh':

—Ma-jëë' jnääh' Dsa-jøøh' jnän'.

Mah' ga'jäh' Tamá:

—Cher'mah' sa' ga'jëen', la' lii' gooy' jee' ga'hoo' jø-ñe', hi' tán' cha'goon' jee' ga'hoo' jø-ñe' hi' tán' goon' jwoo' mo-mi'h' kiyh', sa' heen'.

26 Ma-hya- ga' jñaa' jmi', ma' tøøh' jnääh' ka-läh' cha'neh', hi' ma' hää' Tamá jee' kyaä' jnääh'. Pero na-jnë- ba' haah' ga' mi' jnää- Jesús hñii' jee' tøøh' jnääh' ja-, mah' ga'jäh':

—Wa' hii' ti' kyah' hnäh'.

27 Chah' ba' ga'jäh' Jesús siiyh' Tamá:

—Tøøh' da' cha'gooh' jee' la-, mah' jëë' ma-goon'. Hii' ma-gooh-, mah' tä' neh' jwoo' mo-mi'h' kin' la-. Ta' wa' hweh' hoh', wa' lä-dsoo' hoh' kin'.

28 Ja-ga' ga'jäh' Tamá siiyh':

—jDsa-jøøh' kyaan', hi' Dio kyaan'!

29 Mah' ga'jäh' Jesús siiyh':

—Tamá, kih' he- ma-jëëh' jnä', he-ja- ba' na- ma-lä-dsoo' hoh'. Pero llu' ga' kih' hi- lä-dsoo' dsë', ma'ke' sa' ga'jëëy' jnä'.

He-la' he-ma-na-sii-juu' la-

30 Cha-mi'h' he- juh-gaa- ga'jmeë' Jesús cha'në' jnääh' discípulo kyaay' he- sa' cha- na-sii- në' mo'je- la-.

31 Pero siin' lä-la- mah' lä-dsoo' hoh' hnäh', Jesús he', hi- he' he' Cristo, Joø' Dio. Hi' kih' he- lä-dsoo' hoh' hnäh' kiyh', he- ja- jmeë' chaä- hnäh'.

21

Ga⁻mi⁻jnää⁻ Jesús hñii⁻ kih⁻ gyee⁻ discípulo kyaay⁻

¹ Këë⁻ ga⁻ ja⁻, ga⁻mi⁻jnää⁻ Jesús hñiiy⁻ cha⁻hoo⁻ jmi⁻j⁻uuh⁻ he⁻ hla⁻ hwa⁻ Tiberia. Lä⁻la⁻ ga⁻mi⁻jnääy⁻ hñiiy⁻.

² Ma⁻ cheh⁻ Simón Pee⁻ kyaah⁻ Tamá, hi⁻ tēeyh⁻ dsa⁻ suu⁻ he⁻, kyaah⁻ Natanael dsa⁻ chaa⁻ jee⁻ jwii⁻ Caná hwa⁻ Galilea, kyaah⁻ lä⁻uu⁻ joo⁻ Zebedeo hi⁻ kyaah⁻ ga⁻ uu⁻ discípulo kya⁻ Jesús.

³ Ga⁻jäh⁻ Simón Pee⁻ siiyh⁻:

—Hii⁻ jnä⁻ ngoon⁻ ná⁻chaahn⁻ miih⁻ jah⁻ chaa⁻ cha⁻jmi⁻.

Mah⁻ ga⁻jäh⁻ jee⁻ lä⁻jëë⁻:

—Dsa⁻nøø⁻ jnääh⁻ kyaah⁻ hne⁻.

Mah⁻ ga⁻näay⁻, ga⁻taayh⁻ neh⁻ koo⁻ na⁻moo⁻. Hwë⁻ ja⁻ sa⁻ ga⁻lëeyh⁻ ni⁻ miih⁻ hmooh⁻.

⁴ Ma⁻ngoo⁻ ga⁻ jnä⁻ ba⁻ ja⁻, ma⁻ ga⁻lä⁻ jnääh⁻ Jesús cha⁻hoo⁻ jmi⁻j⁻uuh⁻ ja⁻. Pero sa⁻ ga⁻lä⁻kyuu⁻ jnääh⁻ che⁻ he⁻ ba⁻ Jesús hi⁻ ma⁻ cheh⁻ jee⁻ ja⁻.

⁵ Mah⁻ ga⁻ngii⁻ Jesús juu⁻ kya⁻ jnääh⁻:

—Gyuu⁻ kyaan⁻, ¿che⁻ cha⁻ miih⁻ he⁻ kihn⁻? — ga⁻jäh⁻ Jesús siiyh⁻.

Ga⁻lä⁻jëë⁻ jnääh⁻ ga⁻chiih⁻ jnääh⁻:

—Jah⁻ha⁻.

⁶ He⁻ja⁻ ga⁻jäh⁻ Jesús siiyh⁻ jnääh⁻:

—Tøøh⁻ hnäh⁻ sa⁻hma⁻ kyah⁻ hnäh⁻ ta⁻ jwoo⁻ ra⁻llu⁻ kih⁻ na⁻moo⁻ kyah⁻ hnäh⁻ na⁻, mah⁻leeh⁻ hnäh⁻.

Hi⁻ ga⁻jmee⁻ jnääh⁻ lä⁻koo⁻ ga⁻jäyh⁻. Ja⁻ga⁻ na⁻ ga⁻cheeh⁻ jnääh⁻ sa⁻hma⁻ ja⁻ hi⁻ mo⁻so⁻ ga⁻tää⁻ jnääh⁻ ma⁻lle⁻ jnääh⁻, kih⁻ he⁻ jwëë⁻ jah⁻ ma⁻tää⁻.

7 Ja-ga' ga-jäh' discípulo hi- ga-lä+hnää' Jesús cha-miuh- ga-siiyh- Pee':

—iDsa-jøøh' jnän` ba' oo'!

Ma' ga-nuu' Simón Pee', laa' Dsa-jøøh' kyaay', ga-këyh- hmiih- kiyh' he- ga-lleey' ta'ko-jiih' ma' jmeey- ta' kooh- hma'. Mah' ga-jwääy' hñiiy' cha'jmii-.

8 Hi- jee' lä-jëë- jnääh' ya-nøø` jnääh' ta- jee' dsoo' kyaah' na'moo' ja-, na-cheeh' jnääh' sa'hma' na-ka'h' hmooh-. Jëeh', koø- hña-loo' metro ba' uu' tëeh' jnääh' jee' la' hwa' jee' ma' tøøh' jnääh' ja-.

9 Ma' ga-hwëë- jnääh' neh- na'moo' ja-, ga-jëë' jnääh' na-jeeh' je-, na-kyaa' jaa- hmooh- në' kyaah' he'ñiih-.

10 Mah' ga-jäh' Jesús siiyh- jnääh':

—Go-tee' hnäh' ta- lä' miuh- hmooh- hi- ja-ga' ma-lëeh- hnäh'.

11 Mah' ga-wii' Simón Pee' neh- na'moo' mah' ga-sëeyh' sa'hma' ja- ta- hwa' kii-. Na-ka'h' go-te' jah' kaah'. Ga-të' koø- hña-laa' na-dsë- to-lo-gyaa' dsë- uu- jah' jee' lä-jëë-. Ma-ke- jwëë' ma' laa' jah' he', ni- lä-ja- sa- ga-gii- sa'hma'.

12 Ja-ga' ga-jäh' Jesús:

—Ya-nää' hnäh' ya-kuh' hnäh'.

Hi- ni- jaa- jnääh' sa- ga-tuu- dsë- jnääh' ma' ngii' jnääh' juu' kiyh': “¿Hi- hne-?”

Jëeh' ñe' ba' jnääh', he' ba' Dsa-jøøh' kyaa' jnääh' ba' he'.

13 He-ja- ga-ka' Jesús he'ñiih' ja-, ga-kwëeyh' jnääh'. Ja-ba' lä-ja- ga-kwëeyh- jnääh' hmooh- ka-läh'.

14 Jee' la- ga-të' hnë- jiih~ he- ga-mi-jnääh- Jesús hñii' kyaa' jnääh' discípulo kyaay', ma-ngëë' ma-lä-jiiyh`.

Ga-hlëeh' Jesús kyaah' Simón Pee'

15 Ma-la- kiyh' ma-kuyh-, ja-ga' ga-jäh' Jesús siih- Simón Pee':

—Simón, joo' Joná, ¿ché' hnaah- ga' jnä' lä-koh' ga' lä-jëë- hi- tääh' la-?

Mah' ga-jäyh':

—Jaah-, Dsa-jøøh' kyaan-. Ñeh' ba' hne- he- hnaan- hne- —ga-jäh' Pee'.

—Ja- hääh- llu' dsa- kyaan- —ga-jäh' Jesús siiyh-.

16 Koo- ka-läh' ga-jäyh', jee' ga-të' to' jiih~:

—Simón, joo' Joná, ¿ché' hnaah- jnä'?

—Jaah-, Dsa-jøøh' kyaan-. Ñeh' ba' hne- he- hnaan- hne- —ga-jäh' Pee'.

—Ja- hääh- llu' dsa- kyaan- —ga-jäh' Jesús siiyh-.

17 Ga-të' hnë- jiih~ ga-jäh' Jesús:

—Simón, joo' Joná, ¿ché' hnaah- jnä'? —ga-jäyh'.

Ja' meeh- dsë' Pee', kih' he- ma-të' hnë- jiih~ ga-jäyh': “¿Ché' hnaah- jnä'?” Mah' ga-siiyh- Jesús:

—Ga-lä-jëë- ba' ñeh' hne-, Dsa-jøøh' kyaan-. Ñeh' kwee- he- hnaan- hne-.

Mah' ga-jäh' Jesús:

—Hää- llu' dsa- kyaan- ja-.

18 Ma-ra- ju'dsoo' jwëehn~ hne-. Lä- ma' kwaa- ga' hne- miih-, ma' jmääh' hñaa'h', ma' goh' wa' ha- cha- ha-, ha- jee' ma' hnooh- hñaa'h'. Pero wa-ra- ga-gyuh-, niih' ma-gooh- mah' jñah' dsa- kyeh- hne- hmiih- kyah'. Hi- ha- jee' sa- hnooh- goh', jee' ja- ba' dsa-jäay- hne-.

19 Lăˊjaˊ gaˊjäyhˊ mahˊ läˊngëëˊ Peeˊ haˊ läˊ maˊ juuyˊ läˊjwëˊ jaˊ läˊjnäˊ haˊ kohˊ jøøhˊ saˊ laaˊ Dio. Jaˊ gaˊ gaˊjäyhˊ:

—Jmeeˊ koˊjøhˊ kyaahˊ jnäˊ.

Discípulo hiˊ gaˊläˊhnääˊ Jesús

20 Maˊ gaˊjēehˊ Peeˊ hñiiˊ taˊ kaˊluuˊ, gaˊjēeyˊ jaˊ discípulo hiˊ gaˊläˊhnääˊ Jesús heˊ. Heˊ baˊ hiˊ heˊ maˊ gyaˊ kooˊ kihˊ Jesús läˊ maˊ gaˊkuyhˊ maˊnuaˊ jaˊ, hiˊ gaˊngihˊ juuˊ kihˊ Jesús: “Dsaˊjøøhˊ kyaanˊ, ¿hiˊ naˊ hiˊ ngëëˊ hneˊ?”

21 Heˊ jaˊ, maˊ gaˊjēëˊ Peeˊ discípulo heˊ, gaˊjäyhˊ siiyhˊ Jesús:

—Dsaˊjøøhˊ kyaanˊ, ¿haˊ gaˊ hiˊ jaˊ ooˊ? ¿Heeˊ baˊ leˊ kiyhˊ? —gaˊjähˊ Peeˊ.

22 —Waˊraˊ jähˊ kihˊ hnoonˊ chaayˊ läˊjiihˊ tēˊ jmiˊ jāhnˊ, saˊ gaˊtēehˊ hneˊ jēehˊ kiyhˊ. Hneˊ, jmeeˊ koˊjøhˊ kyaahˊ jnäˊ —gaˊjähˊ Jesús siiyhˊ.

23 Jeeˊ kihˊ øøhˊ jneˊ laˊ, yaˊhiˊ kooˊ juuˊ kihˊ discípulo heˊ, gaˊjäyhˊ saˊ juuyˊ. Pero jaˊ heˊ gaˊjähˊ Jesús heˊ moˊsoˊ juuyˊ jaˊ. Gaˊjäyhˊ läˊlaˊ baˊ: “Waˊraˊ jähˊ kihˊ hnoonˊ chaayˊ läˊjiihˊ tēˊ jmiˊ jāhnˊ, saˊ gaˊtēehˊ hneˊ jēehˊ kiyhˊ.”

24 Hiˊ laˊ heˊ discípulo hiˊ jähˊ juˊdsooˊ kihˊ gaˊläˊjēˊ juuˊ laˊ. Hiˊ gaˊsiiyˊ läˊjēˊ heˊ laˊ. Hiˊ ñeˊ jneˊ, juˊdsooˊ heˊ jmeeyˊ, laˊ juˊdsooˊ jmahˊ baˊ.

25 Hiˊ chaˊ gaˊ chaˊmiihˊ heˊ gaˊjmeëˊ Jesús. Waˊraˊ jähˊ kihˊ siiˊ jneˊ maˊ kooˊ maˊ kooˊ läˊhiˊ nēˊ, saˊ hiihˊ läˊkaaˊ jmiˊ gyuaˊ laanˊ, cherˊmahˊ hiˊ siiˊ läˊ gaˊ dsaˊ heˊ hnøøˊ gaˊ dsaˊ siiˊ. Waˊ laˊ läˊjaˊ.

Hmooh hmëë he- ga-jmee Jesucristo; Salmos New Testament and Psalms in Chinantec, Ozumacín (MX:chz:Chinantec, Ozumacín)

copyright © 2003 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chinantec, Ozumacín

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Chinanteco, Ozumacín [chz], Mexico

Copyright Information

© 2003, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament and Psalms

in Chinantec, Ozumacín

© 2003, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
77bbb809-d78b-5d8c-9c0b-2363ea7f466b